

Urząd Statystyczny w Warszawie

Statistical Office in Warszawa

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
W 2014 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF MAZOWIECKIE VOIVODSHIP
IN 2014**

Maj 2015 May

WYDAWCA *EDITOR*

Urząd Statystyczny w Warszawie *Statistical Office in Warsaw*
ul. 1 Sierpnia 21, 02-134 Warszawa, <http://warszawa.stat.gov.pl>
tel. 22 464 23 12, faks 22 846 76 67, e-mail: SekretariatUSWAW@stat.gov.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO *OF STATISTICAL OFFICE*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Zofia Kozłowska

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Barbara Czerwińska-Jędrusiak

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Agnieszka Ajdyn, Anna Branicka, Anna Cacko, Patrycja Gałązka-Seliga, Mariusz Godlewski,
Krzysztof Kowalski, Elżbieta Lipińska, Gabriela Nowakowska, Grażyna Silny, Tomasz Zegar

SEKRETARZ *SECRETARY*

Małgorzata Bieńkowska

PRZYGOTOWANIE PUBLIKACJI *PUBLICATION PREPARATION*

Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych *Mazovian Centre for Regional Surveys*
pod kierunkiem *supervised by*

Tomasza Zegara

Autorzy publikacji Iwona Cieciora
Authors Izabela Moskalska
Hanna Murawska
Dorota Sułkowska

Tłumaczenie Agnieszka Gromek-Żukowska
Translation

Skład komputerowy Daniel Koźmiński
i wykonanie wykresów Grzegorz Stępień
Setting and charts

Projekt okładki Lidia Motrenko-Makuch
Cover design

ISSN 2084-6886

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła
Please indicate source when publishing data SO

Publikacja dostępna w Internecie na stronie <http://warszawa.stat.gov.pl>
Publication available in Internet on page <http://warszawa.stat.gov.pl>

Druk: Zakład Wydawnictw Statystycznych
Cena 15,00 zł

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Warszawie przekazuje Państwu kolejną edycję rocznego „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego”. Publikacja ta należy do systemu analitycznych opracowań regionalnych realizowanych przez resort statystyki publicznej. Do systemu tego zaliczono również wydawany z częstotliwością miesięczną „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” oraz z częstotliwością kwartalną „Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego”.

Niniejsze opracowanie składa się z części analitycznej i tabelarycznej, które zawierają zestaw informacji charakteryzujących takie aspekty życia społeczno-gospodarczego regionu, jak: stan i struktura ludności, rynek pracy, wynagrodzenia, emerytury i renty, ceny, rolnictwo, produkcja sprzedana przemysłu i budownictwa, budownictwo mieszkaniowe, rynek wewnętrzny, wyniki finansowe i nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw. W tekście analitycznym, oprócz tablic i wykresów, znajdują się podstawowe wyjaśnienia metodyczne.

Dane zgrupowane w 13 rozdziałach tematycznych dotyczą lat 2010–2014. Na początku opracowania zamieszczono uwagi ogólne oraz opis podstawowych tendencji zachodzących w różnych dziedzinach społecznych i gospodarczych. Przedstawiono również województwo na tle kraju i pozostałych województw.

Wyrażam nadzieję, że niniejsze wydawnictwo dostarczy szeregu interesujących informacji o województwie mazowieckim. Jednocześnie proszę o przekazywanie wszelkich uwag i propozycji, które przyczynią się do kształtowania treści kolejnych edycji *Raportu*.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Warszawie

Zofia Kozłowska

Warszawa, maj 2015 r.

PREFACE

The Statistical Office in Warsaw presents the next edition of a yearly “Report on socio-economic situation of mazowieckie voivodship”. The publication is included in the analytical system of regional studies produced by official statistics. This system also includes monthly issued “Communique on socio-economic situation of mazowieckie voivodship” as well as quarterly published “Statistical Bulletin of Mazowieckie Voivodship”.

This publication contains analytical and tabular part, which comprise a set of information on such aspects of socio-economic life of the region as: size and structure of population, labour market, wages and salaries, pensions, prices, agriculture, sold production of industry and construction, housing construction, internal market, financial results and investment outlays of enterprises. The analytical part, apart from tables and charts, contains basic methodological explanations.

Data gathered in 13 thematic chapters concern the years 2010 to 2014. At the beginning of the publication there are general notes and description of basic trends in different social and economic fields. The voivodship has also been presented against the background of the country and other voivodships.

I do hope that this publication will provide you with a range of interesting information on mazowieckie voivodship. At the same time I would like to ask for comments and suggestions which will help contribute to the contents of subsequent editions of the Report.

*Director
of the Statistical Office*

in Warsaw

Zofia Kozłowska

Warsaw, May 2015

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Str. <u>Page</u>
Przedmowa.....	<i>Preface</i>	3, 4
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	10
Znaki umowne	<i>Symbols</i>	13
Skróty	<i>Abbreviations</i>	13
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	14
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	20
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW	<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	21
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA.....	<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>	24
LUDNOŚĆ.....	<i>POPULATION</i>	25
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	31
WYNAGRODZENIA.....	<i>WAGES AND SALARIES</i>	45
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE.....	<i>SOCIAL BENEFITS</i>	48
CENY.....	<i>PRICES</i>	52
ROLNICTWO.....	<i>AGRICULTURE</i>	56
PRZEMYSŁ.....	<i>INDUSTRY</i>	65
BUDOWNICTWO	<i>CONSTRUCTION</i>	69
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE.....	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	72
RYNEK WEWNĘTRZNY.....	<i>INTERNAL MARKET</i>	77
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH	<i>FINANCIAL RESULTS OF NON-FINANCIAL ENTERPRISES</i>	80
NAKLADY INWESTYCYJNE.....	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	84

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

		Nr <u>No.</u>	Str. <u>Page</u>
Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2014 r.	<i>Selected data for voivodship and Poland in 2014</i>	1	20
Ludność na podstawie bilansów	<i>Population based on balances</i>	2	26
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności.....	<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	27
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsię- biorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	31
Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sek- torze przedsiębiorstw w województwie mazowieckim.....	<i>Average monthly paid employment in the en- terprise sector in Mazowieckie voivodship</i> ...	5	32
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezro- bocia	<i>Registered unemployed persons as well as unemployment rate</i>	6	33
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezro- bocia w województwie mazowieckim.....	<i>Registered unemployed persons as well as unemployment rate in Mazowieckie voivod- ship</i>	7	36
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale.....	<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	39

		Nr No.	Str. Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw.....	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	45
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie mazowieckim.....	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Mazowieckie voivodship.....</i>	10	46
Świadczenia społeczne.....	<i>Social benefits</i>	11	48
Świadczenia społeczne w województwie mazowieckim.....	<i>Social benefits in Mazowieckie voivodship</i>	12	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie mazowieckim.....	<i>Price indices of consumer goods and services in Mazowieckie voivodship.....</i>	14	54
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	55
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	57
Przemysł.....	<i>Industry</i>	17	65
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie mazowieckim (ceny stałe)	<i>Indices of sold production of industry in Mazowieckie voivodship (constant prices)</i>	18	67
Budownictwo	<i>Construction.....</i>	19	69
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie mazowieckim (ceny bieżące).....	<i>Indices of construction and assembly production in Mazowieckie voivodship (current prices)</i>	20	70
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Housing construction</i>	21	72
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie mazowieckim	<i>Dwellings completed in Mazowieckie voivodship</i>	22	73
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie mazowieckim	<i>Dwellings for which permits have been issued in Mazowieckie voivodship.....</i>	23	76
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale (current prices).....</i>	24	77
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie mazowieckim (ceny bieżące).....	<i>Indices of retail sale in Mazowieckie voivodship (current prices)</i>	25	78
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises</i>	26	82
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące).....	<i>Investment outlays (current prices).....</i>	27	84

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

		Nr No.	Str. Page
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2014 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2014</i>	1	21
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2014 r. ..	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2014</i>	2	21
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2014 r.	<i>Employment rate by LFS in 2014.....</i>	3	21
Stopa bezrobocia według BAEL w 2014 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2014</i>	4	22
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2014</i>	5	22
Zmiana cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2014 r.	<i>Change of prices of consumer goods and services in 2014</i>	6	22
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2014 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2014</i>	7	22

		Nr No.	Str. Page
Mieszkania oddane do użytkowania w 2014 r.	<i>Dwellings completed in 2014</i>	8	23
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2014 r.	<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2014</i>	9	23
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2014 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2014</i>	10	23
Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	<i>Vital statistics per 1000 population</i>	11	28
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2014 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in Mazowieckie voivodship by subregions and powiats in 2014</i>	12	28
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i> ...	13	29
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2014 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Mazowieckie voivodship by subregions and powiats in 2014</i>	14	30
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	15	31
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD	<i>Structure of average paid employment by PKD sections</i>	16	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	17	34
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	18	35
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	19	35
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Registered unemployment rate</i>	20	37
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2014 r.	<i>Registered unemployment rate in Mazowieckie voivodship by subregions and powiats in 2014</i>	21	37
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter</i>	22	40
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate</i>	23	40
Struktura pracujących według wieku w województwie mazowieckim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in Mazowieckie voivodship in the 4th quarter</i>	24	41
Wskaźnik zatrudnienia.....	<i>Employment rate</i>	25	41
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie mazowieckim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by age in Mazowieckie voivodship in the 4th quarter</i> ..	26	42
Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie mazowieckim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in Mazowieckie voivodship in the 4th quarter</i>	27	43
Stopa bezrobocia.....	<i>Unemployment rate</i>	28	43
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących.....	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons</i>	29	44
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	30	45
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w wybranych sekcjach w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in selected sections in the enterprise sector in 2014</i>	31	47
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	32	50
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retirement pay and pension</i>	33	51

		Nr No.	Str. Page
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	34	53
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie mazowieckim w 2014 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Mazowieckie voivodship in 2014</i>	35	54
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha</i>	36	58
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha</i>	37	58
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land</i>	38	59
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych.....	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land</i>	39	59
Dynamika skupu zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego).....	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed)</i>	40	60
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej).....	<i>Indices of procurement of total animals (in live weight)</i>	41	60
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk</i>	42	60
Cena skupu pszenicy za 1 dt	<i>Procurement price of wheat per 1 dt</i>	43	61
Cena skupu żyta za 1 dt	<i>Procurement price of rye per 1 dt</i>	44	61
Cena targowiskowa ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) za 1 dt.....	<i>Marketplace price of edible potatoes (excluding early kinds) per 1 dt</i>	45	61
Cena skupu żywca wieprzowego za 1 kg	<i>Procurement price of pigs per 1 kg</i>	46	62
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley</i>	47	62
Cena skupu żywca wołowego za 1 kg	<i>Procurement price of cattle per 1 kg</i>	48	63
Cena skupu mleka za 1 l	<i>Procurement price of milk per 1 l</i>	49	63
Dynamika globalnej produkcji rolniczej (ceny stałe roku poprzedniego)	<i>Indices of gross agricultural output (constant prices from previous year)</i>	50	63
Struktura towarowej produkcji rolniczej według produktów (ceny stałe roku poprzedniego).....	<i>Structure of market agricultural output by products (constant prices from previous year)</i>	51	64
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe).....	<i>Indices of sold production of industry (constant prices)</i>	52	66
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu w 2014 r. według sekcji PKD (ceny bieżące)	<i>Structure of sold production of industry in 2014 by PKD sections (current prices)</i>	53	66
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.....	<i>Indices of average paid employment in industry</i>	54	68
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w 2014 r. według sekcji PKD	<i>Structure of average paid employment in industry in 2014 by PKD sections</i>	55	68
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące).....	<i>Indices of sold production of construction (current prices)</i>	56	70
Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące).....	<i>Indices of construction and assembly production (current prices)</i>	57	70
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)	<i>Structure of construction and assembly production by divisions (current prices)</i>	58	71
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction</i>	59	71
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania.....	<i>Indices of dwellings completed</i>	60	73
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności.....	<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	61	73

		Nr No.	Str. Page
Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction</i>	62	74
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2014 r.	<i>Dwellings completed in podlaskie voivodship by subregions and powiats in 2014</i>	63	74
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed</i>	64	75
Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia	<i>Indices of number of permits issued for dwellings</i>	65	75
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started</i>	66	76
Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)	<i>Indices of retail sale (current prices)</i>	67	78
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych	<i>Share of companies showing net profit in the total number of non-financial enterprises</i>	68	80
Udział przychodów przedsiębiorstw niefinansowych wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of non-financial enterprises showing net profit in the revenues from total activity</i>	69	80
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator</i>	70	81
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate</i>	71	81
Dynamika nakładów inwestycyjnych (ceny bieżące)	<i>Indices of investment outlays (current prices)</i>	72	84

ANEKS

APPENDIX

		Nr No.	Str. Page
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM	<i>SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP</i>	I	87
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN MONTHS</i>	II	91

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorzazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2014 r.

2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami, w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorzazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działal-

GENERAL NOTES

1. *Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In description of voivodship information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 December 2014.*

2. *Data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments to replace the formerly applied PKD 2004 / NACE Rev. 1.1.*

3. *The item “**Industry**” was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.*

4. *Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.*

5. *Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.*

6. *The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

7. *The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.*

8. *Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.*

9. *In the publication data in regard to:*

- 1) ***average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;*
- 2) ***sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;*
- 3) ***financial results of non-financial enterprises** as well as **investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and*

ność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rekreacją i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów); w związku z tym dane za 2010 r. z zakresu: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, plonów ziemniaków oraz pogłowia zwierząt gospodarski zostały skorygowane w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012;

insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. *Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.*

11. *Since 2010 agricultural surveys do not include holders of agricultural land not conducting any agricultural activities and the holders of agricultural land with an area of less than 1 ha conducting activities on a small scale (determined by the appropriate thresholds); therefore data for 2010 concerning: land use, sown area, yields and livestock have been corrected compared with the ones published in a previous edition of the Report.*

12. *Constant prices were adopted as follows:*

- 1) *agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2012 – the prices from 2011 and 2012, are assumed;*

- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
- ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i na wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy <i>divisions</i>	
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana

- 2) *sold production of industry:*
- *2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006–2010,*
 - *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.*

13. *Relative numbers (indices, percentages)* are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. *When computing per capita data (1000 population etc.)* as of the end of the year, the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June.

15. *Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.*

16. *Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.*

17. *The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:*

skrót <i>abbreviation</i>	działy (dok.) <i>divisions (cont.)</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
Budowa budynków		Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej		Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
<p>18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.</p>		<p>18. <i>Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.</i></p>

ZNAKI UMOWNE ***SYMBOLS***

Kreska	(–)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
	(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka	(.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	Δ	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
“W tym” “Of which”		– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)		– <i>used in figures represents the decimal point.</i>

SKRÓTY ***ABBREVIATIONS***

zł	– złoty <i>zloty</i>	km ²	– kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
tys.	– tysiąc <i>thousand</i>	kpl.	– komplet <i>set</i>
mln	– milion <i>million</i>	szt.	– sztuka <i>piece, unit</i>
g	– gram <i>gram</i>	kw.	– kwartał <i>quarter</i>
kg	– kilogram <i>kilogram</i>	ok.	– około <i>approximately</i>
dt	– decytona <i>deciton</i>	pkt	– punkt <i>point</i>
l	– litr <i>litre</i>	p.proc.	– punkt procentowy <i>percentage point</i>
ha	– hektar <i>hectare</i>	m.st.	– miasto stołeczne <i>Capital City</i>
m ²	– metr kwadratowy <i>square metre</i>	PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>
m ³	– metr sześcienny <i>cubic metre</i>		

PODSTAWOWE TENDENCJE

Liczba mieszkańców województwa mazowieckiego systematycznie zwiększa się, przy czym rozwój demograficzny województwa jest zróżnicowany przestrzennie. Wykorzystując dwie składowe przyrosty rzeczywistego ludności, tj. przyrost naturalny i ogólne saldo migracji na pobyt stały, można powiedzieć, że w 2014 r. spośród 42 powiatów 17 było aktywnych demograficznie, z czego w 12 nastąpił wzrost zaludnienia w wyniku zarówno dodatniego przyrostu naturalnego, jak i dodatniego salda migracji. W pozostałych 25 powiatach zmiany miały charakter regresywny, przy czym w 19 z nich przyrost naturalny i saldo migracji były ujemne. Największy przyrost ludności występował w powiatach koncentrujących się wokół Warszawy, a największy ubytek w powiatach usytuowanych na krańcach województwa.

Po utrzymującym się w województwie mazowieckim **na rynku pracy** w latach 2010–2013 wzroście bezrobocia rejestrowanego, w 2014 r. obserwowano stopniową poprawę. Począwszy od marca stopa bezrobocia w kolejnych miesiącach kształtowała się poniżej poziomu notowanego przed rokiem. Wyraźnie mniejszy niż w 2013 r. był napływ do bezrobocia; jednocześnie zwiększyła się liczba osób skreślonych z rejestru bezrobotnych, w tym z powodu podjęcia pracy. Zmniejszyło się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. W końcu 2014 r. różnica pomiędzy najniższą wartością stopy bezrobocia w m.st. Warszawie (4,3%) a najwyższą w powiecie szydłowieckim (34,7%) wyniosła 30,4 p.proc. i w skali roku zmniejszyła się o 3,5 p.proc. W omawianym roku stopa bezrobocia w województwie ukształtowała się na poziomie 9,8% i nadal należała do najniższych w kraju.

Po spadku przed rokiem, w 2014 r. odnotowano niewielki wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (o 0,6% w skali roku).

Korzystne zmiany na rynku pracy potwierdzają wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2014 r. Wskazują one na poprawę sytuacji na rynku pracy zarówno w odniesieniu do obserwowanej przed rokiem, jak i w latach 2010–2012. W porównaniu z 2013 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia. Zwiększyła się liczba pracujących, odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia i współczynnika aktywności zawodowej, zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

W 2014 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto** w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym rosły szybciej niż w trzech poprzednich latach. W porównaniu z 2013 r. największy wzrost wynagrodzeń odnotowano w sekcjach: budownictwo, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz transport i gospodarka magazynowa. W omawianym roku przeciętne wynagrodzenie w województwie było najwyższe w kraju i stanowiło 121,7% średniego wynagrodzenia.

W 2014 r. w województwie mazowieckim utrzymał się obserwowany od 2010 r. spadek **przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów** w skali roku. Podobnie jak w latach poprzednich, głębszy był spadek przeciętnej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia z KRUS niż z ZUS. W 2014 r. odnotowano wzrost przeciętnych świadczeń, przy czym (odmiennie niż w dwóch poprzednich latach) skala wzrostu była większa w przypadku przeciętnej miesięcznej emerytury i renty wypłacanej przez ZUS niż przez KRUS. W 2014 r. pod względem wysokości przeciętnej miesięcznej emerytury i renty z ZUS (103,6% średniej krajowej) województwo zajmowało drugie miejsce w Polsce, a analogiczne świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych było najniższe i stanowiło 96,7% przeciętnej emerytury i renty rolniczej w kraju.

W 2014 r. w województwie mazowieckim, podobnie jak w kraju, **ceny detaliczne towarów i usług konsumpcyjnych** nie zmieniły się w ujęciu rocznym; w latach 2010–2013 ceny wzrosły (najbardziej w 2011 r.), przy czym w województwie notowany wzrost był wolniejszy niż przeciętnie w kraju (3,7% wobec 4,3%).

Największy wzrost cen w województwie mazowieckim w 2014 r. (podobnie jak rok wcześniej) dotyczył napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, a najmniejszy – artykułów i usług związanych ze zdrowiem. Badany rok był kolejnym, w którym odnotowano spadek cen odzieży i obuwia (największy w badanym okresie 5 lat) oraz drugim z kolei, w którym obniżyły się ceny w zakresie transportu i edukacji. Po raz pierwszy od 2010 r. odnotowano spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych.

W **produkcji rolniczej** województwa mazowieckiego znaczący udział ma produkcja żywca rzeźnego, mleka krowiego, owoców i warzyw oraz zbóż. Rok 2013 był czwartym z rzędu, w którym odnotowano wzrost globalnej produkcji rolniczej (licząc rok do roku w cenach stałych). Producenci z naszego województwa wytworzyli 15,0% globalnej produkcji roślinnej i 17,7% produkcji zwierzęcej w kraju (odpowiednio 1 i 2 lokata).

Według wynikowego szacunku przeprowadzonego w listopadzie 2014 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, rzepaku i rzepiku oraz buraków cukrowych były większe od ubiegłorocznych, natomiast zbiory ziemniaków – mniejsze. Oceniono, że plony wymienionych ziemiopłodów uzyskane z 1 ha powierzchni były wyższe niż przed rokiem, ale niższe niż przeciętne w kraju.

Badania pogłowia zwierząt gospodarskich przeprowadzone w czerwcu 2014 r. wskazują na wzrost w skali roku liczebności stada bydła, trzody chlewnej i drobiu (odpowiednio o: 5,7%, 5,6% i 43,3%) oraz na spadek stada owiec (o 36,3%). W latach 2010–2014 najwyższą obsadę bydła na 100 ha użytków rolnych odnotowano w ostatnim roku przyjętej retrospekcji (60,8 szt.), a najwyższą obsadę trzody chlewnej – w pierwszym roku (74,0 szt.; w 2014 r. było to 53,3 szt.). W każdym roku analizy obsada bydła była wyższa niż przeciętna w kraju (o 12–20 szt.), natomiast obsada trzody chlewnej – niższa (o 26–29 szt.).

Na rynku rolnym w latach 2010–2014 obserwowano systematyczny wzrost w ujęciu rocznym skupu żywca rzeźnego ogółem oraz mleka. Tendencję wzrostową skupu zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) notowano do 2012 r. i w 2014 r. W omawianym okresie miały miejsce różnokierunkowe zmiany cen produktów rolnych, przy czym w 2014 r. przeciętne ceny większości produktów roślinnych i zwierzęcych były niższe niż przed rokiem.

W latach 2010–2014 w województwie mazowieckim **produkcja sprzedana przemysłu** tendencję wzrostową (w ujęciu rocznym) wykazywała w trzech pierwszych latach analizy, natomiast w 2014 r. pozostała na poziomie sprzed roku. W porównaniu z 2013 r. wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w przetwórstwie przemysłowym, a spadek – w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę; zmniejszyła się wydajność pracy w przemyśle, natomiast wzrosło przeciętne zatrudnienie. W 2014 r. produkcja sprzedana w województwie stanowiła 21,1% ogólnej produkcji przemysłowej w kraju (tj. najwięcej w Polsce).

W 2014 r., po spadku w 2013 r., odnotowano wzrost **produkcji sprzedanej budownictwa** w ujęciu rocznym. Wyższa niż przed rokiem była również produkcja budowlano-montażowa. Zwiększenie produkcji zanotowano jedynie w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Spadek produkcji wystąpił w jednostkach zajmujących się głównie budową budynków oraz w podmiotach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne. W 2014 r. produkcja sprzedana w województwie stanowiła 30,0% produkcji sprzedanej budownictwa w kraju (tj. najwięcej w Polsce).

W **budownictwie mieszkaniowym** w 2014 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania w województwie mazowieckim wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim (o 4,9%), podczas gdy w kraju w tym samym czasie nastąpił spadek (o 1,4%). W województwie w latach 2010–2014 wzrost w skali roku liczby wybudowanych mieszkań zaobserwowano jeszcze tylko w 2012 r., a skala wzrostu była wówczas większa niż w 2014 r. Najgłębszy spadek rok do roku liczby mieszkań oddanych do użytkowania miał miejsce w 2010 r. W 2014 r. po dwóch latach spadku odnotowano wzrost liczby mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia oraz mieszkań rozpoczętych, przy czym w województwie skala wzrostu była większa niż w kraju.

W 2014 r., po spadku w 2013 r., **sprzedaż detaliczna** zwiększyła się w skali roku o 0,7%. Wzrost ten nastąpił pomimo znaczącego spadku w jednostkach handlujących paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi. Udział tych przedsiębiorstw w ogólnej wartości sprzedaży wynosił niemal 30%.

Sytuacja finansowa przedsiębiorstw niefinansowych badanych w 2014 r. była nieco gorsza niż przed rokiem. Po niewielkim wzroście w 2013 r., obniżył się wynik na działalności gospodarczej oraz wyniki finansowe brutto i netto. Odnotowano znaczny przyrost starty netto, przy niewielkim przyroście zysku netto. Wolniejsze tempo wzrostu przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania skutkowało pogorszeniem wskaźnika poziomu kosztów (z 96,1% do 96,4%). Mniej korzystne niż przed rokiem były również wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto, które zmniejszyły się po 0,3 p.proc. i wyniosły odpowiednio 3,6% i 3,0%. Wzrosły natomiast wskaźniki płynności finansowej: I stopnia – o 6,7 p.proc. do 51,1% i II stopnia – o 11,6 p.proc. do 116,7%. Zwiększył się także udział jednostek wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw (z 76,2% do 79,7%), ale udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności ogółu badanych podmiotów był niższy niż przed rokiem (75,4% wobec 83,6%).

Po wzroście przed rokiem, w 2014 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw ponownie wzrosły (w cenach bieżących) o 15,9% w skali roku. Zwiększyły się zarówno nakłady na budynki i budowle, jak i na zakupy. Liczba inwestycji nowo rozpoczętych była podobna jak przed rokiem, ale ich wartość kosztorysowa była niższa (o 11,3%).

Produkt krajowy brutto wytworzony w województwie mazowieckim w 2012 r. był realnie wyższy o 2,2% w porównaniu z rokiem poprzednim, a w odniesieniu do poziomu z 2010 r. – o 6,8%. W latach 2010–2012 średnie roczne tempo wzrostu PKB kształtowało się na poziomie 3,3%, tj. tak samo jak średnio w kraju. W porównaniu z innymi województwami pod względem wzrostu z roku na rok wolumenu PKB mazowieckie zajęło szóstą lokatę (*ex aequo* z łódzkim). Tempo rozwoju gospodarki województwa mazowieckiego obrazuje również produkt krajowy brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W 2012 r. w ujęciu realnym poziom tego wskaźnika był wyższy w stosunku do 2011 r. o 1,8%, a do 2010 r. – o 6,0% (w kraju odpowiednio o 1,7% i o 6,5%). Województwo mazowieckie osiąga najwyższy w Polsce poziom tego miernika – w 2012 r. przewyższył on średnią krajową o 59,2%; w 2010 r. był większy o 58,7% (w cenach bieżących).

BASIC TRENDS

Number of inhabitants of the Mazowieckie voivodship has been systematically growing, while demographic development of the voivodship has been spatially diverse. Using two components of actual increase of population, i.e. natural increase and total net migration for permanent stay, it might be stated that in 2014 from among 42 powiats 17 were populating, of these in 12 population increase resulted both from positive natural increase as well as from positive net migration. In remaining 25 powiats changes were of regressive nature, however in 19 of them both natural increase and net migration were negative. The highest natural increase occurred in powiats concentrated around Warsaw, and the highest loss in powiats situated on the fringes of the voivodship.

After continued in the Mazowieckie voivodship's **labour market** in the years 2010–2013 increase in registered unemployment, in 2014 a gradual improvement was observed. From March onwards the unemployment rate in the following months stood below the level recorded in a previous year. Significantly lower than in 2013 was an inflow to the unemployment; at the same time the number of persons removed from the register of the unemployed increased, of these due to taking up work. Territorial differences in the unemployment rate decreased. At the end of 2014, the difference between the lowest value of the unemployment rate in the Capital City of Warsaw (4,3%) and the highest value in szydlowiecki powiat (34,7%) amounted to 30,4 percentage points and decreased by 3,5 percentage points over a year. Over the reviewed year the unemployment rate in the voivodship was as high as 9,8% and was one of the lowest in the country.

After a reduction in a previous year, in 2014 a slight increase in average employment in the enterprise sector was recorded (by 0,6% over a year).

Favourable changes in the labour market are validated by results of Labour Force Survey (LFS) conducted in the fourth quarter of 2014. They indicate an improvement in the market both in regard to the situation in a previous year as well as in 2010–2012. Compared with 2013, both the number of the unemployed and the unemployment rate recorded a decrease. The number of employed persons increased, a rise in the employment rate and economic activity rate was recorded, and there was a decrease in the ratio of the unemployed over the employed.

In 2014 **average monthly gross wages and salaries** in enterprise sector on an annual basis were growing faster than in three previous years. Compared with 2013 the highest increase in wages and salaries was recorded in: construction, electricity, gas, steam and air conditioning supply. In a reviewed year average wages and salaries in the voivodship were the highest in the country and represented 121,7% of average wages and salaries.

In 2014 in the Mazowieckie voivodship continued a decrease in the **average monthly number of pensioners** over a year observed since 2010. Similarly as in previous years there was a larger decrease in the average number of persons receiving retirement and other pensions from KRUS than from ZUS. In 2014 there was a rise in average retirement and other pension benefits, while (unlike in two previous years) a scale of the rise was higher in the case of average monthly retirement and other pensions from ZUS than from KRUS. In 2014 the voivodship ranked second in Poland in terms of the amount of an average monthly retirement and other pension from ZUS (103,6% of a national average), and analogically retirement and other pension benefits received by private farmers was the lowest and represented 96,7% of an average retirement and other pension in the country.

In 2014 in the Mazowieckie voivodship, alike in the country as a whole, **retail prices of consumer goods and services** did not change over the year; in the years 2010–2013 the prices increased (most significantly in 2011), however the voivodship increase was slower than the national average (3,7% compared with 4,3%).

The highest growth of prices in the Mazowieckie voivodship in 2014 (alike in a previous year) concerned alcoholic beverages and tobacco, and the lowest – health-related products and services. The year of a research was a next one where a decrease of clothes' and shoes' prices was recorded (the highest drop in a 5-year period), and a second year in a row where the prices in transportation and education decreased. For the first time since 2010, a decrease of food and non-alcoholic beverages was recorded.

In **agricultural production** of the Mazowieckie voivodship a significant share had production of animals for slaughter, cows' milk, fruit and vegetables and cereals. Year 2013 was fourth in a row in which gross agricultural output recorded an increase (counting year-on-year in constant prices). Producers from our voivodship produced 15,0% of gross crop output and 17,7% of animal output in the country (1st and 2nd place respectively).

According to a result estimation conducted in November 2014, production of basic cereals including cereal mixed, rape and turnip rape as well as sugar beets was higher than that in a previous year, while production of potatoes – lower. It was estimated that yields of the given crops derived from 1 ha of area were higher than in a previous year, but lower than a national average.

Surveys on livestock conducted in June 2014 show a yearly increase in the number of cattle, pig and poultry stocks (5,7%, 5,6% and 43,3% respectively) and a decrease in sheep stock (by 36,3%). In the years 2010–2014 the highest number of cattle per 100 ha of agricultural land was recorded in the last year of the retrospection (60,8 heads), and the highest number of pigs – in the first year (74,0 heads; in 2014 it was 53,3 heads). In each year of the analysis the number of cattle was higher than the national average (by 12–20 heads), while the number of pigs – lower (by 26–29 heads).

On the agricultural market in the years 2010–2014 a systematic yearly growth in procurement of total animals for slaughter and milk was observed. An upward trend in procurement of basic cereals (of which cereal mixed, excluding seeds) was noted until 2012 and in 2014. In the surveyed period there were multidirectional changes of agricultural products' prices, but in 2014 average prices of most crop and animal products were lower than a year before.

In the years 2010–2014 in the Mazowieckie voivodship **sold production of industry** showed an upward trend (on an annual basis) in the first three years of the analysis, while in 2014 it remained on the previous year's level. Compared with 2013 a rise in sold production was recorded in manufacturing, and a reduction was noted in electricity, gas, steam and air conditioning supply; labour productivity in industry decreased, while an average employment increased. In 2014 sold production in the voivodship represented 21,1% of total production of industry in the country (i.e. the largest in Poland).

In 2014 after a reduction recorded in 2013, there was an increase in **sold production of construction** on an annual basis. Construction and assembly production was also higher than a year earlier. Production increase was only recorded in entities specialized in civil engineering. Production decrease was noted in entities dealing mainly with construction of buildings and in entities performing mainly specialized construction activities. In 2014 sold production in the voivodship represented 30,0% of sold industry production in the country (i.e. the largest in Poland).

In **housing construction** in 2014 number of dwellings completed in the Mazowieckie voivodship increased by 4,9% compared with a previous year, while in the country there was a decrease (by 1,4%). In the voivodship, over the year 2010–2014, an increase in the number of dwellings built over the year was observed only in 2012, and a scale of growth was larger than in 2014. The biggest year-on-year drop in the number of dwellings completed was recorded in 2010. In 2014, after a two-year drop there was a rise in the number of dwellings for which permits have been granted and dwellings in which construction has begun, however in the voivodship the scale of growth was bigger than in the country.

In 2014 after a decrease in 2013, **retail sales** increased by 0,7% over a year. This rise occurred despite a significant reduction of sales in entities trading with solid, liquid and gas fuels. Share of these enterprises in total sales was almost as high as 30%.

Financial situation of non-financial enterprises surveyed in 2014 was slightly worse than a year before. After a slight increase in 2013, both a result of economic activity as well as gross and net financial results were lower. A significant rise of net loss was recorded, at a slight increase of net profit. Slower pace of increase in revenue from total activity compared with costs of obtaining them resulted in deterioration of cost level rate (from 96,1% to 96,4%). Less favourable than a year before were also gross and net turnover profitability rates, which decreased by 0,3 percentage points each, amounting to 3,6% and 3,0% respectively. There was an increase, however, in financial liquidity ratio: of first degree – by 6,7 percentage points to 51,1%, and of second degree – by 11,6% percentage points to 116,7%. There was also a growth in entities which shown net profit in the total number of enterprises (from 76,2% to 79,7%), but share of their revenue in revenue from total activity of all surveyed entities was lower than a year earlier (75,4% compared to 83,6%).

After a previous year's increase, in 2014 **investment outlays** of surveyed enterprises increased again (in current prices) by 15,9% over a year. Both outlays on buildings and structures as well as on purchase went up. Number of newly started investments was similar to that from a previous year, but their estimated value was lower (by 11,3%).

Gross domestic product generated in the Mazowieckie voivodship in 2012 was higher in real terms by 2,2% compared to a previous year, and compared with the level from 2010 – by 6,8%. In the years 2010–2012 an average annual rate of GDP growth stood at 3,3%, i.e. the same as a national average. Compared with other voivodships, in terms of a year-on-year growth of GDP volume, the Mazowieckie voivodship ranked six (ex aequo with the Łódzkie). Pace of development of the Mazowieckie voivodship economy is also reflected by gross domestic product per 1 inhabitant. In 2012, in real terms, it was by 1,8% higher compared to 2011 and by 6,0% compared to 2010 – (by 1,7% and 6,5% in the country respectively). The Mazowieckie voivodship has reached the highest level of this rate in Poland – in 2012 it surpassed a national average by 59,2%; in 2010 it was higher by 58,7% (in current prices).

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

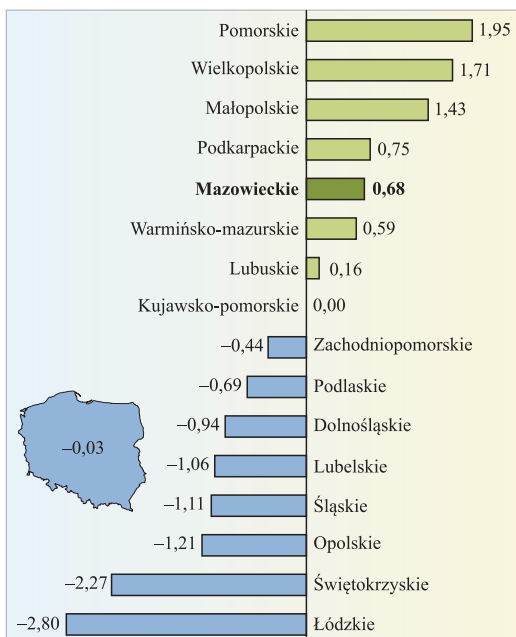
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2014 r.

Wyszczególnienie	Polska	Mazowieckie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	150
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,03	0,68
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,41	2,46
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w %	56,2	61,5
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %	51,2	57,1
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w %	9,0	7,2
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3980,24	4845,32
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1922,92	1991,73
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1144,73	1106,84
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)	100,0	100,0
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym ^b w ha	10,22	8,96
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	40,7	60,8
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	80,5	53,3
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł	471749	707946
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł	438049	627876
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,7	5,8
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1071	1391 ^d
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	22	62 ^d
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych w %	81,8	79,8
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,7	96,4
Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	115,3	115,9
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2012 r. w zł	41934	66755

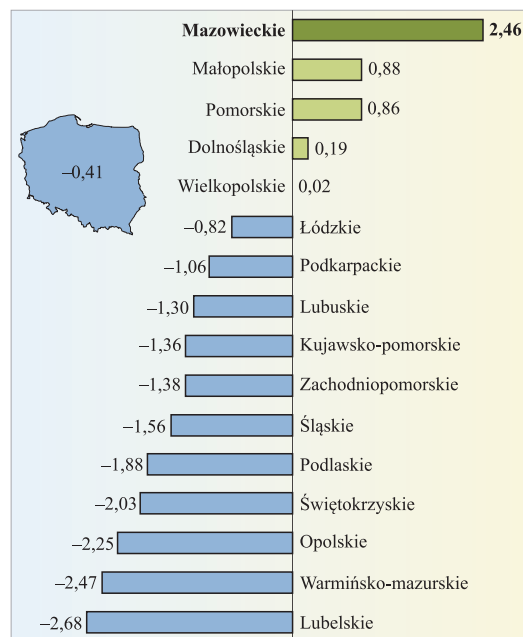
^a Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r. ^b Dane za 2013 r. ^c Stan w czerwcu. ^d Bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

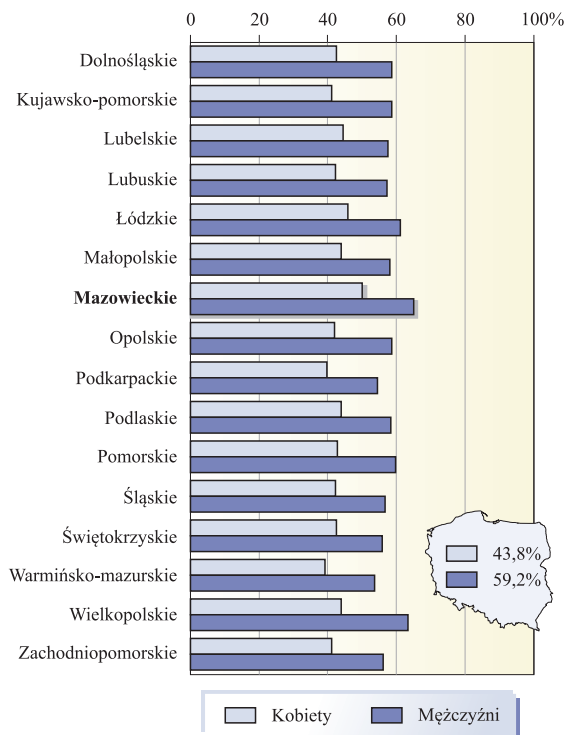
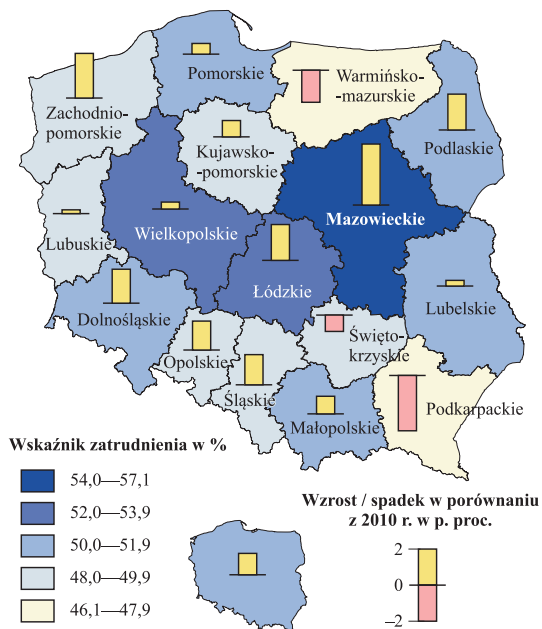
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2014 r.

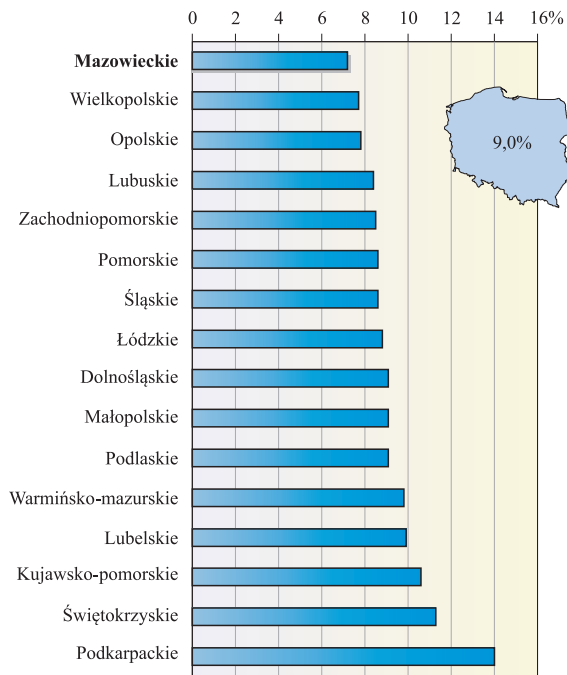
Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2014 r.

Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2014 r.

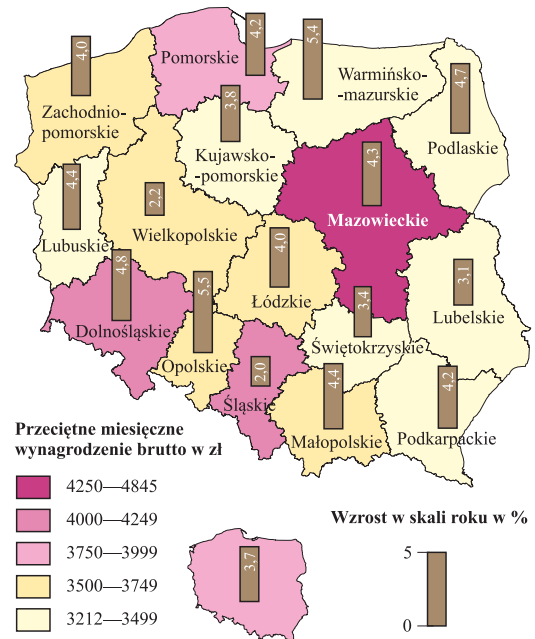

a Przeciętny w roku.

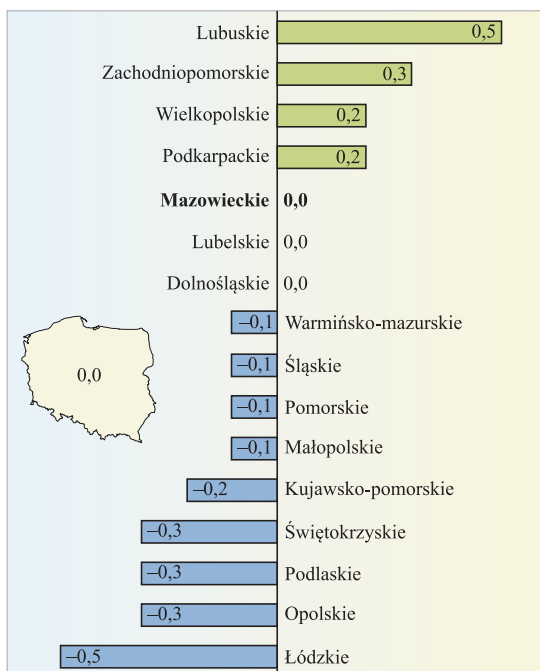
Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2014 r.

^a Przeciętna w roku.

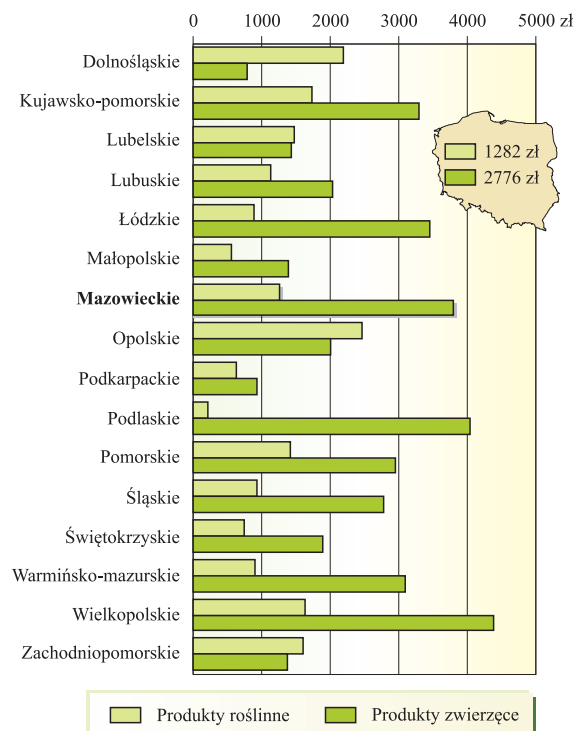
Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r.

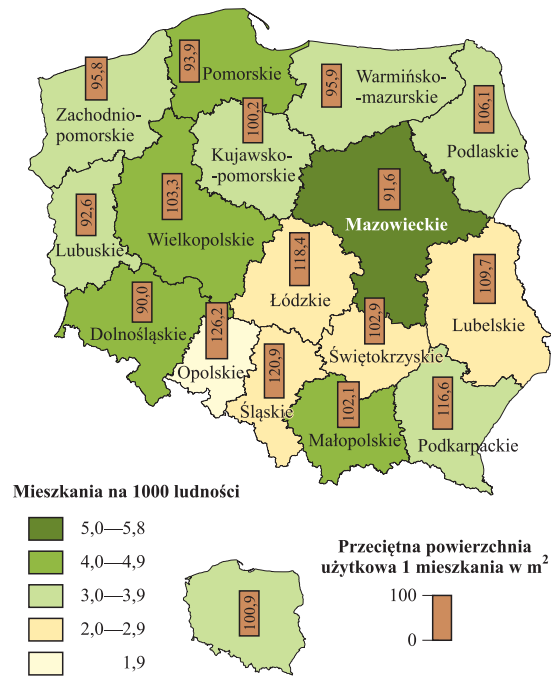
Wyk. 6. Zmiana cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2014 r. Wzrost / spadek w skali roku w %

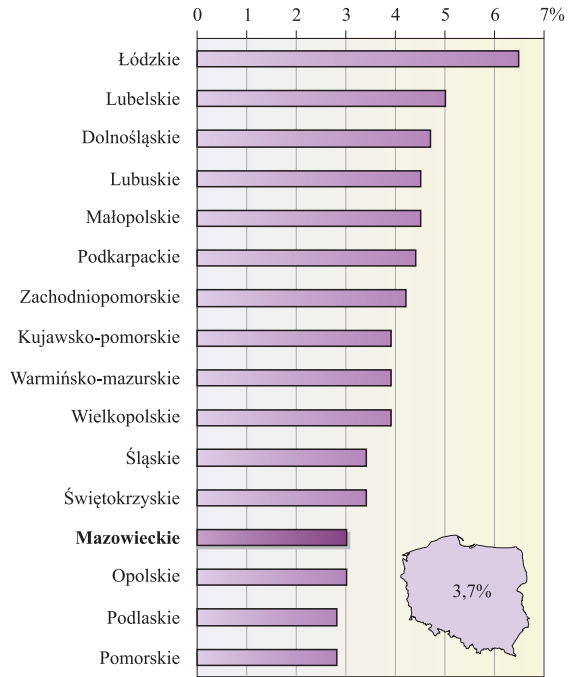
Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2014 r.

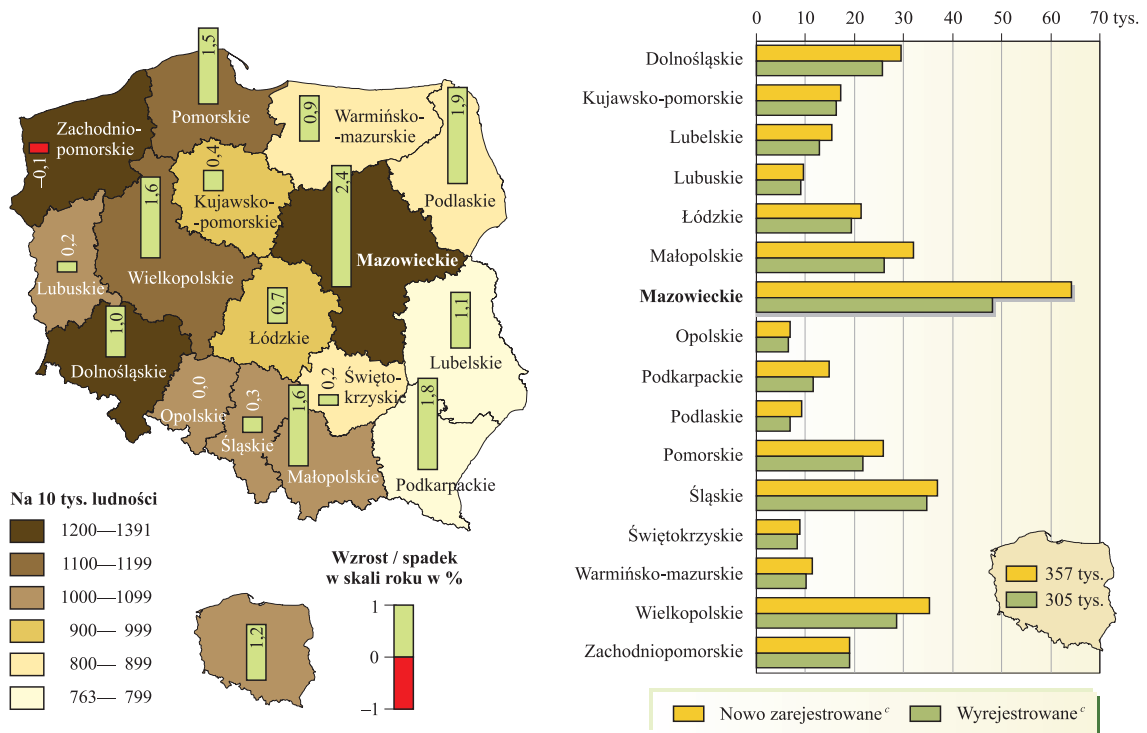
Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2014 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2014 r.

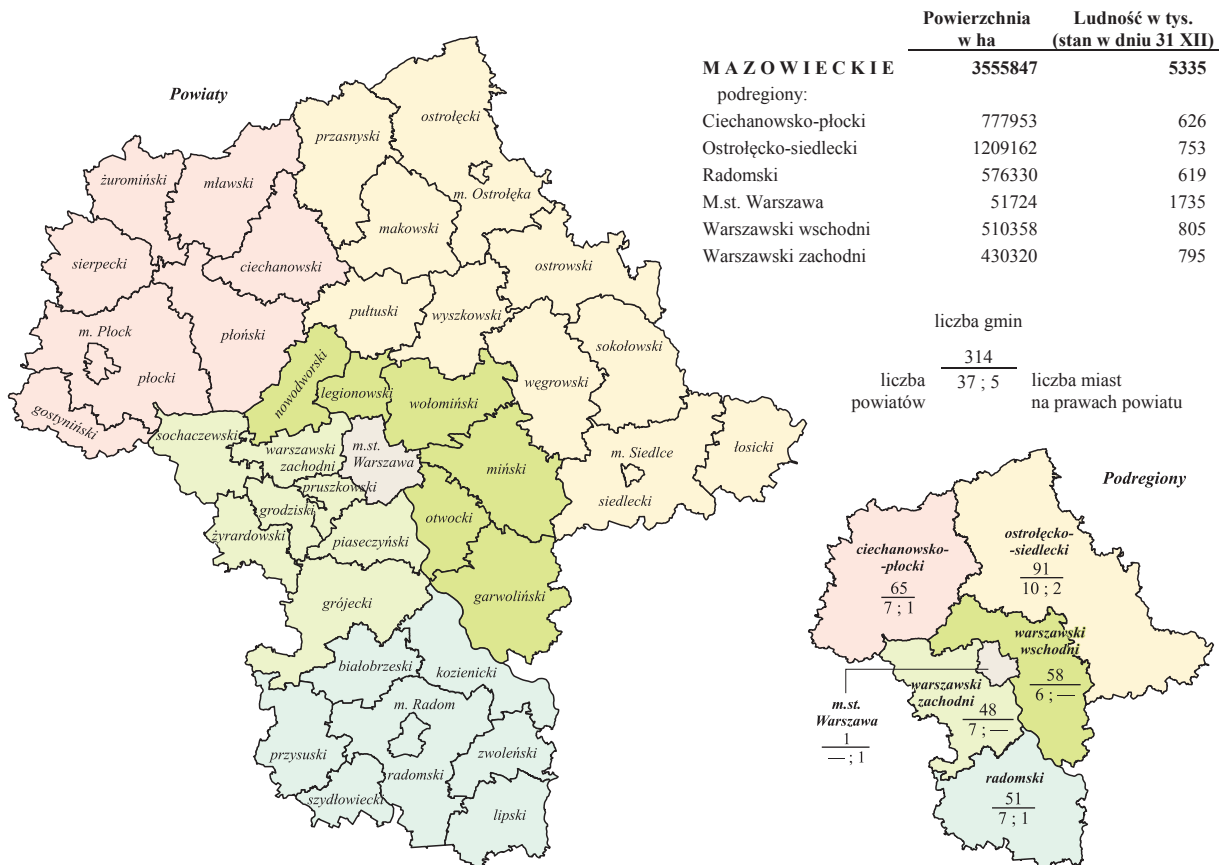
Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^{ab} w 2014 r. Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W podziale według województw – bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. ^c W ciągu roku.

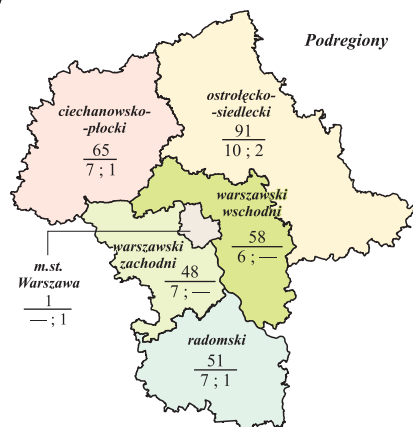
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)^a W 2014 R. Stan w dniu 31 XII

	Powierzchnia w ha	Ludność w tys. (stan w dniu 31 XII)
MAZOWIECKIE	3555847	5335
podregiony:		
Ciechanowsko-płocki	777953	626
Ostrołęcko-siedlecki	1209162	753
Radomski	576330	619
M.st. Warszawa	51724	1735
Warszawski wschodni	510358	805
Warszawski zachodni	430320	795

	liczba gmin
	314
liczba powiatów	37 ; 5
	liczba miast na prawach powiatu

podregion ciechanowsko-płocki	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
ciechanowski gostyniński miławski płocki płoński sierpecki żuromiński	Płock

podregion ostrołęcko-siedlecki	
Powiaty:	Miasta na prawach powiatu:
łosicki makowski ostrołęcki ostrowski przasnyski pultuski siedlecki sokołowski wyszowski	Ostrołęka Siedlce

podregion radomski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
białobrzezki kozienicki lipski przysuski radomski szydlowiecki zwoleński	Radom

podregion m.st. Warszawa	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
—	m.st. Warszawa

podregion warszawski wschodni	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
garwoliński legionowski miński nowodworski otwocki wołomiński	—

podregion warszawski zachodni	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
grodziski grójcecki piaseczyński pruszkowski sochaczewski warszawski zachodni żyrardowski	—

Według stanu w dniu 1 I 2014 r. województwo mazowieckie zajmowało powierzchnię 35558 km², co stanowi 11,4% powierzchni kraju. Na jego obszarze (według stanu w dniu 31 XII 2014 r.) mieszkało ok. 5335 tys. ludności, tj. 13,9% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 150 osób (trzecia lokata w kraju). W miastach mieszkało 64,3% ludności województwa.

^a NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne – regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

Województwo mazowieckie z roku na rok zaludnia się, przy czym w większym stopniu w wyniku ruchu migracyjnego niż ruchu naturalnego. W 2014 r. przyrost ludności z tytułu dodatniego salda migracji na pobyt stały wyniósł 25 osób na 10 tys. ludności, natomiast z tytułu dodatniego przyrostu naturalnego – 7 osób.

W województwie mazowieckim według stanu w dniu 31 grudnia 2014 r. zamieszkiwało ok. 5335 tys. osób, co stanowiło 13,9% ogółu ludności Polski; mieszkańcy miast stanowili 14,8% ludności miejskiej kraju, a mieszkańcy wsi – 12,5% ogółu ludności wiejskiej. W porównaniu z 2013 r. ludność województwa zwiększyła się o 0,33%, a w porównaniu z 2010 r. – o 1,28%.

Warszawa – największe miasto regionu – na koniec roku 2014 liczyła ok. 1735 tys. ludności, stanowiąc 32,5% ogółu ludności województwa. W latach 2010–2014 roczne tempo przyrostu ludności stolicy zawierało się w przedziale od 0,41% w 2012 r. do 0,64% w 2014 r.

Prezentowane dane dotyczą ludności zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

Województwo mazowieckie zurbanizowane jest w stopniu wyższym od przeciętnego w kraju – udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie ludności województwa stanowi ponad 64%, natomiast w kraju – nieco ponad 60%.

W końcu 2014 r. wskaźnik zaludnienia wyniósł 150 osób na 1 km² i był bardzo zróżnicowany przestrzennie. Z analizy rozkładu tego wskaźnika na poziomie powiatów wynika, że najmniejsza gęstość zaludnienia występuje w powiecie łosickim (41 osoby/km²), a największa – w m.st. Warszawie (3355 osoby/km²).

W województwie mazowieckim struktura ludności według płci charakteryzuje się liczebną przewagą kobiet – podobnie jak w latach wcześniejszych na koniec 2014 r. stanowiły one 52,2% populacji (w kraju 51,6%); wskaźnik feminizacji, tj. liczba kobiet na 100 mężczyzn, wyniósł 109 (w kraju 107). Bardziej sfeminizowana jest ludność miast niż wsi – w omawianym okresie udział kobiet wyniósł odpowiednio 53,3% wobec 50,1%, a wskaźnik feminizacji 114 wobec 101.

W 2014 r. w województwie mazowieckim zarejestrowano 57139 urodzeń żywych. W stosunku do poprzedniego roku było to o 1739 urodzeń więcej, a w porównaniu z 2010 r. – o 3617 mniej. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 10,73‰ wobec 10,44‰ przed rokiem i 11,56‰ przed czterema laty.

W omawianym okresie zmarły 53494 osoby, tj. o 766 osób mniej niż w 2013 r. Współczynnik natężenia zgonów ukształtował się na poziomie 10,05‰ wobec 10,22‰.

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Stan w dniu 30 VI w tys.	38517	38502	38484
w tym kobiety	19869	19868	19861
Miasta	23449	23292	23245
Wieś	15068	15211	15239
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	38530	38496	38479
na 1 km ²	123	123	123
w tym kobiety:			
w tysiącach	19877	19866	19859
na 100 mężczyzn	106,6	106,6	106,7
Miasta: w tysiącach	23429	23258	23216
w %	60,8	60,4	60,3
Wieś: w tysiącach	15101	15238	15262
w %	39,2	39,6	39,7
MAZOWIECKIE			
Stan w dniu 30 VI w tys.	5257	5307	5325
w tym kobiety	2740	2768	2777
Miasta	3375	3405	3421
Wieś	1882	1902	1904
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	5267	5317	5335
na 1 km ²	148	150	150
w tym kobiety:			
w tysiącach	2745	2773	2782
na 100 mężczyzn	108,9	109,0	109,0
Miasta: w tysiącach	3381	3411	3427
w %	64,2	64,2	64,3
Wieś: w tysiącach	1886	1905	1907
w %	35,8	35,8	35,7
m.st. WARSZAWA			
Stan w dniu 30 VI w tys.	1697	1718	1729
W tym kobiety	918	930	936
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	1700	1724	1735
na 1 km ²	3287	3334	3355
W tym kobiety:			
w tysiącach	920	933	939
na 100 mężczyzn	117,9	117,9	118,0

Liczba zarejestrowanych w 2014 r. zgonów niemowląt wyniosła 214, tj. tyle samo co przed rokiem i była o 60 mniejsza niż w 2010 r. Współczynnik natężenia liczony na 1000 urodzeń żywych wyniósł 3,75 i był mniejszy w skali roku o 0,11 pkt, a w skali czterech lat – o 0,76 pkt.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

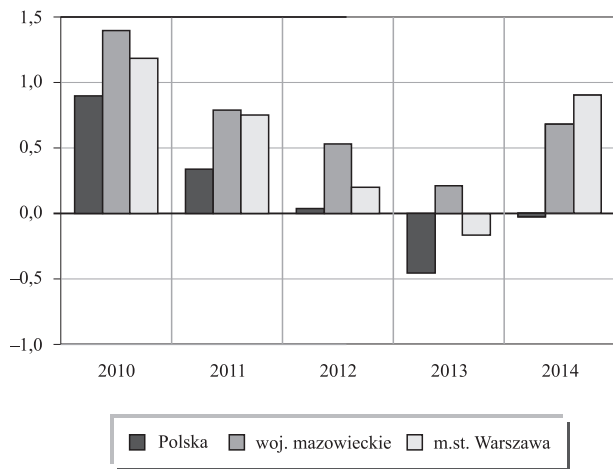
W województwie mazowieckim dodatni przyrost naturalny obserwowany jest od 2006 r., przy czym w latach 2011–2013 jego natężenie było słabsze. W 2014 r., w wyniku bilansu urodzeń i zgonów, na każde 10 tys. ludności przybyło przeciętnie 7 osób, podczas gdy przed rokiem 2 osoby, w 2012 r. – 5 osób, w 2011 r. – 8 osób, a w 2010 r. – 14 osób. Współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł odpowiednio: 0,68‰, 0,21‰, 0,53‰, 0,79‰ i 1,40‰, a zatem w porównaniu z 2013 r. był większy o 0,47 pkt, a w porównaniu z 2010 r. mniejszy – o 0,72 pkt.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Małżeństwa	5,93	4,69	4,90
Urodzenia żywe	10,73	9,60	9,75
Zgony	9,83	10,06	9,78
w tym niemowląt ^a	4,98	4,56	4,22
Przyrost naturalny ^b	0,90	-0,46	-0,03
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-0,05	-0,52	-0,41
MAZOWIECKIE			
Małżeństwa	5,80	4,55	4,68
Urodzenia żywe	11,56	10,44	10,73
Zgony	10,16	10,22	10,05
w tym niemowląt ^a	4,51	3,86	3,75
Przyrost naturalny ^b	1,40	0,21	0,68
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w tym zagranicznych	2,54 0,13	2,52 -0,02	2,46 -0,01
m.st. WARSZAWA			
Małżeństwa	5,28	4,25	4,31
Urodzenia żywe	11,60	10,73	11,28
Zgony	10,41	10,90	10,39
w tym niemowląt ^a	3,76	2,82	3,33
Przyrost naturalny ^b	1,19	-0,17	0,90
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w tym zagranicznych	2,32 0,26	4,83 0,06	5,22 0,02

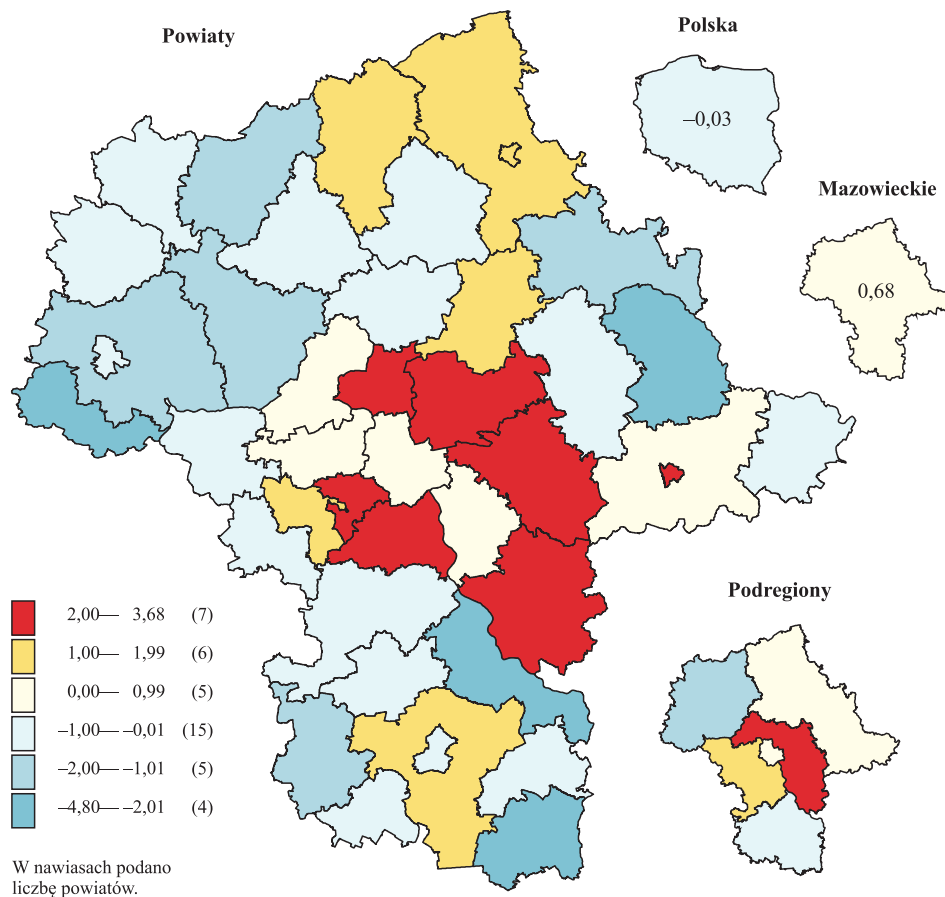
^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku; wskaźnik podano w przeliczeniu na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Wyk. 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności

W miastach województwa mazowieckiego dodatni przyrost naturalny utrzymuje się od 2005 r., natomiast na wsi wystąpił w latach 2008–2010, 2012 i 2014. W ostatnim roku analizy współczynnik przyrostu naturalnego w miastach wyniósł 1,01‰, a na wsi 0,09‰ (przed rokiem odpowiednio 0,43‰ i minus 0,18‰). W Warszawie dodatni przyrost naturalny utrzymywał się w latach 2008–2012 i w roku 2014, przy czym najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w 2010 r. (1,19‰). W ostatnim roku analizy współczynnik przyrostu naturalnego w stolicy wyniósł 0,90‰.

Wyk. 12. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2014 r.

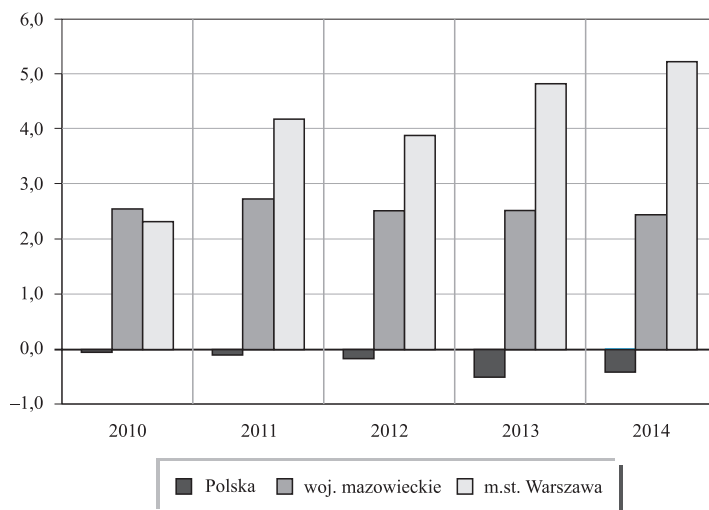

Na koniec 2014 r. dodatni przyrost naturalny wystąpił w 18 powiatach, przy czym w ujęciu względnym w 16 z nich był wyższy niż przeciętnie w województwie; najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w powiecie piaseczyńskim (3,68‰). Ujemny przyrost naturalny wystąpił w 24 powiatach, a najniższe natężenie omawianego współczynnika odnotowano w powiecie lipskim (minus 4,80‰). Z analizy przestrzennego rozkładu omawianego zjawiska wynika, że powiaty z dodatnim przyrostem naturalnym koncentrują się głównie w centralnej części województwa oraz w bezpośrednim otoczeniu trzech miast na prawach powiatu – Ostrołęki, Radomia i Siedlec.

Rok 2014 był pierwszym, w którym – po spadkach w latach 2009–2013 – odnotowano wzrost liczby nowo zawartych małżeństw. W województwie mazowieckim związek małżeński zawarły 24924 pary, tj. o 780 więcej niż rok temu, jednak o 9051 mniej niż sześć lat temu. Współczynnik małżeństw wyniósł 4,68‰, wobec 4,55‰ w 2013 r. i 6,55‰ w 2008 r. Odnosząc dane wojewódzkie do danych ogólnopolskich można powiedzieć, że we wszystkich omawianych latach częstość zawierania małżeństw była niższa niż średnio w kraju.

W województwie mazowieckim saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały od kilkunastu lat jest dodatnie, co oznacza, że liczba osób, które zameldowały się na pobyt stały w danym okresie przewyższa liczbę osób, które wymeldowały się. W ciągu 2014 r. różnica między napływem migracyjnym a odpływem wyniosła 13108 osób, w tym saldo migracji zagranicznych wyniosło minus 33 oso-

Wyk. 13. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności**

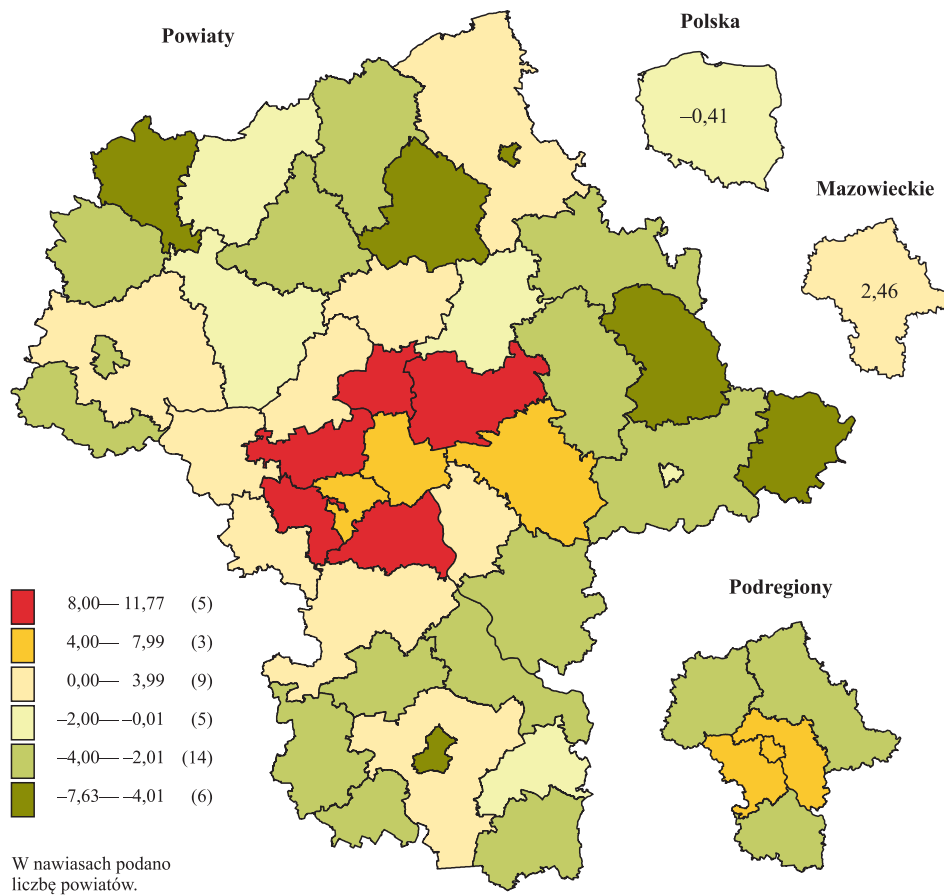

by. Podobnie jak w roku poprzednim na każde 10 tys. ludności przybyło przeciętnie 25 osób.

W 2014 r. w 17 powiatach województwa saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały było dodatnie, w tym w 9 było relatywnie wyższe niż średnio w województwie; najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w powiecie grodziskim (11,77‰). Ujemna wartość współczynnika ogólnego salda migracji stałej wy-

stąpiła w 25 powiatach, przy czym najniższa w mieście Ostrołęce (minus 7,63‰). Analizując przestrzenny rozkład omawianego zjawiska należy stwierdzić, że powiaty zaludniane w wyniku dodatniego salda migracji wewnętrznych i zagranicznych koncentrują się w centralnej części województwa, co jest zapewne związane z napływem ludności do Warszawy i okolicznych powiatów, głównie w poszukiwaniu pracy. Dodatnie saldo migracji odnotowano również w powiatach okalających trzy duże miasta – Ostrołękę, Płock i Radom. We wszystkich – poza stolicą – miastach na prawach powiatu współczynnik ogólnego salda migracji stałej był ujemny.

Wyk. 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2014 r.

Dane prezentujące ludność w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie mazowieckim” – opracowanie sygnalne dostępne co roku,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim” – publikacja dostępna co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK PRACY

■ PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W 2014 r. odnotowano niewielki wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku, po spadku w 2013 r.

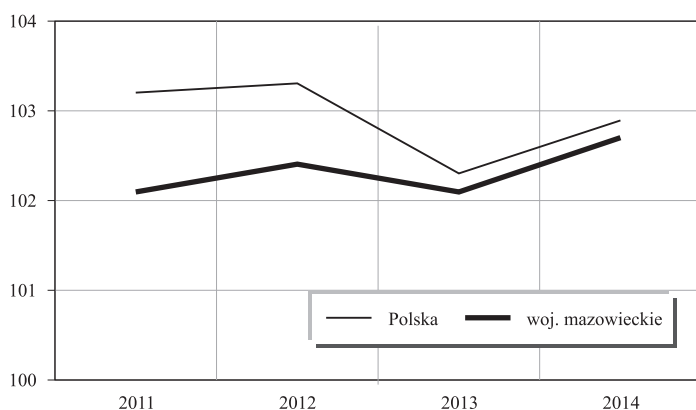
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie mazowieckim w 2014 r. ukształtowało się na poziomie 1335,0 tys. osób, tj. o 0,6% wyższym niż w 2013 r. (wobec spadku o 0,3% przed rokiem). W kraju przeciętne zatrudnienie było również o 0,6% większe od notowanego w roku poprzednim (wobec spadku 1,0% w 2013 r.).

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014		
	w tysiącach		2010 = 100	2013 = 100	
Polska.....	5372,6	5494,5	5529,5	102,9	100,6
Mazowieckie.....	1299,1	1327,0	1335,0	102,7	100,6
M.st. Warszawa.....	942,1	954,8	963,5	102,3	100,9

Wyk. 15. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**
2010 = 100

i gospodarce magazynowej (o 2,7%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,6%). Niższe niż w 2013 r. było również przeciętne zatrudnienie w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,5%).

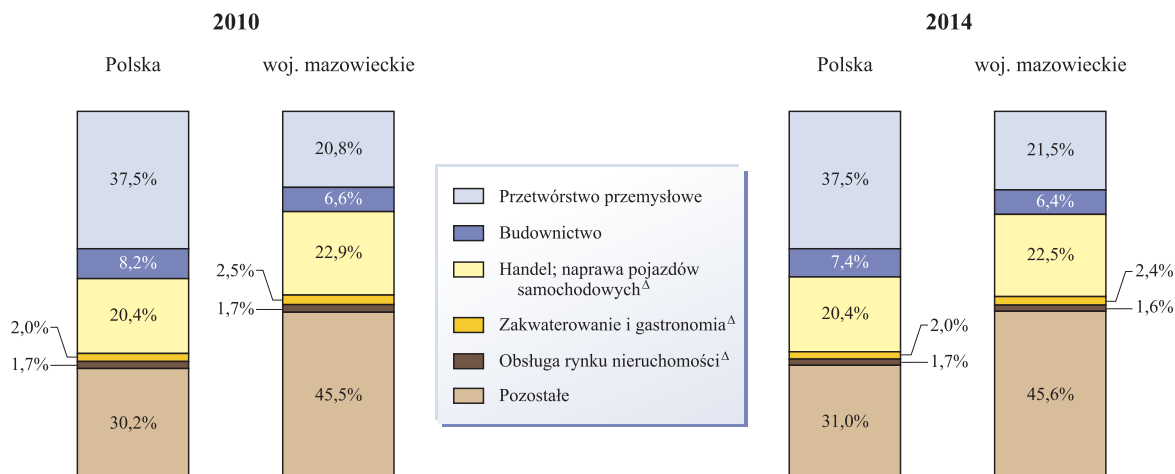
W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie zwiększyło się m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,0%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 6,6%), obsłudze rynku nieruchomości (o 3,5%). Niewielki wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w informacji i komunikacji (o 0,5%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,4%). Utrzymał się spadek zatrudnienia w budownictwie (o 7,8%), transporcie

Tabl. 5. **Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie mazowieckim**

Wyszczególnienie	2013				2014				w tys.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	98,9	98,6	99,5	99,7	100,7	101,2	100,6	100,6	1335,0
w tym:									
Przemysł	99,6	99,1	102,4	103,3	105,5	106,2	102,9	102,3	347,3
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe	99,2	99,0	99,1	100,1	102,9	103,4	103,5	102,7	286,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	92,8	99,3	132,9	133,1	141,1	132,3	98,4	98,5	41,0
Budownictwo	91,4	90,6	91,3	91,3	91,9	92,6	91,9	92,2	85,6
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	100,0	99,4	99,4	99,0	98,4	99,5	100,0	100,4	299,8
Transport i gospodarka magazy- nowa	96,9	96,9	96,7	96,9	96,8	96,7	97,1	97,3	246,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	98,7	100,0	98,2	97,3	98,8	98,1	97,3	98,4	31,7
Informacja i komunikacja	99,9	100,2	100,3	100,9	101,1	101,1	100,9	100,5	97,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..	92,1	92,6	92,3	92,7	102,1	102,8	103,5	103,5	21,6
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna ^a	106,5	105,7	105,2	103,3	104,8	106,1	106,5	106,6	72,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	100,6	101,7	103,0	103,8	107,9	107,0	107,8	108,0	104,2

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W województwie w 2014 r., podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej osób zatrudnionych było w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (przeciętnie 299,8 tys. osób), przetwórstwie przemysłowym (286,6 tys.) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (246,5 tys.); ich łączny udział stanowił ponad połowę (62,4%) ogólnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw.

Wyk. 16. **Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD**

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W województwie mazowieckim w 2014 r. obserwowano stopniową poprawę sytuacji na rynku pracy. Począwszy od marca stopa bezrobocia w kolejnych miesiącach kształtowała się poniżej poziomu notowanego przed rokiem. Znacznie mniejszy niż w 2013 r. był napływ do bezrobocia; jednocześnie zwiększyła się liczba osób skreślonych z rejestru bezrobotnych, w tym z powodu podjęcia pracy.

W końcu grudnia 2014 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego wyniosła 249,8 tys. osób i była o 33,4 tys., tj. o 11,8% mniejsza niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,1% w grudniu 2013 r.); była jednak wyższa od notowanej w latach 2010 i 2011 (odpowiednio o 4,8% i o 1,2%). W kraju liczba bezrobotnych w 2014 r. zmniejszyła się w skali roku o 15,4% (wobec wzrostu o 1,0% w 2013 r.).

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz.U. 2013 poz. 674, z późniejszymi zmianami)

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	2157,9	1825,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2709,4	2452,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2688,2	2786,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	83	70	46
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	13,4	11,5
MAZOWIECKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	238,3	283,2	249,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	319,1	305,3	283,7
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	304,9	294,0	317,1
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	110	101	62
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	9,7	11,1 ^b	9,8
m.st. WARSZAWA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	38,6	54,8	48,8
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	53,1	61,4	55,9
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	45,8	55,8	61,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ..	37	30	20
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	3,5	4,8	4,3

^a W ciągu roku. ^b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

W porównaniu z grudniem 2013 r. liczba bezrobotnych obniżyła się we wszystkich powiatach. Największy spadek zanotowano w powiatach wyszkowskim (o 24,9%), grójeckim (o 23,8%) oraz w m. Siedlcach (o 22,6%), a najmniejszy – w powiatach nowodworskim (o 4,8%), łosickim (o 5,1%) i żyrardowskim (o 5,7%).

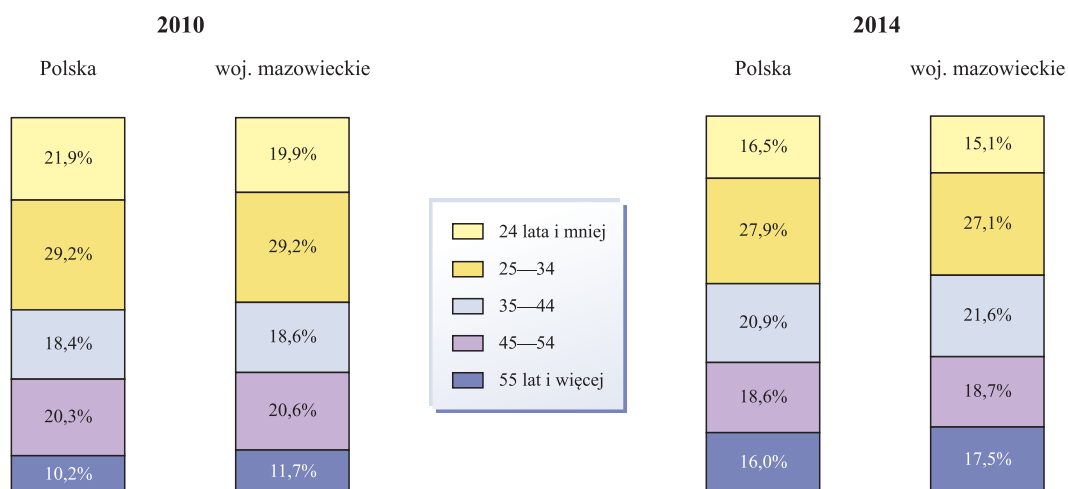
W końcu grudnia 2014 r. w województwie mazowieckim wśród bezrobotnych, odmiennie niż w kraju, przeważali mężczyźni. Stanowili oni 52,2% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a ich liczba była o 12,8% niższa niż w roku poprzednim. Mniejszy spadek (o 10,7%) odnotowano w populacji bezrobotnych kobiet, których udział wzrósł w skali roku o 0,6 p.proc. (do 47,8%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W grudniu 2014 r. 86,9% ogółu bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2013 r. – 86,2%), 80,8% stanowiły osoby poprzednio pracujące (przed rokiem – 79,8%), a 43,2% mieszkało na wsi (tak jak w roku poprzednim).

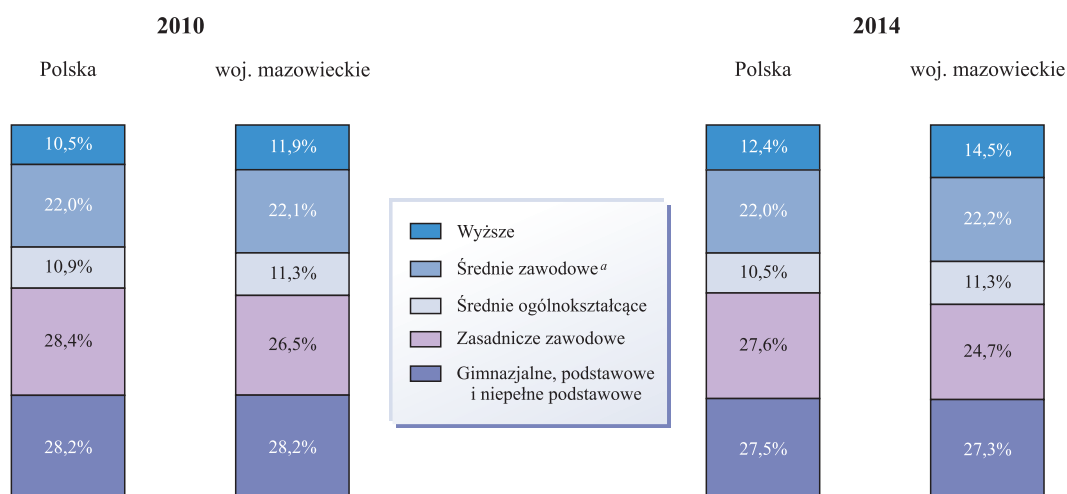
W końcu omawianego roku największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25–34 lata, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w skali roku o 0,8 p.proc. i wyniósł 27,1%. Największe zmiany w strukturze bezrobotnych w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano w grupie osób w wieku 24 lata i mniej (spadek o 2,0 p.proc.) oraz w wieku 55 lat i więcej (wzrost o 1,8 p.proc.).

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**
Stan w dniu 31 XII

Większość bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio 27,3% i 24,7% w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w końcu grudnia 2014 r.). Udział pierwszej z wymienionych grup zwiększył się w skali roku (o 0,3 p.proc.), zmniejszył się natomiast odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 0,6 p.proc.). Najmniej korzystne zmiany odnotowano w populacji osób z wykształceniem wyższym – spadek ich liczby w porównaniu z grudniem 2013 r. był najmniejszy (8,3%), a ich odsetek wzrósł najbardziej (o 0,5 p.proc. do 14,5%).

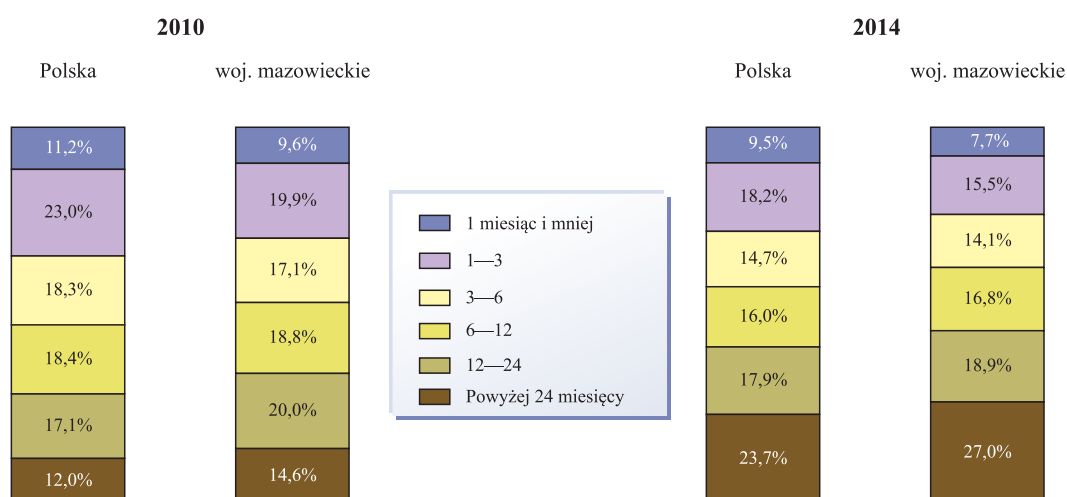
Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**
Stan w dniu 31 XII

a Łącznie z policealnym.

W strukturze bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy wzrósł w skali roku odsetek osób poszukujących pracy dłużej niż 1 rok (o 3,0 p.proc. do 45,9%), a ich liczba zmniejszyła się o 5,7%. Zwiększył się również udział osób pozostających bez pracy stosunkowo krótko, tj. do 1 miesiąca (o 0,6 p.proc.) oraz od 1 do 3 miesięcy (o 0,7 p.proc.). Zmniejszył się natomiast odsetek bezrobotnych poszukujących pracy przez okres od 3 do 12 miesięcy, przy czym najbardziej osób poszukujących pracy od 6 do 12 miesięcy (o 3,0 p.proc.). W trudnej sytuacji nadal są osoby pozostające bez pracy najdłużej, tj. powyżej 24 miesięcy – liczba tych osób w okresie ostatnich pięciu lat zwiększyła się prawie dwukrotnie, a ich udział wzrósł z 14,6% do 27,0%.

Wyk. 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy**^a
Stan w dniu 31 XII

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy nadal miały osoby ze stażem 1–5 lat oraz osoby dotychczas niepracujące, które łącznie stanowiły blisko dwie piąte ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 20,4% i 19,2%). Sytuacja wyżej wymienionych osób kształtowała się jednak korzystniej niż rok wcześniej – ich liczba zmniejszyła się najbardziej (odpowiednio o 13,2% i o 16,2%), zmniejszył się jedynie udział tych osób w liczbie bezrobotnych ogółem (odpowiednio o 0,4 p.proc. i o 1,0 p.proc.). W porów-

naniu z rokiem poprzednim w strukturze bezrobotnych największy wzrost udziału odnotowano wśród osób ze stażem do 1 roku (o 0,8 p.proc. do 16,1%). Nie zmienił się natomiast odsetek osób z najdłuższym stażem pracy, tj. powyżej 30 lat (4,0%).

Spośród osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w końcu grudnia 2014 r. udział długotrwale bezrobotnych, stanowiących ponad połowę zarejestrowanych ogółem, zwiększył się w skali roku (o 4,2 p.proc. do 59,6%). Wzrósł również udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,7 p.proc. do 27,5%), osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 0,4 p.proc. do 7,7%), osób niepełnosprawnych (o 0,4 p.proc. do 4,2%) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,3 p.proc. do 33,5%). Zmniejszył się jedynie odsetek osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia (o 2,0 p.proc. do 15,1%). Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w skali roku we wszystkich wymienionych kategoriach, najbardziej wśród osób w wieku do 25 roku życia (o 21,7%).

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie mazowieckim**

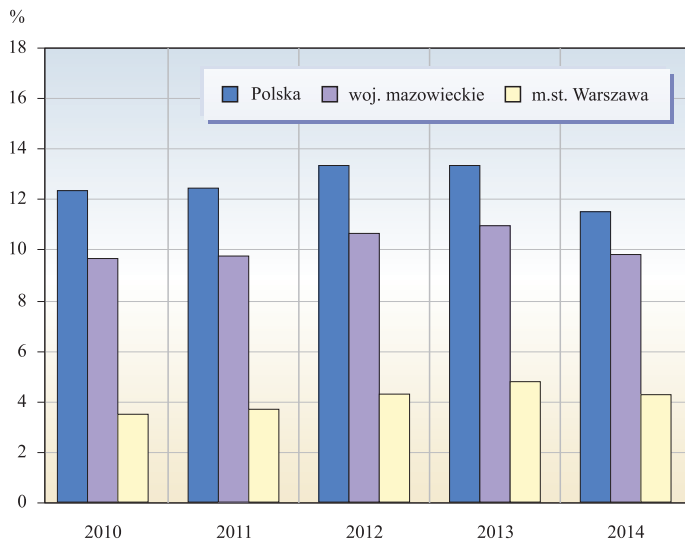
Wyszczególnienie	2013				2014			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób.....	296,8	281,8	281,0	283,2	287,4	261,7	254,6	249,8
analogiczny okres roku poprzedniego = 100.....	111,7	112,0	109,3	104,1	96,8	92,9	90,6	88,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób.....	86,9	65,2	76,6	76,6	76,3	59,1	71,7	76,6
analogiczny okres roku poprzedniego = 100.....	111,2	107,6	102,7	95,0	87,9	90,7	93,6	99,9
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób.....	62,0	80,1	77,4	74,5	72,2	84,7	78,8	81,4
analogiczny okres roku poprzedniego = 100.....	105,0	107,1	112,0	113,3	116,3	105,8	101,9	109,2
Płynność bezrobocia (napływ-odpływ) w tysiącach osób....	24,8	-15,0	-0,7	2,1	4,2	-25,6	-7,1	-4,8
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %.....	11,5	11,0	11,0	11,1 ^a	11,2	10,3	10,0	9,8

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie w 2014 r. wykazywała tendencję spadkową. O ile w styczniu i lutym wynosiła 11,5%, to w końcu roku ukształtowała się na poziomie 9,8% (poziom ten notowany był również w październiku i listopadzie). Odnosząc wartość stopy bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2014 r. do poprzedniego roku należy stwierdzić, że w styczniu była ona o 0,2 p. proc. wyższa, w lutym utrzymała się na tym samym poziomie, a w kolejnych miesiącach sukcesywnie zmniejszała się. W marcu 2014 r. stopa bezrobocia była niższa o 0,3 p.proc. niż w 2013 r., a w grudniu już o 1,3 p. proc. W kraju stopa bezrobocia w końcu grudnia 2014 r. wyniosła 11,5% i była o 1,9 p.proc. niższa od obserwowanej rok wcześniej. W stosunku do 2010 r. stopa bezrobocia w województwie w końcu 2014 r. była o 0,1 p.proc. wyższa (w kraju niższa o 0,9 p.proc.).

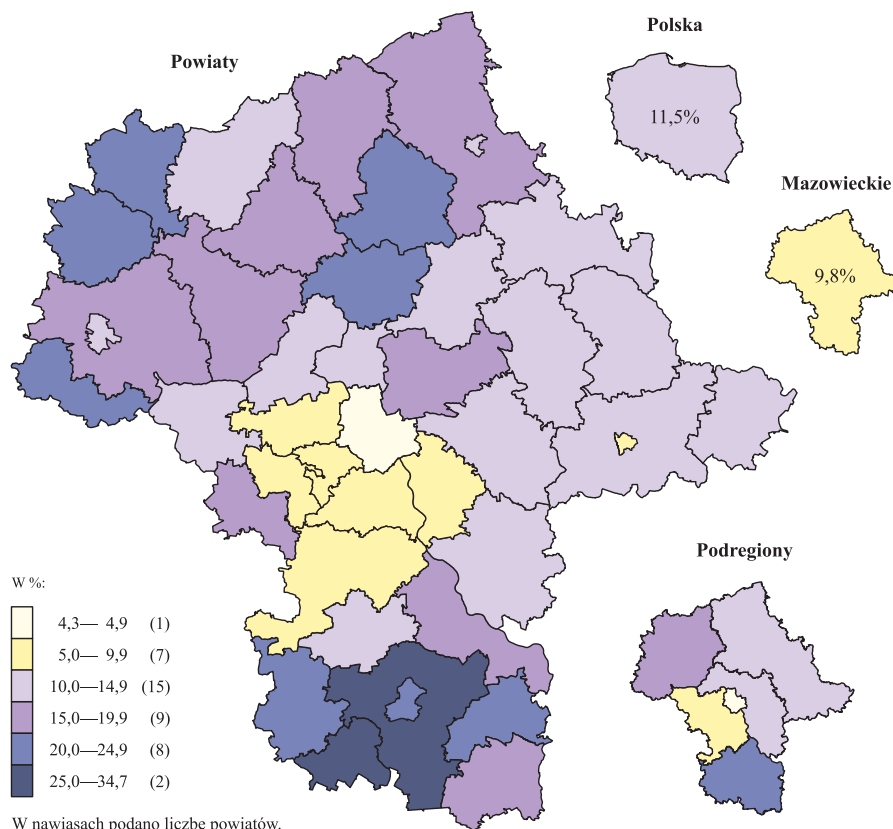
Wyk. 20. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
Stan w dniu 31 XII

30,4 p. proc. (w 2013 r. – 33,9 p.proc.). Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: szydłowiecki (34,7%), radomski (27,5%) i przysuski (24,7%). Średniej dla województwa nie przekroczyły natomiast: m.st. Warszawa (4,3%), warszawski zachodni (5,8%), grójecki (6,3%), grodziski (6,6%), pruszkowski (7,3%), piaseczyński (7,6%), otwocki (8,4%) oraz m. Siedlce (9,3%).

W porównaniu z grudniem 2013 r. stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich powiatach. Najgłębszy spadek notowano w powiecie szydłowieckim (o 4,0 p.proc.) oraz wyszkowskim (o 3,2 p.proc.), mławskim i radomskim (po 2,9 p.proc.), a najmniejszy – w m.st. Warszawie (o 0,5 p. proc.) oraz w powiatach: łosickim, nowodworskim i piaseczyńskim (po 0,6 p.proc.). W województwie utrzymało się przestrzenne zróżnicowanie stopy bezrobocia. Rozpiętość pomiędzy najniższą a najwyższą stopą bezrobocia wyniosła

Wyk. 21. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2014 r.**
Stan w dniu 31 XII

W 2014 r. w województwie mazowieckim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 283,7 tys. osób i zmniejszyła się o 7,1% w skali roku (wobec wzrostu o 3,9% w 2013 r.). Najwięcej nowych rejestracji bezrobotnych miało miejsce w styczniu (30,5 tys.), a najmniej w czerwcu (18,9 tys.). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w porównaniu z notowanym przed rokiem (o 2,4 p. proc. do 76,8%). Wzrósł również udział osób zamieszkałych na wsi (o 1,0 p.proc. do 42,4%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,8 p.proc. do 5,5%), absolwentów (o 0,4 p.proc. do 10,9%) oraz osób dotychczas niepracujących (o 0,1 p.proc. do 22,7%).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie mazowieckim w 2014 r. skreślono 317,1 tys. osób, tj. o 7,8% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu o 9,4% w 2013 r.). Największą liczbę osób wyrejestrowano w październiku (32,5 tys.), a najmniejszą w styczniu (18,5 tys.). Główną przyczyną wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 146,9 tys. osób (wobec 138,3 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się wobec obserwowanego przed rokiem (o 0,7 p.proc. do 46,3%). Spośród osób wykreślonych z ewidencji zmniejszył się również odsetek osób wyrejestrowanych w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,2 p.proc. do 29,1%) oraz osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego (o 0,2 p.proc. do 1,4%). Zwiększył się natomiast udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,7 p.proc. do 5,1%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem pozostał odsetek osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawców (9,5%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (0,9%).

W 2014 r. w województwie mazowieckim bilans bezrobotnych był korzystny, tzn. w ciągu roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano o 33,4 tys. osób mniej niż wyłączono z ewidencji. Biorąc pod uwagę poszczególne okresy analizowanego roku, najlepsza sytuacja miała miejsce w II kwartale – liczba osób nowo zarejestrowanych była o 25,6 tys. mniejsza od liczby osób wyłączonych z ewidencji. Jedynie w I kwartale napływ do bezrobocia był większy niż odpływ. W omawianym roku relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 89,5% (wobec 103,8% w 2013 r.); w kraju wskaźnik ten wyniósł 88,0% (wobec 100,8% przed rokiem).

Do powiatowych urzędów pracy województwa mazowieckiego w 2014 r. zgłoszono 130,9 tys. ofert zatrudnienia, tj. o 34,4% więcej niż w roku poprzednim. W ciągu roku najwięcej ofert wpłynęło do urzędów pracy w m.st. Warszawie (46,0 tys.) oraz w powiatach piaseczyńskim (5,2 tys.) i pruszkowskim (5,1 tys.), a najmniej – w grodziskim, ostrołęckim i zwoleniskim (po 0,8 tys.). W końcu grudnia 2014 r. w województwie na 1 ofertę pracy przypadały 62 osoby bezrobotne (wobec 101 osób przed rokiem); w kraju średnio 46 osób bezrobotnych. Najmniejszą liczbę bezrobotnych na 1 ofertę pracy odnotowano w powiecie sochaczewskim (18 osób) oraz m. st. Warszawie (20 osób), a największą w powiecie pułuskim (1149 osób). W sześciu powiatach województwa (białobrzeskim, grójeckim, mławskim, przysuskim, zwoleniskim i zyrardowskim) urzędy pracy w końcu roku nie dysponowały wolnymi miejscami pracy i miejscami aktywizacji zawodowej.

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) ¹ przeprowadzonego w IV kwartale 2014 r. w województwie mazowieckim wskazują na poprawę sytuacji na rynku pracy – odnotowano spadek zarówno liczby bezrobotnych, jak i stopy bezrobocia w ujęciu rocznym. Zwiększyła się liczba pracujących, odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia i współczynnika aktywności zawodowej, zmniejszyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

W IV kwartale 2014 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie mazowieckim liczyła 2843 tys. osób, a biernych zawodowo – 1760 tys. Ludność aktywna zawodowo obejmowała pracujących w liczbie 2653 tys. osób i bezrobotnych – 191 tys.

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

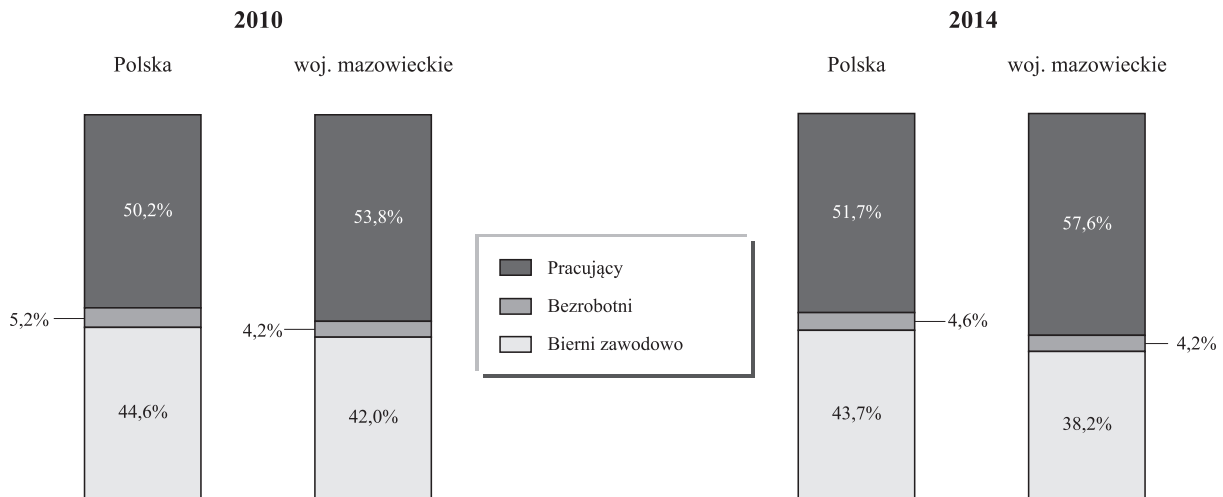
Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17414	17427
pracujący.....	15557	15713	16018
bezrobotni.....	1597	1700	1410
Bierni zawodowo w tys.	13826	13621	13543
Współczynnik aktywności zawodowej w %....	55,4	56,1	56,3
Wskaźnik zatrudnienia w %.....	50,2	50,6	51,7
Stopa bezrobocia w %.....	9,3	9,8	8,1
MAZOWIECKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	2488	2594	2843
pracujący.....	2306	2382	2653
bezrobotni.....	182	212	191
Bierni zawodowo w tys.	1799	1780	1760
Współczynnik aktywności zawodowej w %....	58,0	59,3	61,8
Wskaźnik zatrudnienia w %.....	53,8	54,5	57,6
Stopa bezrobocia w %.....	7,3	8,2	6,7

W strukturze ludności według statusu na rynku pracy w porównaniu z IV kwartałem 2013 r. zwiększył się udział pracujących (o 3,1 p.proc.), zmniejszył się natomiast odsetek biernych zawodowo (o 2,5 p.proc.) oraz bezrobotnych (o 0,6 p.proc.).

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej.

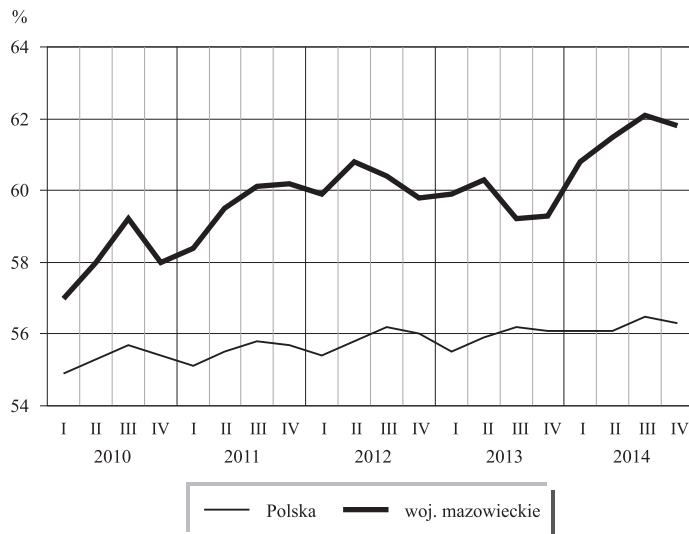
Wyk. 22. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2014 r. w stosunku do notowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku zwiększyła się o 249 tys. osób (tj. o 9,6%), przy czym wzrost ten był nieco większy wśród kobiet niż mężczyzn (10,0% wobec 9,3%).

Wyk. 23. Współczynnik aktywności zawodowej

W IV kwartale 2014 r. w województwie mazowieckim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na najwyższym poziomie w kraju i wyniósł 61,8% (tj. najwięcej od 2010 r.). W skali roku współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się o 2,5 p.proc. W kraju współczynnik aktywności zawodowej w omawianym okresie wyniósł 56,3% i był o 0,2 p.proc. wyższy od notowanego w IV kwartale 2013 r. W IV kwartale 2014 r., tak jak w latach poprzednich, wyższą aktywność zawodową w województwie wykazywali mężczyźni niż kobiety (69,8% wobec 54,5%).

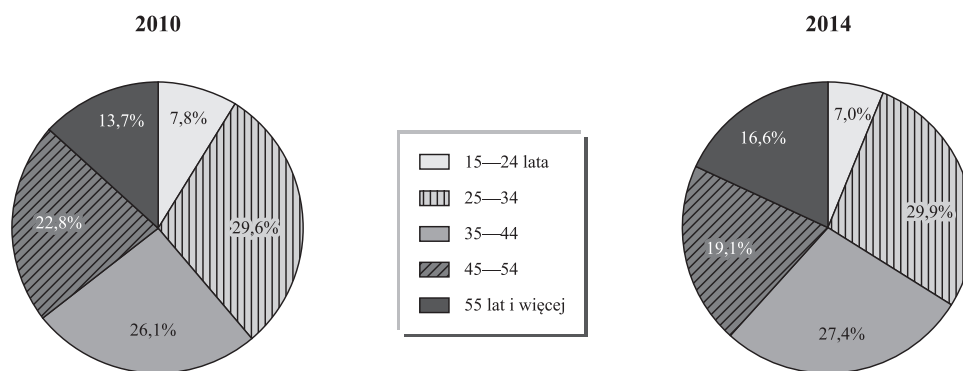
Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

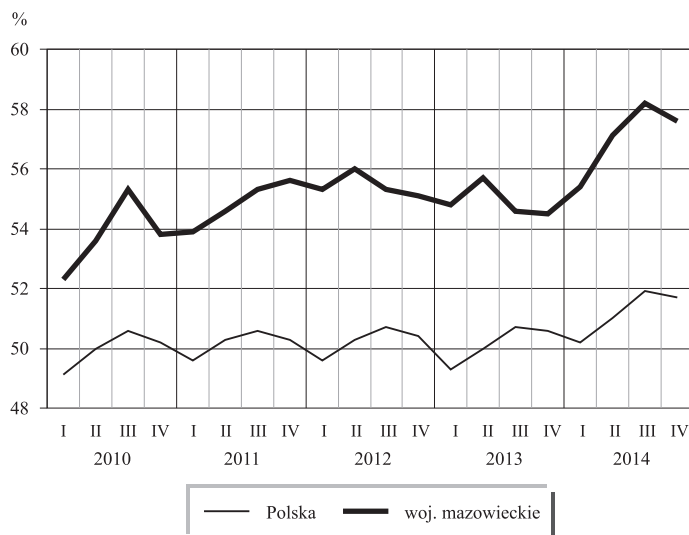
Mazowieckie, to województwo o największej liczbie pracujących. W IV kwartale 2014 r. w województwie populacja pracujących liczyła 2653 tys. osób i stanowiła 16,6% ogółu pracujących w kraju. W skali roku liczba pracujących w województwie zwiększyła się o 271 tys. osób (tj. o 11,4%), co było wynikiem wzrostu liczby pracujących kobiet oraz mężczyzn (odpowiednio o 11,6% i o 11,2%).

W IV kwartale 2014 r. najmniejszy udział w populacji pracujących miały osoby z najmłodszej grupy wieku, tj. 15–24 lata (7,0%). Największym natomiast udziałem charakteryzowały się osoby w wieku 25–34 lata (29,9%). W stosunku do analogicznego okresu 2013 r. największe zmiany w strukturze pracujących zanotowano w grupie osób w wieku 25–34 lata (wzrost o 2,2 p.proc.) oraz w wieku 55 lat i więcej (spadek o 1,5 p.proc.).

Wyk. 24. Struktura pracujących według wieku w województwie mazowieckim w IV kwartale

Wyk. 25. Wskaźnik zatrudnienia

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie mazowieckim w analizowanym kwartale wyniósł 57,6% (tj. najwięcej w okresie ostatnich pięciu lat) i był najwyższy w kraju. W skali roku wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 3,1 p.proc. Wzrost tego wskaźnika odnotowano zarówno w populacji mężczyzn (o 3,4 p.proc.), jak i kobiet (o 2,9 p.proc.). W województwie nadal wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn był wyraźnie wyższy niż dla kobiet (65,3% wobec 50,7%). W kraju wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2014 r. wyniósł 51,7% i zwiększył się o 1,1 p.proc. w odniesieniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku.

Wskaznik zatrudnienia w województwie mazowieckim w analizowanym kwartale wyniósł 57,6% (tj. najwięcej w okresie ostatnich pięciu lat) i był najwyższy w kraju. W skali roku wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 3,1 p.proc. Wzrost tego wskaźnika odnotowano zarówno w populacji mężczyzn (o 3,4 p.proc.), jak i kobiet (o 2,9 p.proc.). W województwie nadal wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn był wyraźnie wyższy niż dla kobiet (65,3% wobec 50,7%). W kraju wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2014 r. wyniósł 51,7% i zwiększył się o 1,1 p.proc. w odniesieniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku.

W IV kwartale 2014 r. liczba bezrobotnych w województwie mazowieckim wyniosła 191 tys. osób i w skali roku zmniejszyła się o 21 tys. (tj. o 9,9%), przy czym spadek ten w większym stopniu dotyczył mężczyzn niż kobiet (12,5% wobec 7,0%).

W omawianym kwartale wśród bezrobotnych najliczniejszą grupą były osoby w wieku 25–34 lata, które stanowiły 29,3% tej populacji w województwie. Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby w wieku 55 lat i więcej (16,2%). W stosunku do IV kwartału 2013 r. największe zmiany w strukturze bezrobotnych wystąpiły w grupie osób w wieku 25–34 lata (wzrost o 3,5 p.proc.) oraz w wieku 15–24 lata (spadek o 2,9 p.proc.).

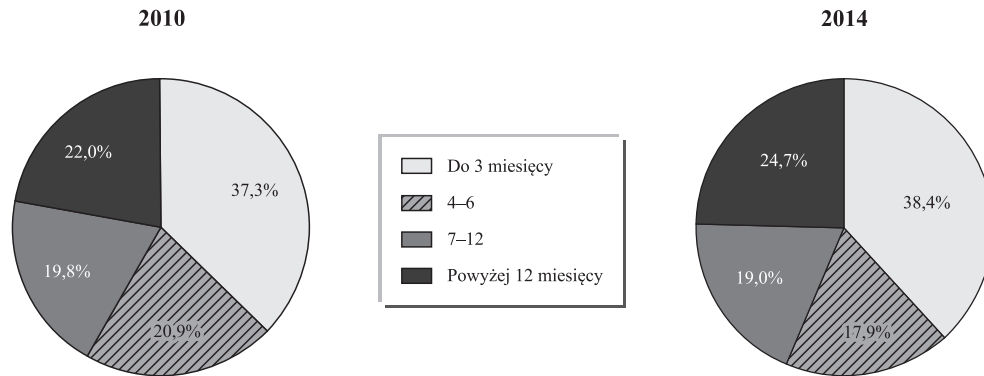
Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wyk. 26. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie mazowieckim w IV kwartale**

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w województwie mazowieckim w IV kwartale 2014 r. wyniósł 9,6 miesiąca (w kraju – 12,0 miesiący). W skali roku okres ten skrócił się o 1,2 miesiąca (w kraju – o 0,2 miesiąca). Kobiety poszukiwały pracy nieco dłużej niż mężczyźni (9,8 miesiąca wobec 9,4 miesiąca). W kraju przeciętny czas poszukiwania pracy był również dłuższy dla kobiet niż dla mężczyzn (12,1 miesiąca wobec 11,9 miesiąca). W analizowanym kwartale w województwie liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) wyniosła 47 tys. i stanowiła 24,7% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 33,0%). W kraju w IV kwartale 2014 r. osoby poszukujące pracy powyżej 12 miesięcy stanowiły 35,2% ogólnej liczby bezrobotnych (rok wcześniej 38,6%).

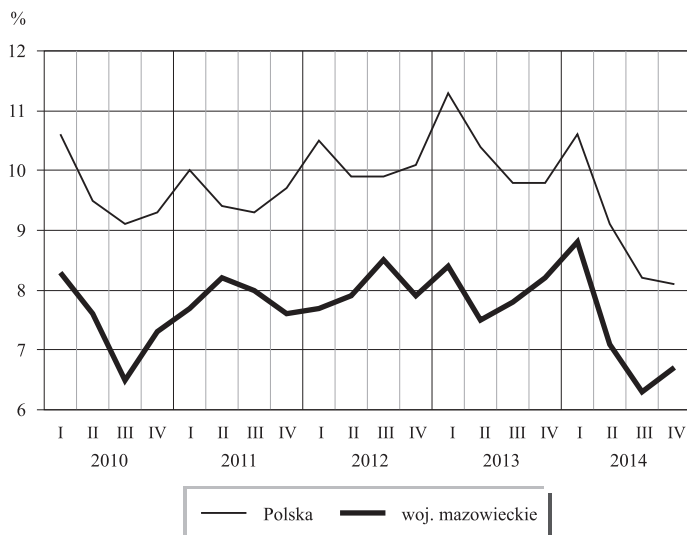
Wyk. 27. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie mazowieckim w IV kwartale**

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2014 r. w województwie mazowieckim wyniosła 6,7% (tj. najmniej od 2010 r.) i należała do najniższych w kraju; średnia – 8,1%. W skali roku stopa bezrobocia w województwie zmniejszyła się o 1,5 p.proc. (w kraju – o 1,7 p.proc.). W IV kwartale 2014 r. w województwie stopa bezrobocia mężczyzn wyniosła 6,4% i była o 1,6 p.proc. niższa od notowanej rok wcześniej. Stopa bezrobocia kobiet ukształtowała się na poziomie 7,1% i była o 1,2 p.proc. niższa niż w IV kwartale 2013 r.

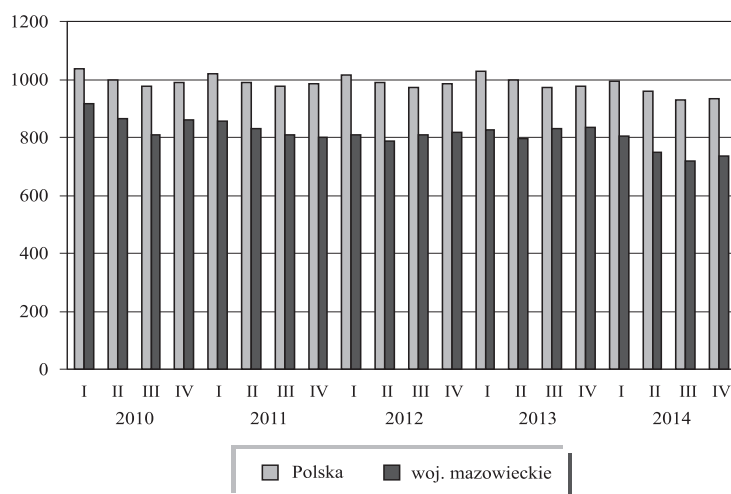
Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 28. **Stopa bezrobocia**

W IV kwartale 2014 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 1760 tys. osób i stanowiła 38,2% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej (w kraju udział ten kształtował się na poziomie 43,7%). W ujęciu rocznym liczba biernych zawodowo w województwie zmniejszyła się o 20,0 tys. osób, tj. o 1,1% (w kraju – o 0,6%). Wśród biernych zawodowo w województwie przeważały kobiety, których udział w IV kwartale 2014 r. wyniósł 62,4%.

Wyk. 29. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

W wyniku zaistniałych zmian na wojewódzkim rynku pracy, zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2014 r. na 1000 pracujących przypadało 735 osób bezrobotnych i biernych zawodowo, podczas gdy w IV kwartale 2013 r. 836 osób. W kraju w analizowanym kwartale na 1000 osób pracujących przypadały 934 osoby niepracujące. W IV kwartale 2014 r., podobnie jak w latach poprzednich, obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi w województwie było mniejsze niż średnio w kraju.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie mazowieckim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

WYNAGRODZENIA

W 2014 r. w województwie mazowieckim przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w większym stopniu niż przed rokiem. W porównaniu z 2013 r. zwiększył się również czas faktycznie przepracowany oraz przeciętne wynagrodzenie za godzinę pracy.

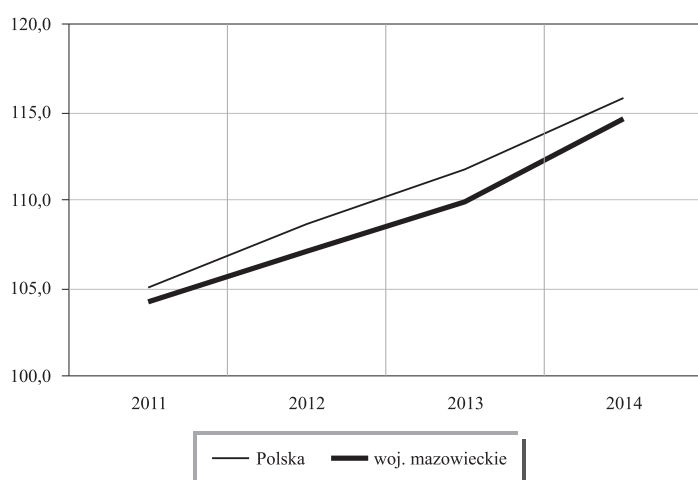
Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014		
	w złotych			2010 = 100	2013 = 100
Polska	3434,62	3837,20	3980,24	115,8	103,7
Mazowieckie	4227,93	4647,18	4845,32	114,6	104,3
M.st. Warszawa	4483,17	4971,40	5171,46	115,2	104,0

W 2014 r. w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4845,32 zł i było o 4,3% wyższe niż w 2013 r. (wobec wzrostu o 2,6% przed rokiem). W kraju przeciętne wynagrodzenie wyniosło 3980,24 zł i było o 3,7% większe od notowanego w roku poprzednim (wobec wzrostu o 2,9% w 2013 r.).

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wyk. 30. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
2010 = 100

W województwie wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w skali roku odnotowano we wszystkich sekcjach, największy w budownictwie (o 6,4%, po spadku w dwóch poprzednich latach), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,1%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,7%).

Tabl. 10. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie mazowieckim**

Sektory	2013				2014				w złotych
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	101,7	102,2	102,4	102,6	105,2	105,0	104,4	104,3	4845,32
w tym:									
Przemysł.....	100,8	102,3	103,8	103,7	103,4	104,5	103,5	103,6	4651,44
w tym:									
przetwórstwo przemysłowe ...	101,3	101,6	102,2	102,5	102,2	103,8	102,7	103,3	4408,22
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	101,4	109,6	107,9	105,1	102,0	101,8	107,9	106,1	6458,05
Budownictwo	93,3	97,0	96,6	97,0	106,7	107,2	105,3	106,4	5092,82
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	102,3	101,6	101,5	101,8	103,8	104,8	104,7	104,5	4738,70
Transport i gospodarka magazy- nowa	103,5	104,4	103,5	103,8	111,8	107,8	106,9	105,7	4195,60
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	99,5	102,7	103,7	102,9	104,0	103,9	102,6	103,1	3244,16
Informacja i komunikacja	103,7	102,9	102,6	103,1	105,3	102,7	102,8	102,7	7814,26
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	105,5	105,4	106,3	107,0	101,6	104,4	103,8	103,4	5160,88
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	100,7	99,9	100,0	100,9	102,7	103,9	103,8	104,2	7386,61
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	101,1	101,6	102,6	103,1	103,2	103,3	103,7	103,6	3135,63

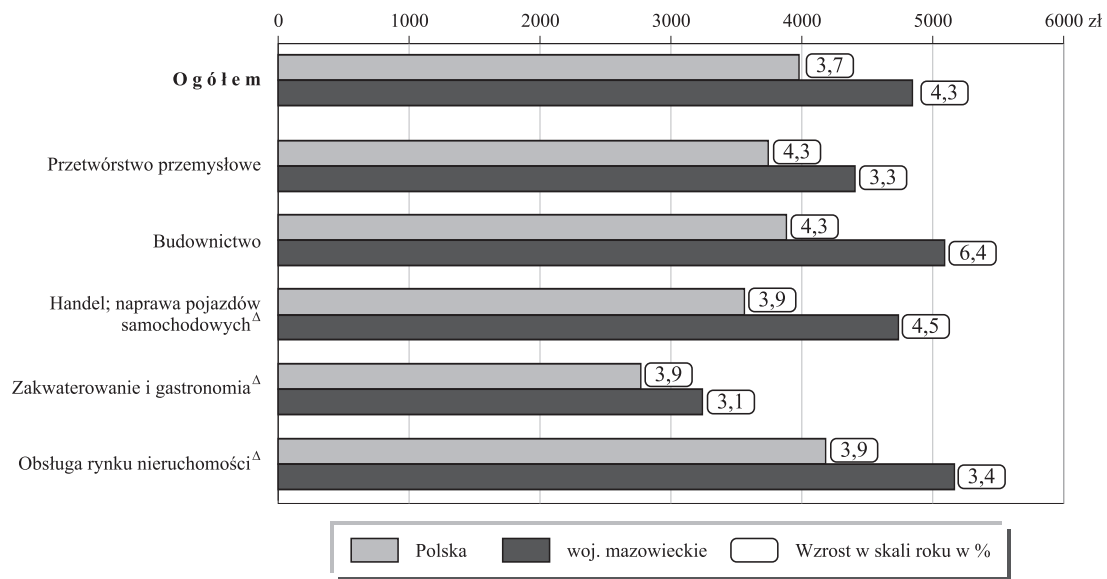
^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W omawianym roku najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie mazowieckim odnotowano w sekcjach informacja i komunikacja oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – przekroczyły one odpowiednio o 61,2% i o 52,4% średnie wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w województwie. Najniższe wynagrodzenia wystąpiły w administrowaniu i działalności wspierającej oraz zakwaterowaniu i gastronomii i były odpowiednio niższe o 35,3% i o 33,0%.

W 2014 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowali łącznie 2368,3 mln godzin, tj. o 26,4 mln godzin (o 1,1%) więcej niż w roku poprzednim. Czas faktycznie przepracowany zwiększył się m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,4%), obsłudze rynku nieruchomości (o 4,5%), natomiast obniżył się w budownictwie (o 6,2%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,8%). W analizowanym roku największą liczbę godzin przepracowano w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 530,0 mln (22,4% ogólnej liczby), przetwórstwo przemysłowe – 508,9 mln (odpowiednio 21,5%) oraz transport i gospodarka magazynowa – 428,8 mln (18,1%).

Średni czas przepracowany przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r. wyniósł 148 godzin (o 1 godzinę więcej niż rok wcześniej). Wzrost tego wskaźnika odnotowano w większości sekcji, największy w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4 godziny).

Wyk. 31. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w wybranych sekcjach w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r.**

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie wyniosło 32,78 zł i w porównaniu z 2013 r. zwiększyło się o 3,7%. Wzrost obserwowano we wszystkich sekcjach, największy w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,4%). W analizowanym roku najwyższe wynagrodzenie za pracowaną godzinę otrzymywali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja – 53,12 zł, a najniższe w administrowaniu i działalności wspierającej – 20,10 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W 2014 r. zanotowano trwający od pięciu lat spadek przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów. Podobnie jak w latach poprzednich, głębszy był spadek przeciętnej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia z KRUS niż z ZUS. W ujęciu rocznym zwiększyła się zarówno przeciętna miesięczna emerytura i renta wypłacana przez ZUS, jak i rolników indywidualnych.

W 2014 r. w województwie mazowieckim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 1120,0 tys. osób i była o 13,1 tys. osób (tj. o 1,2%) mniejsza od notowanej przed rokiem i o 54,5 tys. osób (tj. o 4,6%) mniejsza niż w 2010 r.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2013	2014		
	w liczbach bezwzględnych		2010 = 100	2013 = 100	
POLSKA^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.:					
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	7491,4	7307,0	7255,6	96,9	99,3
rolników indywidualnych	1374,7	1245,7	1211,6	88,1	97,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1588,95	1855,52	1922,92	121,0	103,6
w tym emerytura	1698,35	1970,39	2043,11	120,3	103,7
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1121,52	1144,73	119,9	102,1
w tym emerytura	996,18	1153,87	1176,46	118,1	102,0
MAZOWIECKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	1174,5	1133,1	1120,0	95,4	98,8
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	966,9	944,6	936,4	96,8	99,1
rolników indywidualnych	207,6	188,5	183,6	88,5	97,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1637,58	1915,22	1991,73	121,6	104,0
w tym emerytura	1756,14	2045,40	2129,67	121,3	104,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	915,29	1082,59	1106,84	120,9	102,2
w tym emerytura	946,14	1104,36	1128,34	119,3	102,2

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

W omawianym roku odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe z ZUS w województwie mazowieckim w ogólnej ich zbiorowości w kraju wyniósł 12,9% i utrzymał się na poziomie sprzed roku. Świadczeniobiorcy KRUS w województwie stanowili najliczniejszą grupę w całej populacji w kraju (15,2%), a ich udział wzrósł w skali roku o 0,1 p.proc.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE. Nie obejmują emerytur pomostowych oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych.

W 2014 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 936,4 tys. osób, tj. o 8,2 tys. (o 0,9%) mniej niż przed rokiem i o 3,2% mniej niż pięć lat wcześniej. W porównaniu z rokiem poprzednim spadek liczby osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe z ZUS notowano we wszystkich kategoriach świadczeniobiorców. W największym stopniu (o 3,7%) zmniejszyła się przeciętna liczba osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy. Liczba emerytów obniżyła się o 0,6%, a liczba osób pobierających renty rodzinne – o 0,1%. W 2014 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (73,3% tej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (11,4%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie mazowieckim

Wyszczególnienie	2013				2014			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.....	1138,6	1137,0	1135,0	1133,1	1124,3	1122,6	1120,8	1120,0
analogiczny okres poprzedniego roku = 100.....	99,2	99,2	99,2	99,1	98,7	98,7	98,8	98,8
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS.....	947,9	947,1	945,8	944,6	938,9	937,8	936,6	936,4
analogiczny okres poprzedniego roku = 100.....	99,7	99,7	99,6	99,6	99,0	99,0	99,0	99,1
rolników indywidualnych.....	190,7	189,9	189,2	188,5	185,4	184,8	184,2	183,6
analogiczny okres poprzedniego roku = 100.....	96,9	96,9	96,9	96,9	97,2	97,3	97,4	97,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS.....	1873,48	1898,44	1908,49	1915,22	1954,70	1982,82	1989,41	1991,73
analogiczny okres poprzedniego roku = 100.....	106,1	105,7	105,7	105,6	104,3	104,4	104,2	104,0
rolników indywidualnych.....	1056,72	1073,55	1079,30	1082,59	1097,67	1103,08	1104,89	1106,84
analogiczny okres poprzedniego roku = 100.....	108,2	107,2	106,8	106,7	103,9	102,8	102,4	102,2

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

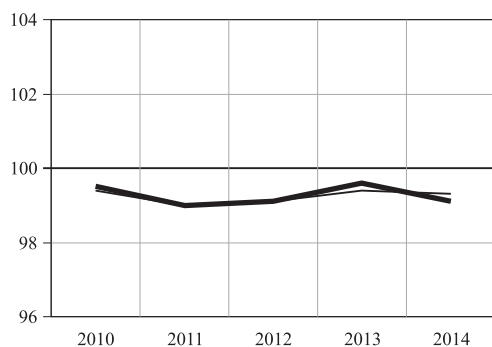
Nieco odmiennie kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych – w przypadku dwóch kategorii świadczeniobiorców odnotowano zmniejszenie, a w przypadku jednej zwiększenie zbiorowości w porównaniu z rokiem poprzednim.

Emerytury i renty rolnicze w 2014 r. pobierało 183,6 tys. osób, tj. o 4,9 tys. (o 2,6%) mniej niż w 2013 r. i o 11,5% mniej w stosunku do 2010 r. W skali roku zmniejszyła się liczba emerytów (o 3,1%) oraz rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 0,1%), natomiast zwiększyła się liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,2%). Wśród świadczeniobiorców KRUS dominowali emeryci, którzy stanowili 81,1% tej zbiorowości. Najniższy natomiast udział miały osoby pobierające renty rodzinne (3,9%).

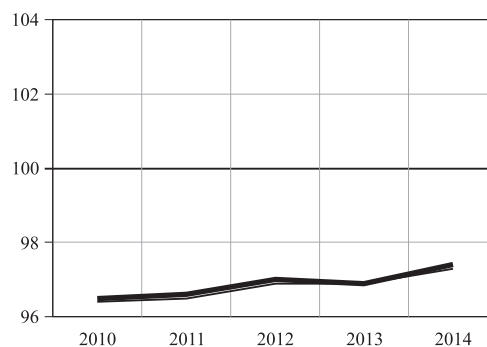
Wyk. 32. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów

Rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — woj. mazowieckie

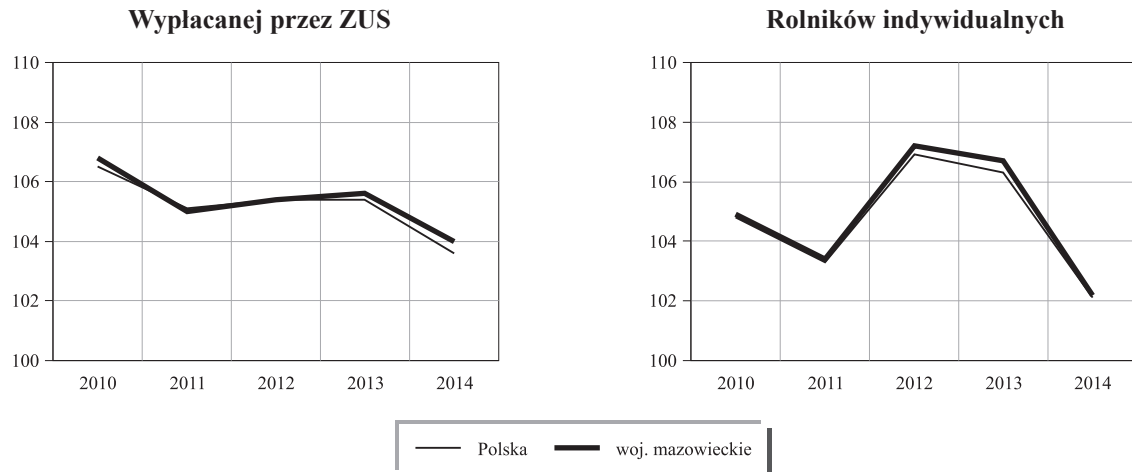
Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W 2014 r. w województwie mazowieckim przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1991,73 zł i była wyższa o 4,0% niż w roku poprzednim (w kraju większa o 3,6%). Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych ukształtowała się na poziomie 1106,84 zł i zwiększyła się w skali roku o 2,2% (w kraju o 2,1%).

Zarówno w województwie, jak i w kraju obserwowany wzrost dotyczył wszystkich kategorii świadczeń, przy czym jego tempo było wolniejsze niż w roku poprzednim. Wśród świadczeń realizowanych przez ZUS najbardziej wzrosła w skali roku emerytura – o 4,1% (w kraju o 3,7%). Renta z tytułu niezdolności do pracy oraz renta rodzinna zwiększyły się po 3,1% (w kraju odpowiednio o 3,3% i o 3,0%). W przypadku KRUS w największym stopniu wzrosła renta z tytułu niezdolności do pracy – o 2,9% (w kraju o 3,1%). Renta rodzinna zwiększyła się o 2,8% (w kraju o 2,2%), a emerytura – o 2,2% (w kraju o 2,0%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wyk. 33. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**
Rok poprzedni = 100

W 2014 r. w województwie, podobnie jak w latach poprzednich, relacja wysokości świadczeń z ZUS do średniej krajowej kształtowała się odmiennie niż w przypadku KRUS. Pod względem przeciętnej emerytury i renty z ZUS (103,6% średniej krajowej) mazowieckie zajmowało drugie miejsce w kraju, a analogiczne świadczenie wypłacane przez KRUS było najniższe i stanowiło 96,7% przeciętnej emerytury i renty rolniczej w Polsce. W przypadku świadczeń z ZUS tylko emerytura przewyższała średnią krajową (o 4,2%), niższa była natomiast renta z tytułu niezdolności do pracy (o 5,5%) oraz renta rodzinna (o 2,0%). W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS wysokość wszystkich świadczeń kształtowała się poniżej średniej krajowej, a odchylenia w poszczególnych kategoriach wahały się od 1,9% przy rentach z tytułu niezdolności do pracy do 4,1% przy emeryturach.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie mazowieckim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

CENY

W 2014 r. w województwie mazowieckim ceny towarów i usług konsumpcyjnych ogółem utrzymały się na poziomie sprzed roku. Podobnie jak w 2013 r. największy wzrost dotyczył cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, a największy spadek – cen odzieży i obuwia.

Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

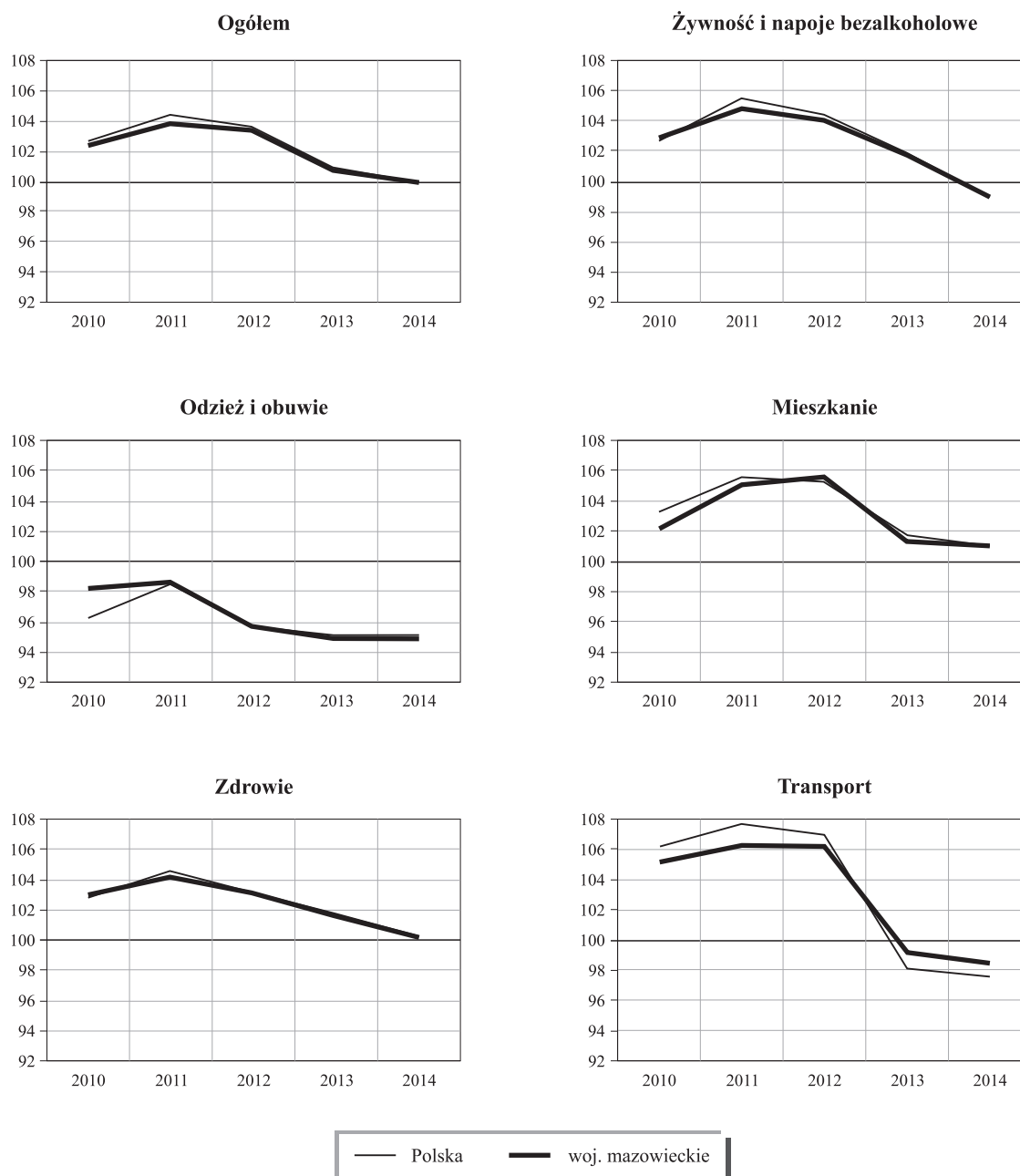
Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

W województwie mazowieckim w 2014 r. najbardziej wzrosły ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 4,0%). Wyższe niż w 2013 r. były również opłaty związane z użytkowaniem mieszkania oraz ceny towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (odpowiednio o 1,1% i o 1,0%); nieznaczny wzrost (o 0,3%) dotyczył także cen związanych ze zdrowiem. Utrzymał się trwający od lat spadek cen odzieży i obuwia, który w badanym roku wyniósł 5,2%; ponadto niższe w porównaniu z rokiem poprzednim były opłaty związane z edukacją (o 3,8%), transportem (o 1,7%) oraz ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,9%).

Tabl. 13. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	100,9	100,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	102,0	99,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	103,5	103,7
Odzież i obuwie	96,2	95,1	95,3
Mieszkanie	103,3	101,7	101,1
Zdrowie	102,9	101,8	100,2
Transport	106,2	98,2	97,7
Rekreacja i kultura	99,7	102,8	101,0
Edukacja	102,7	99,7	96,2
MAZOWIECKIE			
O g ó ł e m	102,4	100,8	100,0
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,9	101,9	99,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,9	103,3	104,0
Odzież i obuwie	98,2	94,9	94,8
Mieszkanie	102,2	101,4	101,1
Zdrowie	103,0	101,7	100,3
Transport	105,2	99,3	98,3
Rekreacja i kultura	100,9	102,7	101,0
Edukacja	101,6	98,8	96,2

Wyk. 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Rok poprzedni = 100

W I i II kwartale 2014 r. odnotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku (odpowiednio o 0,4% i o 0,2%), natomiast w III i IV kwartały – spadek (odpowiednio o 0,1% i o 0,6%). W każdym z okresów kwartalnych największy wzrost dotyczył cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (najwyższy wystąpił w III kwartale i wyniósł 4,2%), zaś największy spadek zawsze notowano dla cen odzieży i obuwia (najgłębszy w I i III kwartały – po 5,6%). Ponadto we wszystkich kwartałach miał miejsce wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem, a także dotyczących rekreacji i kultury oraz spadek cen w zakresie transportu.

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie mazowieckim

Wyszczególnienie	2013				2014			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	101,4	100,6	100,8	100,5	100,4	100,2	99,9	99,4
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,3	101,1	102,4	101,8	101,6	99,8	98,1	97,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,1	103,4	103,2	103,4	103,5	104,1	104,2	104,0
Odzież i obuwie	95,1	95,3	95,0	94,4	94,4	94,8	94,4	95,6
Mieszkanie	102,4	101,2	101,1	100,9	101,5	101,4	100,8	100,6
Zdrowie	102,1	101,7	101,4	101,5	100,5	100,6	100,4	99,7
Transport	100,3	97,7	99,5	99,6	98,6	99,8	98,7	96,2
Rekreacja i kultura	101,5	103,4	102,9	103,2	101,9	100,7	100,8	100,7
Edukacja	101,4	101,3	99,0	93,6	93,6	93,7	96,3	101,7

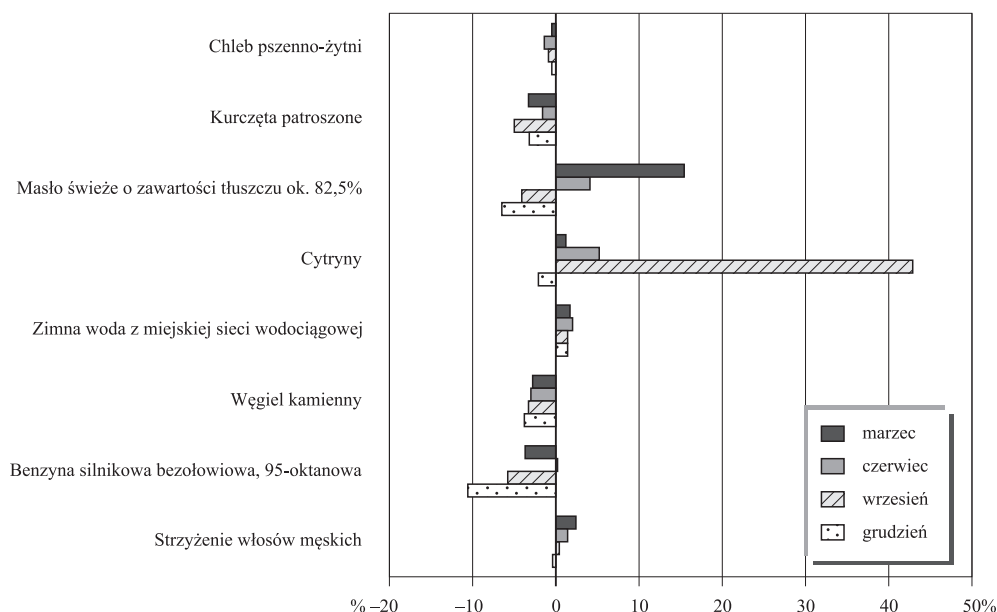
W grudniu 2014 r. ceny detaliczne większości wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w województwie mazowieckim były niższe od notowanych w analogicznym miesiącu poprzedniego roku.

Wśród artykułów żywnościowych najbardziej obniżyła się cena ziemniaków (o 54,0%), a w dalszej kolejności m.in.: cukru białego kryształowego (o 32,6%), jabłek (o 27,8%), cebuli (o 23,7%), sera dojrzewającego (o 16,3%) oraz marchwi (o 15,0%). Najbardziej zdrożał ser twarogowy półtłusty (o 4,6%).

Spośród towarów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych największe obniżki cen zanotowano dla oleju napędowego oraz benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (odpowiednio o 12,2% i o 10,6%). Najbardziej wzrosła opłata za wywóz śmieci niesegregowanych (o 21,1%), a także cena gazy – dziennika lokalnego (o 13,1%) oraz proszku do prania (o 11,9%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów i usług były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Wyk. 35. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie mazowieckim w 2014 r.

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Wyszczególnienie	2010	2013	2014	
	w złotych			XII 2013 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg.....	2,08	2,22	2,20	99,1
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg.....	13,68	15,51	14,28	92,1
Kurczęta patroszone – za 1 kg.....	5,96	6,94	6,93	99,9
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg.....	21,65	24,51	24,12	98,4
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l.....	2,67	2,93	2,95	100,7
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g.....	4,27	4,74	4,37	92,2
Cebula – za 1 kg.....	2,25	2,16	1,54	71,3
Ziemniaki – za 1 kg.....	1,43	1,52	0,82	53,9
Cukier biały kryształ – za 1 kg.....	2,94	3,17	2,07	65,3
Sok jabłkowy – za 1 l.....	3,64	3,79	3,72	98,2
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny – za 1 kpl.....	467,17	479,09	473,67	98,9
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę.....	164,09	185,13	191,53	103,5
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	20,90	21,34	102,1
Proszek do prania – za 400 g.....	4,43	4,55	5,19	114,1
Wizyta u lekarza specjalisty.....	69,63	83,97	87,45	104,1
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy.....	2,23	2,73	2,72	99,6
Bilet normalny do kina.....	15,23	17,30	17,86	103,2
MAZOWIECKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg.....	1,94	2,12	2,11	99,5
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg.....	13,88	16,19	14,93	92,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg.....	6,27	7,25	7,02	96,8
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg.....	22,64	24,90	23,52	94,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l.....	2,91	3,04	2,99	98,4
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g.....	4,52	4,95	4,63	93,5
Cebula – za 1 kg.....	2,27	1,98	1,51	76,3
Ziemniaki – za 1 kg.....	1,42	1,76	0,81	46,0
Cukier biały kryształ – za 1 kg.....	3,05	3,28	2,21	67,4
Sok jabłkowy – za 1 l.....	3,73	3,87	3,67	94,8
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny – za 1 kpl.....	482,15	503,69	499,79	99,2
Półbuty męskie skórzane na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę.....	167,60	195,09	195,67	100,3
Ciepła woda – za 1 m ³	19,10	22,72	22,81	100,4
Proszek do prania – za 400 g.....	4,58	4,61	5,16	111,9
Wizyta u lekarza specjalisty.....	75,83	95,00	96,67	101,8
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy.....	2,60	3,45	3,29	95,4
Bilet normalny do kina.....	16,67	18,84	19,53	103,7

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE od jesieni 2013 r. do jesieni 2014 r.

Przebieg pogody w lipcu i sierpniu 2013 r. spowodował przesuszenie gleby, co utrudniło przygotowanie pól pod jesienne zasiewy ozimin. Zdecydowaną poprawę warunków wilgotnościowych gleby przyniosły częste opady deszczu we wrześniu. Siew zbóż ozimych pod zbiory 2014 r. przeprowadzano na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych. Zarówno w październiku, jak i listopadzie pogoda stwarzała dobre warunki do wschodów, wzrostu i rozwoju zasianych ozimin, a dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu się roślin. Stan upraw ozimych przed wejściem w okres zimowego spoczynku oceniono jako dobry.

Notowane w grudniu znaczne spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu dochodzące do minus 11°C, a w styczniu do minus 24°C i w lutym do minus 20°C nie spowodowały jednak uszkodzenia roślin ozimych. W trzeciej dekadzie lutego wzrost średniej dobowej temperatury powietrza przyczynił się do wznowienia wegetacji roślin ozimych i trwałych użytków zielonych.

Ciepła i słoneczna pogoda w marcu sprzyjała obsychaniu pól i ogrzewaniu gleby, umożliwiając prowadzenie prac polowych. Siew zbóż jarych oraz rzepaku i rzepiku jarego przebiegał sprawnie – pod koniec miesiąca obsiano 90–95% powierzchni przeznaczonej pod te uprawy. Przebieg pogody w kwietniu sprzyjał szybkiemu wzrostowi i rozwojowi roślin oraz powszechnie prowadzonym pracom polowym: kończono siew zbóż jarych, rozpoczęto sadzenie ziemniaków, a także siew buraków cukrowych, kukurydzy i warzyw gruntowych.

Występujące w pierwszej i drugiej dekadzie maja przymrozki spowodowały przejściowe spowolnienie tempa wzrostu i rozwoju roślin. Trzecia dekada miesiąca przyniosła dni ciepłe i słoneczne z temperaturami dochodzącymi do 30°C, co z kolei przyczyniło się do znacznego przyspieszenia tempa wzrostu i rozwoju roślin. Notowane w ciągu miesiąca obfite opady deszczu, a miejscami również gradu, lokalnie spowodowały wylęgnięcie zbóż oraz uszkodzenia w uprawach sadowniczych.

Warunki pogodowe w czerwcu, pomimo częstych i niekiedy obfitych opadów deszczu oraz dużych różnic temperatury powietrza między nocą a dniem (zwłaszcza pod koniec drugiej i w trzeciej dekadzie miesiąca), przyczyniły się do prawidłowego wzrostu i rozwoju roślin uprawnych.

Rozpoczęte w trzeciej dekadzie lipca żniwa zbóż ozimych i jarych zakończono pod koniec sierpnia. W głównej fazie zbioru żniwa przebiegały (przy dobrej pogodzie) bez żadnych zakłóceń, jednak prace końcowe, związane ze sprzętem zbóż i zbiorem słomy, przeciągały się z powodu częstych i obfitych opadów deszczu.

Ciepła, słoneczna i na ogół bezdeszczowa pogoda we wrześniu i październiku sprzyjała przeprowadzaniu wszelkich prac polowych, a zwłaszcza zbiorom roślin okopowych i pastewnych. Bez przeszkód kontynuowano rozpoczęte w sierpniu wykopki ziemniaków, kończono zbiór kolejnego pokosu traw łąkowych i wieloletnich roślin motylkowych, przystąpiono również do zbioru buraków cukrowych oraz kukurydzy na zielonkę i na ziarno.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa ^a

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	35,1	35,9	40,8
rzepak i rzepik	23,6	29,1	34,4
ziemniaki ^b	219	210	278
buraki cukrowe	484	580	683
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^c w szt.:			
bydło	38,6	40,1	40,7
trzoda chlewna ^d	102,6	76,4	80,5
owce	1,8	1,7	1,5
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1031,5	845,4	892,0
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy ^e za 1 dt	59,84	79,67	68,36
ziarno żyta ^e za 1 dt	42,12	55,36	53,34
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	64,45	51,99
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	6,20	5,96
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	5,39	4,82
mleko krowie za 1 l	1,07	1,36	1,37
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	97,50	84,97
ziarno żyta za 1 dt	48,58	72,89	63,91
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	100,22	100,19
prosię na chów za 1 szt.	130,20	169,56	164,52
MAZOWIECKIE			
Plony z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	27,4	28,4	32,1
rzepak i rzepik	18,8	24,9	31,8
ziemniaki ^b	222	204	246
buraki cukrowe	449	615	626
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^c w szt.:			
bydło	54,4	57,0	60,8
trzoda chlewna ^d	74,0	50,0	53,3
owce	0,5	0,4	0,3
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	1347,0	914,7	1370,7
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy ^e za 1 dt	60,86	83,38	70,95
ziarno żyta ^e za 1 dt	42,41	56,40	52,61
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	66,19	62,99	51,91
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,35	6,16	5,75
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,92	5,41	4,83
mleko krowie za 1 l	1,06	1,35	1,34
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	63,54	96,24	84,71
ziarno żyta za 1 dt	41,09	63,90	55,90
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	97,76	100,06	99,51
prosię na chów za 1 szt.	123,15	156,41	149,21

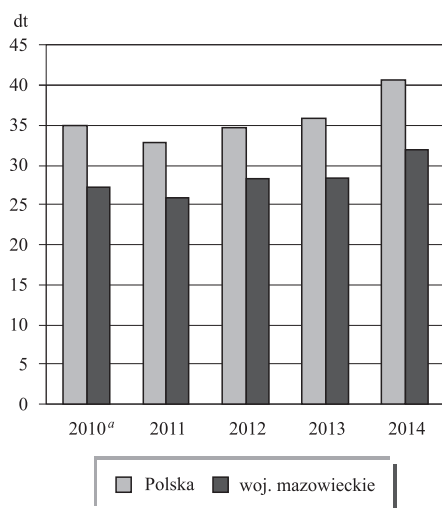
^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 11. ^b Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych; w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d W 2013 r. stan w końcu lipca. ^e Bez ziarna siewnego.

■ PRODUKCJA ROŚLINNA

W 2014 r. w województwie mazowieckim zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, rzepaku i rzepiku oraz buraków cukrowych były większe niż w 2013 r. Wzrost produkcji zbóż i rzepaku był wynikiem znacznie wyższych plonów, natomiast wzrost produkcji buraków cukrowych – znacznego zwiększenia areалу upraw. O spadku produkcji ziemniaków zadecydowało zmniejszenie powierzchni upraw, bowiem plonowanie było lepsze niż przed rokiem.

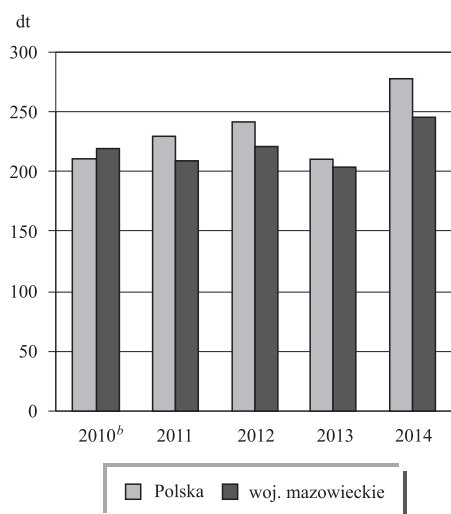
Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2014 r. powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosła 813,3 tys. ha i była o 0,7% większa od notowanej przed rokiem. Plony zbóż uzyskane z jednostki powierzchni (32,1 dt/ha) były wyższe od ubiegłorocznych o 13,0%, a zbiory – oszacowane na 2609,0 tys. ton – o 13,8%. Udział powierzchni zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie w ogólnej powierzchni tych upraw w kraju wynosił 12,1%, natomiast udział zbiorów – 9,5%. Plony były niższe niż przeciętne w kraju o 8,7 dt z 1 ha (o 21,3%).

Wyk. 36. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha**

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 11.

Wyk. 37. **Plony ziemniaków^a z 1 ha**

^a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych; w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 11.

W 2014 r. powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku wyniosła 39,0 tys. ha i była o 12,9% mniejsza niż przed rokiem. Plony wyniosły 31,8 dt z 1 ha i w odniesieniu do 2013 r. były wyższe o 27,7%. Zbiory rzepaku i rzepiku, pomimo zmniejszonej powierzchni, jednak przy znacznie lepszym plonowaniu, były o 11,3% większe i wyniosły 124,3 tys. ton. Udział wojewódzkiego areálu rzepaku i rzepiku w krajowej powierzchni tych upraw wyniósł 4,1%, natomiast udział zbiorów – 3,8%; średnie plony były niższe o 2,6 dt z 1 ha (o 7,6%).

Powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych) w 2014 r. wyniosła 34,4 tys. ha, co w skali roku oznacza spadek o 27,1%. Szacuje się, że rolnicy z naszego województwa zebrali 848,2 tys. ton ziemniaków, tj. o 11,9% mniej niż rok wcześniej. Plony były niższe niż przeciętne w kraju – średnio z 1 ha wyniosły 246 dt wobec 278 dt. Zbiory ziemniaków stanowiły 11,0% zbiorów ogólnokrajowych.

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2014 r. wyniosła 11,9 tys. ha i była większa o 21,8% niż przed rokiem, a uzyskane z 1 ha powierzchni plony – 626 dt – były wyższe o 1,8%. Zbiory buraków cukrowych (745,9 tys. ton) były większe o 24,1% niż w 2013 r. Udział województwa w krajowej produkcji buraków cukrowych stanowił 5,5%; plony były niższe niż przeciętne w kraju o 57 dt z 1 ha, tj. o 8,3%.

■ POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

W województwie mazowieckim w czerwcu 2014 r. odnotowano wzrost w skali roku pogłowia bydła, trzody chlewnej i drobiu, natomiast spadek pogłowia owiec.

W czerwcu 2014 r. pogłowie bydła w województwie mazowieckim liczyło 1146,1 tys. szt., stanowiąc 19,4% tego pogłowia w kraju. W skali roku liczebność stada zwiększyła się o 5,7% (w 2013 r. – o 3,2%), a jego udział w ogólnym pogłowie bydła w kraju – o 0,9 p.proc. W strukturze stada bydła ogółem 46,8% stanowiły krowy, tj. o 3,2 p.proc. mniej niż przed rokiem. Udział krów mlecznych w porównaniu z 2013 r. zmniejszył się o 2,7 p.proc. (z 47,7% do 45,0%). Wśród 16 województw mazowieckie zajmuje drugą lokatę w krajowej produkcji żywca wołowego i pierwszą lokatę w produkcji mleka (w 2013 r.).

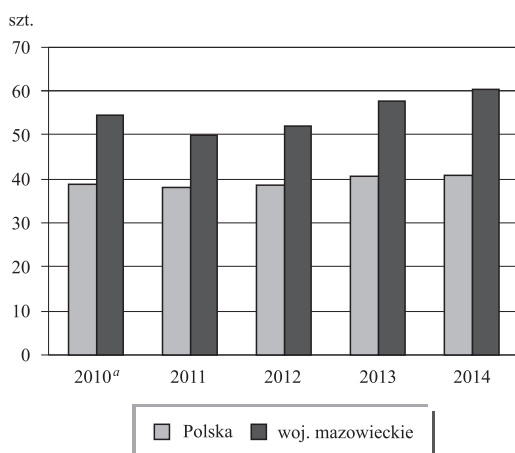
Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania pogłowia bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej związanej z tymi gatunkami – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

W 2014 r. wojewódzkie pogłowie trzody chlewnej wynosiło 1005,4 tys. szt. i było większe o 5,6% niż w 2013 r. Należy jednak dodać, że w latach 2010–2013 pogłowie świń z roku na rok zmniejszało się, a największy spadek (o 23,1%) odnotowano w 2012 r. Udział województwa w krajowym pogłowie trzody chlewnej utrzymał się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem (8,6% wobec 8,5%) i nadal był mniejszy niż w 2011 r. (o 1,0 p.proc.).

W czerwcu 2014 r. pogłowie owiec wyniosło 4,9 tys. szt. i było najniższe od 2010 r. W skali roku stado owiec zmniejszyło się o 36,3%, wobec wzrostu przed rokiem o 6,5%. Udział województwa w krajowym pogłowie owiec zmniejszył się z 3,1% w 2013 r. do 2,2% w 2014 r.

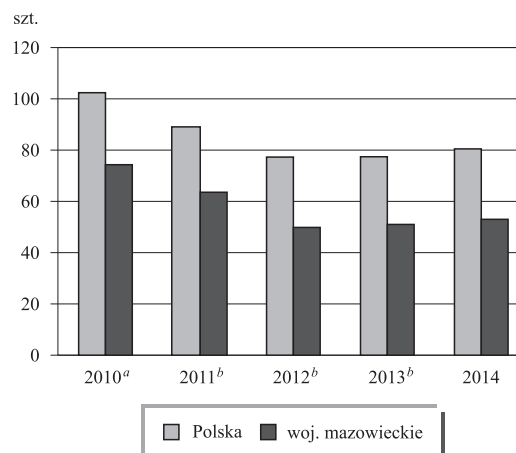
Po dwóch latach redukcji pogłowia drobiu ogółem, w 2014 r. jego liczebność zwiększyła się w ujęciu rocznym o 8,3 mln szt. (o 43,3%; do 27,3 mln szt.), stanowiąc 18,6% krajowego stada. W porównaniu z 2013 r. udział województwa w krajowym pogłowie drobiu zwiększył się o 5,0 p.proc. Należy dodać, że w strukturze pogłowia drobiu ogółem największy udział (94,5%) ma drób kurzy.

Wyk. 38. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego; patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 11.

Wyk. 39. **Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

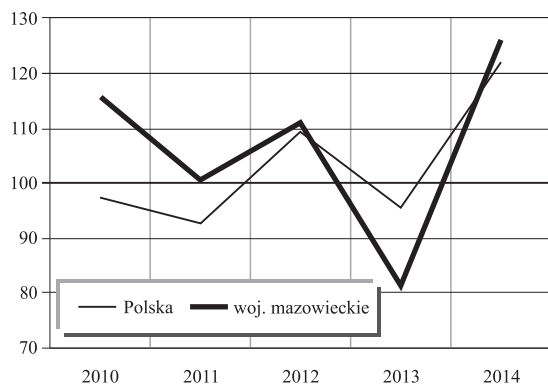

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego; patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 11. ^b Stan w końcu lipca.

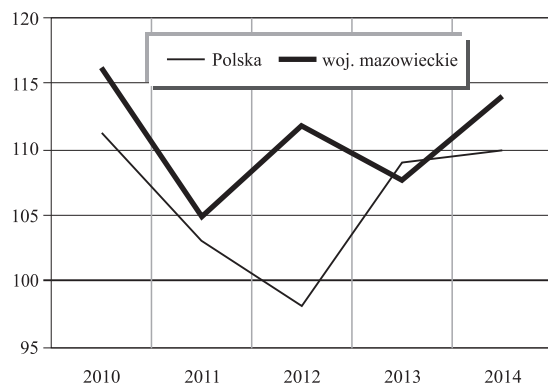
■ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W 2014 r. producenci z województwa mazowieckiego dostarczyli do skupu więcej niż przed rokiem pszenicy, żyta, ziemniaków, żywca rzeźnego wieprzowego i drobiowego oraz mleka. Mniejsza była podaż żywca rzeźnego wołowego. W kraju obserwowano podobne zmiany, przy czym skup żyta był mniejszy, natomiast skup żywca rzeźnego wołowego – większy.

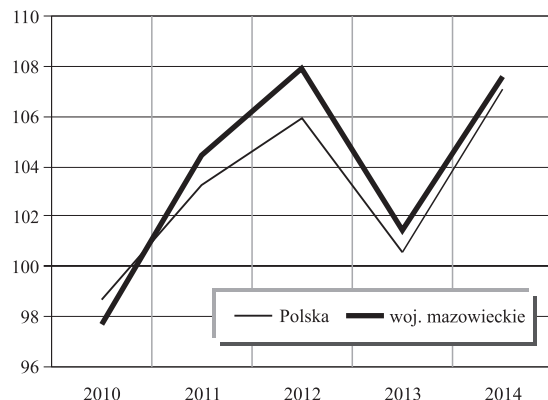
Wyk. 40. **Dynamika skupu zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)**
Rok poprzedni = 100

Wyk. 41. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)**
Rok poprzedni = 100

Wyk. 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**
Rok poprzedni = 100

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w 2014 r. wyniósł 529,3 tys. ton i był większy o 26,8% w odniesieniu do roku poprzedniego i o 15,5% w porównaniu z 2010 r. Ziarna pszenicy skupiono 350,1 tys. ton, tj. stosownie więcej o 26,3% i o 16,2%, a ziarna żyta – 76,3 tys. ton, tj. odpowiednio więcej o 29,7% i o 5,7%. W latach 2010–2014 udział skupu zbóż ogółem od producentów z województwa mazowieckiego stanowił średnio 5,7% skupu krajowego; w ostatnim roku analizy – 5,4%. Skup pszenicy w omawianym przedziale czasowym stanowił przeciętnie 5,6% ogólnopolskiego skupu tego ziarna, a skup żyta – 7,1%; w 2014 r. udział skupu pszenicy i żyta wyniósł odpowiednio 5,2% i 7,0%.

W 2014 r. producenci z województwa mazowieckiego dostarczyli do skupu 59,2 tys. ton ziemniaków, tj. o 22,0% więcej niż przed rokiem i o 7,5% więcej niż cztery lata wcześniej. W latach 2010–2014 przeciętny udział skupu ziemniaków w krajowym skupie tego surowca wyniósł 3,9%, przy czym w 2014 r. – 3,7%.

W ciągu 2014 r. skupiono 906,9 tys. ton żywca rzeźnego (w wadze żywej), czyli więcej o 14,1% w porównaniu z 2013 r. i o 44,4% w odniesieniu do 2010 r. Podaż żywca wieprzowego wyniosła 198,1 tys. ton i była w skali roku większa o 6,3%, a w skali czterech lat – mniejsza o 5,4%. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 104,4 tys. ton i był stosownie mniejszy o 17,4% i większy o 5,3%. Żywca drobiowego skupiono 596,3 tys. ton, tj. więcej o 25,5% w ujęciu rocznym i o 91,4% w porównaniu z 2010 r. Z analizy danych za lata 2010–2014 wynika, że dostarczony do skupu przez producentów z województwa mazowieckiego żywiec rzeźny ogółem stanowił przeciętnie 15,6% skupu krajowego, w tym wieprzowy – 10,1% krajowego skupu tego surowca, wołowy – 16,5%, drobiowy – 20,5%. W 2014 r. udział skupu żywca rzeźnego ogółem wyniósł 16,7%, a omawianych gatunków żywca odpowiednio – 9,0%, 15,5%, 23,8%.

Skup mleka krowiego w 2014 r. (2180,9 mln litrów) był większy o 7,6% niż rok wcześniej i o 23,2% niż cztery lata wcześniej. W latach 2010–2014 dostawy mleka do skupu od mazowieckich producentów stanowiły co roku ponad 20% ogólnokrajowego skupu tego surowca, przy czym udział ten z roku na rok zwiększał się (z 20,2% do 21,1%).

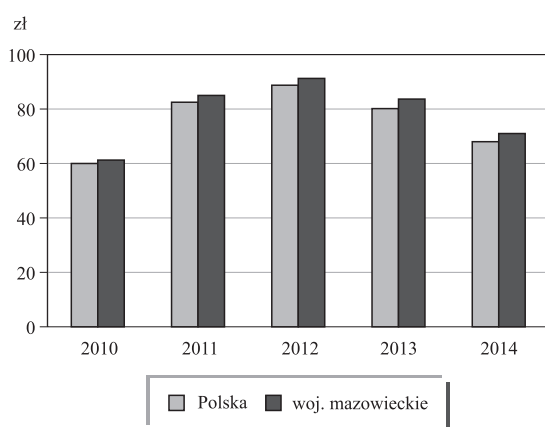
■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2014 r. na rynku rolnym średnie ceny pszenicy, żyta, ziemniaków oraz produktów pochodzenia zwierzęcego były niższe niż w 2013 r.

W 2014 r. przeciętna cena pszenicy w skupie wyniosła 70,95 zł/dt, a w obrocie targowiskowym – 84,71 zł/dt i była odpowiednio wyższa o 3,8% i niższa o 0,3% od przeciętnej w kraju. W ujęciu rocznym cena skupu pszenicy obniżyła się o 14,9%, a cena targowiskowa o 12,0%. Przyjmując za podstawę analizy rok 2010 należy stwierdzić, że na obu rynkach ceny tego ziarna wzrosły: w skupie – o 16,6%, na targowiskach – o 33,3%.

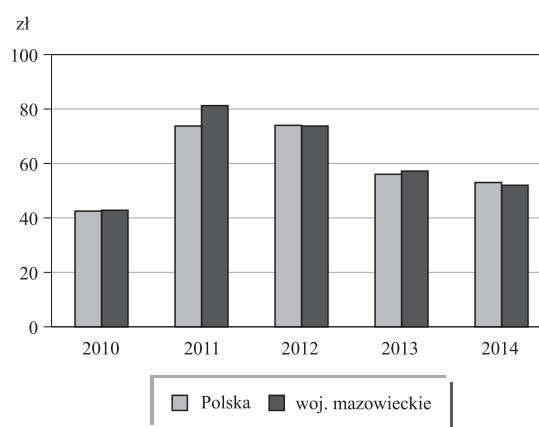
Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wyk. 43. Cena skupu pszenicy^a za 1 dt

^a Bez ziarna siewnego.

Wyk. 44. Cena skupu żyta^a za 1 dt

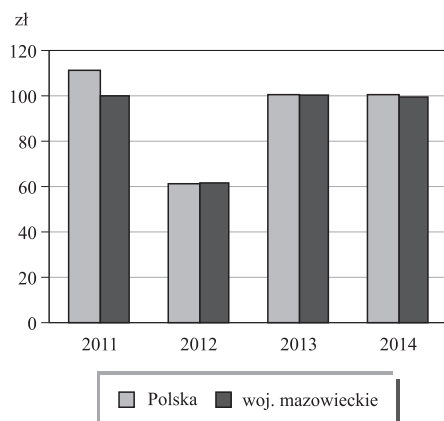

^a Bez ziarna siewnego.

Średnia cena skupu żyta w 2014 r. ukształtowała się na poziomie 52,61 zł/dt, natomiast cena targowiskowa osiągnęła poziom 55,90 zł/dt. W odniesieniu do średniej krajowej cena żyta w skupie była niższa o 1,4%, a na targowiskach – o 12,5%. Na obu rynkach ceny tego ziarna były niższe niż w 2013 r. (w skupie o 6,7%, na targowiskach o 12,5%), jednak znacznie wyższe niż w 2010 r. (odpowiednio o 24,1% i o 36,0%).

W 2014 r. za 1 dt ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) w skupie płacono 51,91 zł, a na targowiskach – 99,51 zł, tj. mniej niż przeciętnie w kraju odpowiednio o 0,2% i o 0,7%. W ujęciu rocznym ceny tego surowca były niższe o 17,6% w skupie i o 0,5% na targowiskach.

Wyk. 45. Cena targowiskowa ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) za 1 dt

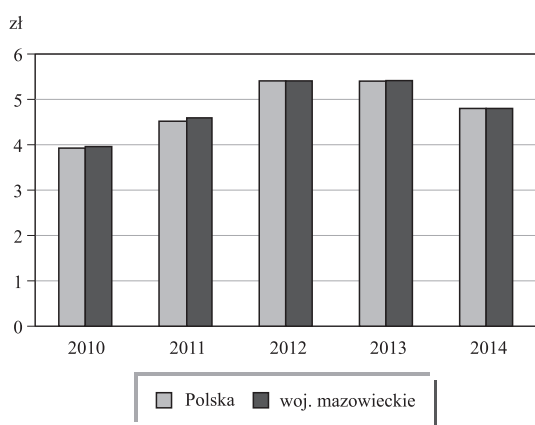
W okresie styczeń–grudzień 2014 r. tendencję wzrostową cen skupu trzody chlewnej w ujęciu miesięcznym obserwowano od marca do lipca, a cen targowiskowych: w kwietniu, czerwcu, wrześniu i listopadzie. W ujęciu rocznym ceny żywca wieprzowego wykazywały na ogół tendencję spadkową (z wyjątkiem cen targowiskowych w lutym, maju i czerwcu). W skupie za 1 kg żywca wieprzowego płacono średnio 4,83 zł, a w obrocie targowiskowym 5,00 zł, tj. mniej niż przed rokiem odpowiednio o 10,7% i o 6,0% oraz więcej niż w 2010 r. stosownie o 23,1% i o 33,0%. Na obu rynkach przeciętne ceny żywca wieprzowego ukształtowały się na poziomie zbliżonym do średnich cen krajowych; przeciętna cena skupu była wyższa o 0,2%, a cena targowiskowa – o 1,2%.

Relacja cen skupu trzody chlewnej do cen targowiskowych żyta od marca do sierpnia 2014 r. wskazywała na poprawę opłacalności tuczu, natomiast od września obserwowano stały spadek wskaźnika ilustrującego rentowność tej produkcji. O ile w sierpniu za 1 kg żywca wieprzowego w skupie można było kupić 9,8 kg żyta na targowiskach, to we wrześniu – 9,7 kg, a w grudniu już tylko 7,8 kg.

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

W 2014 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, opłacalność tuczu trzody chlewnej utrzymała się na zbliżonym poziomie i nadal była gorsza niż w 2010 r. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta ukształtowała się na poziomie 8,6 wobec 8,5 rok wcześniej i 9,6 cztery lata wcześniej, natomiast relacja cen żywca wieprzowego do cen jęczmienia wyniosła 6,0 wobec 6,2 przed rokiem i 7,0 w 2010 r. W latach 2010–2014 najniższe wskaźniki opłacalności tuczu trzody chlewnej notowano w 2011 r.; wówczas omawiane mierniki wyniosły odpowiednio 6,2 i 5,2.

Wyk. 46. Cena skupu żywca wieprzowego za 1 kg

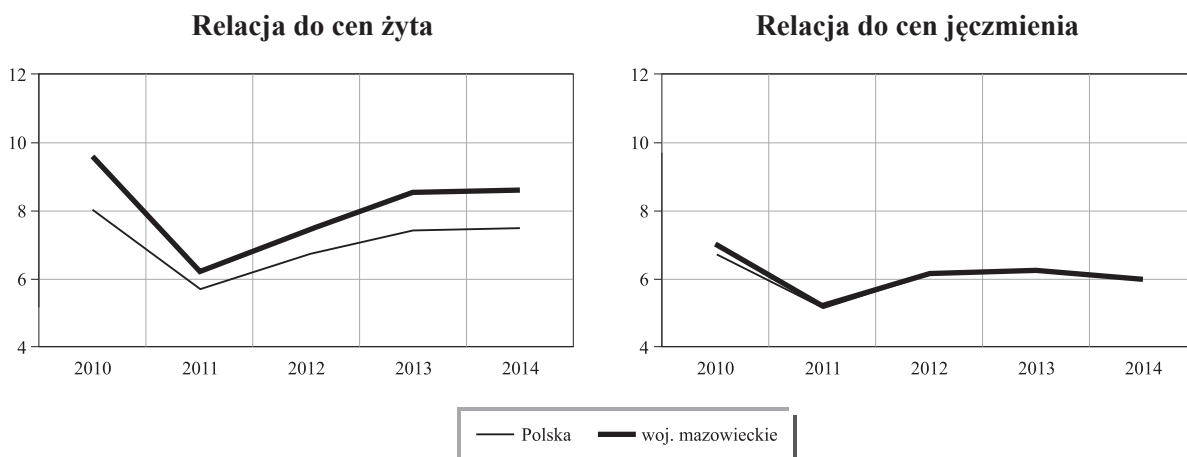
W 2014 r. przeciętna cena prosiąt do dalszego chowu (ok. 149 zł/szt.) była o 4,6% niższa niż przed rokiem, ale o 21,2% wyższa niż przed czterema laty. Targowiskowa cena prosiąt w województwie była o 9,3% niższa od średniej krajowej.

W okresie styczeń–grudzień 2014 r. obserwowano spadek cen skupu bydła rzeźnego w ujęciu rocznym. Średnia cena żywca wołowego wyniosła 5,75 zł/kg i była niższa o 6,6% niż w 2013 r., ale wyższa o 32,3% niż w 2010 r. W województwie mazowieckim cena skupu tego surowca była o 3,6% niższa od przeciętnej w kraju.

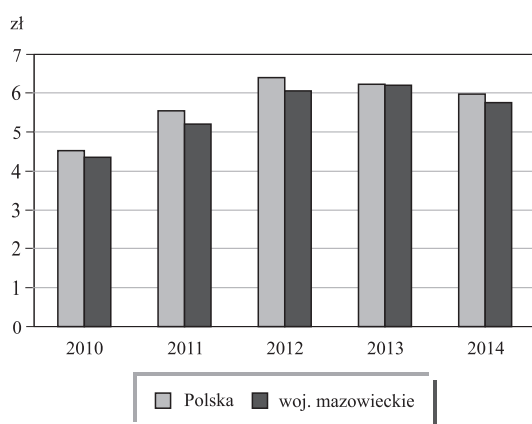
Większym niż przed rokiem dostawom żywca drobiowego do skupu towarzyszył spadek cen tego surowca. W 2014 r. przeciętna cena drobiu rzeźnego (3,73 zł/kg) zmniejszyła się o 4,2% w porównaniu z 2013 r. i była wyższa o 16,0% niż w 2010 r. Cena 1 kg żywca drobiowego dostarczonego do skupu przez producentów z województwa mazowieckiego była o 8,7% niższa od średniej w kraju.

W 2014 r. (z wyjątkiem grudnia) podaż mleka krowiego do skupu utrzymywała się na poziomie wyższym niż przed rokiem. Ceny mleka w ujęciu rocznym wyższe były od stycznia do lipca, natomiast w ujęciu miesięcznym – w styczniu, październiku i listopadzie. Średnia roczna cena mleka krowiego wyniosła 134,43 zł za 100 litrów (w kraju – 137,11 zł). W odniesieniu do 2013 r. mleko w skupie było tańsze o 0,1%, a w porównaniu z 2010 r. – droższe o 26,9%.

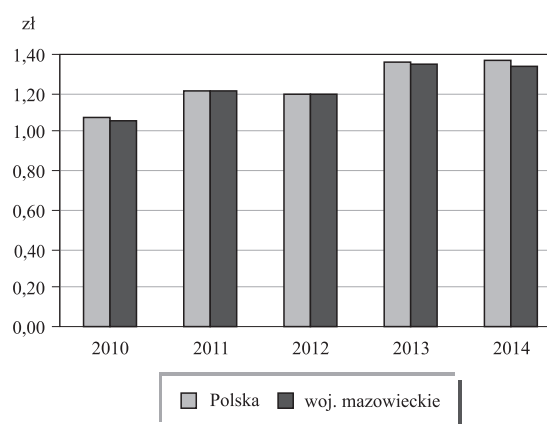
Wyk. 47. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia

Wyk. 48. Cena skupu żywca wołowego za 1 kg

Wyk. 49. Cena skupu mleka za 1 l

■ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

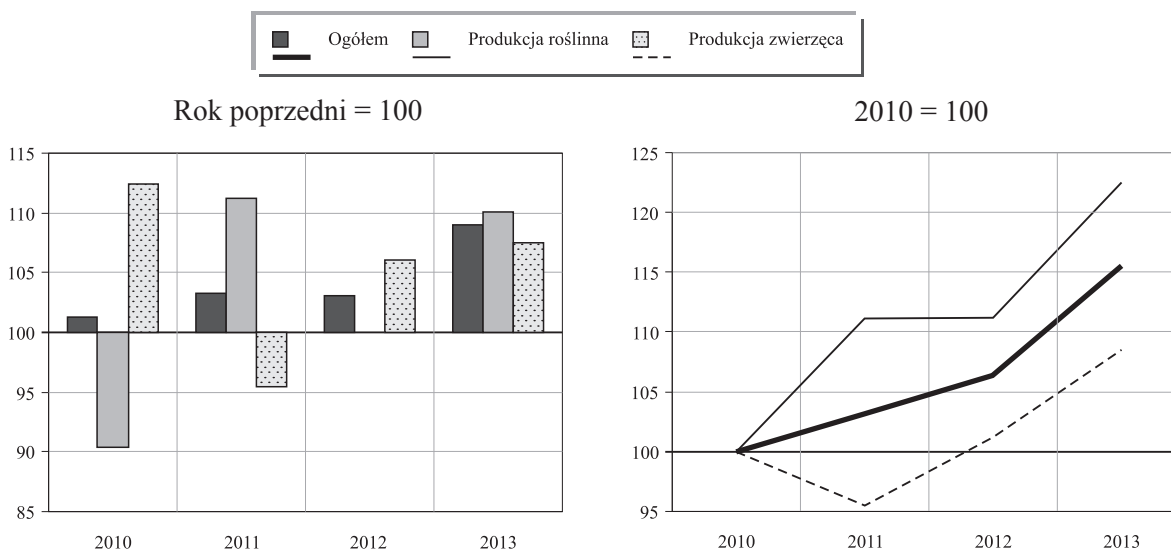
W województwie mazowieckim w 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza (w cenach stałych). Wzrost produkcji był wynikiem zwiększenia zarówno produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej.

Globalna produkcja rolnicza, w odniesieniu do 2012 r., była większa (w cenach stałych) o 8,8%, przy czym produkcja roślinna zwiększyła się o 10,3%, a produkcja zwierzęca – o 7,4%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość omawianej produkcji wyniosła 8980 zł (przed rokiem 7219 zł). O możliwościach produkcyjnych rolnictwa stanowiły gospodarstwa indywidualne, bowiem wytworzyły 98,0% wojewódzkiej globalnej produkcji rolniczej.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Wyk. 50. Dynamika globalnej produkcji rolniczej (ceny stałe roku poprzedniego)

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

powiednio o 7,7% i o 28,2%, natomiast sprzedaż produktów rolnych w obrocie targowiskowym o 4,9% i o 2,4%. W 2013 r. w wewnętrznej strukturze towarowej produkcji rolniczej udział produkcji roślinnej wyniósł 43,7% i był o 1,1 p.proc. większy niż przed rokiem. Odnotowano wzrost udziału warzyw (o 3,7 p.proc.), owoców (o 2,3 p.proc.) i upraw przemysłowych (o 0,5 p.proc.), przy spadku udziału zbóż (o 4,8 p.proc.) i ziemniaków (o 1,0 p.proc.). Na spadek udziału towarowej produkcji zwierzęcej złożyło się zmniejszenie udziału towarowej produkcji mleka krowiego (o 3,0 p.proc.) i żywca rzeźnego (o 0,2 p.proc.), przy wzroście udziału jaj kurzych (o 2,0 p.proc.).

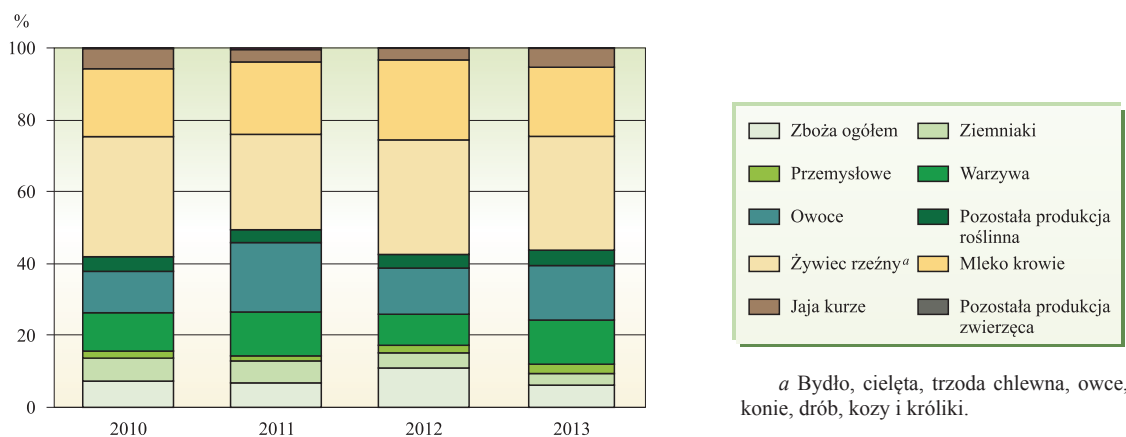
W porównaniu z 2010 r. produkcja globalna ogółem była większa o 15,7%; produkcja roślinna o 22,7%, produkcja zwierzęca o 8,7%.

W latach 2010–2013 udział województwa w globalnej produkcji rolniczej w kraju kształtował się od 15,4% w 2012 r. do 16,3% w 2013 r.

Końcowa produkcja rolnicza w porównaniu z 2012 r. wzrosła o 10,9%, w tym produkcja roślinna była większa o 14,6%, a zwierzęca – o 8,1%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych omawiana produkcja wyniosła 7740 zł wobec 6004 zł rok wcześniej.

Towarowa produkcja rolnicza liczona w cenach stałych była większa o 6,9% od uzyskanej w 2012 r. i o 20,8% od uzyskanej w 2010 r. Skup produktów rolnych zwiększył się od-

Wyk. 51. **Struktura towarowej produkcji rolniczej według produktów (ceny stałe roku poprzedniego)**

Dane prezentujące rolnictwo w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

PRZEMYSŁ

W województwie mazowieckim produkcja sprzedana przemysłu w 2014 r. pozostała na poziomie sprzed roku. W porównaniu z 2013 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia, zmniejszyła się natomiast wydajność pracy w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2014 r. w województwie osiągnęła wartość 245834,4 mln zł (w cenach bieżących) i utrzymała się (w cenach stałych) na poziomie roku poprzedniego (kiedy wystąpił wzrost o 7,5%). W kraju produkcja sprzedana zwiększyła się o 3,3% (wobec wzrostu o 2,2% w 2013 r.). Po notowanym w I kwartale 2014 r. wysokim wzroście (o 6,8%) produkcji sprzedanej przemysłu w województwie w skali roku, w dwóch kolejnych kwartalnych okresach narastających obserwowano systematyczne spowalnianie tempa tego wzrostu – w I półroczu wyniósł on 3,5%, natomiast w okresie trzech kwartałów uległ zahamowaniu.

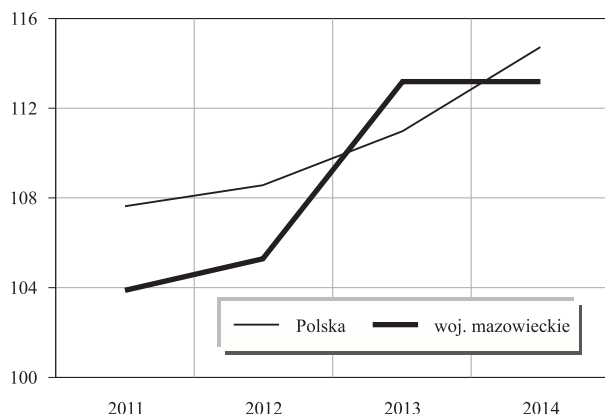
*Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:*

- *wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

Tabl. 17. **Przemysł**

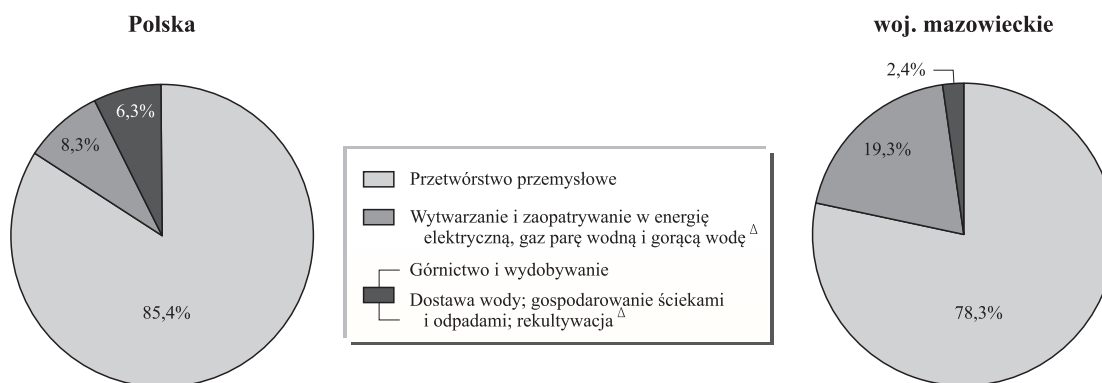
Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1148985,4	1166591,0
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	84,5	85,4
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2446,1	2472,9
MAZOWIECKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	194035,5	247599,6	245834,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	79,2	78,3	78,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	321,3	339,3	347,3
m.st. WARSZAWA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	86736,6	110248,5	112018,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	65,2	60,6	62,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	150,7	165,4	172,3

Wyk. 52. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)**
2010 = 100

W województwie mazowieckim w produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) największy udział ma przetwórstwo przemysłowe, a w drugiej kolejności wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Obydwie te sekcje w 2014 r. stanowiły łącznie ok. 98% produkcji przemysłowej w województwie.

Wyk. 53. **Struktura produkcji sprzedanej przemysłu w 2014 r. według sekcji PKD (ceny bieżące)**

Na utrzymanie wielkości produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w 2014 r. na poziomie ubiegłorocznym wpłynął znaczący spadek sprzedaży (o 6,7%) w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, jak również niewielki wzrost (o 1,5%) w przetwórstwie przemysłowym. Udziały tych sekcji w ogólnej produkcji przemysłowej stanowiły odpowiednio 19,3% i 78,3%.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w ogólnej produkcji sprzedanej przemysłu największy wzrost (w cenach stałych) w stosunku do 2013 r. odnotowano w produkcji: komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 21,1%), maszyn i urządzeń (o 13,5%), urządzeń elektrycznych (o 11,3%) oraz papieru i wyrobów z papieru (o 11,0%). W mniejszym stopniu zwiększyła się produkcja sprzedana m.in. wyrobów z metali (o 5,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 5,8%), napojów (o 3,6%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 3,5%). Po trzech latach wzrostu obniżyła się w skali roku produkcja sprzedana chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 11,4%) oraz artykułów spożywczych (o 2,0%).

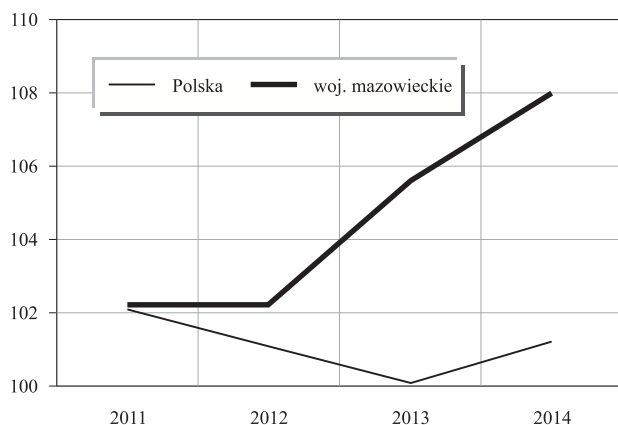
*Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.*

Tabl. 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie mazowieckim (ceny stałe)

Sektory i działy	2013				2014			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	101,6	103,7	107,5	107,5	106,8	103,5	100,0	100,0
w tym:								
Przetwórstwo przemysłowe	100,9	101,7	104,0	104,6	105,2	103,0	100,9	101,5
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych.....	102,2	101,1	102,5	105,4	104,3	104,7	99,6	98,0
Produkcja napojów.....	99,0	103,9	108,6	107,2	102,2	101,8	100,8	103,6
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	100,2	100,3	106,6	109,6	113,5	111,2	110,5	111,0
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	101,3	105,0	106,0	103,0	96,0	93,3	89,2	88,6
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	104,2	106,5	107,2	104,2	107,2	105,8	100,8	105,8
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	82,6	78,9	83,5	87,0	115,6	110,3	105,1	103,5
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ..	95,2	93,7	96,2	99,6	105,6	103,4	102,1	105,9
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	100,1	102,8	102,0	100,0	92,7	103,0	109,8	121,1
Produkcja urządzeń elektrycznych	106,4	112,4	113,5	115,9	119,6	113,2	112,0	111,3
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ ..	112,7	110,3	114,7	113,4	121,1	115,6	108,4	113,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	101,8	111,4	122,2	119,5	113,2	104,7	95,6	93,3

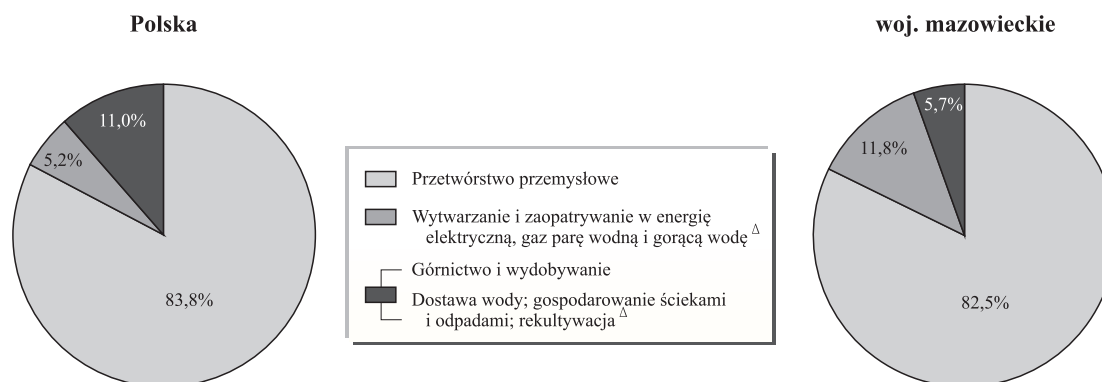
W 2014 r. w województwie mazowieckim w strukturze przeciętnego zatrudnienia w przemyśle nadal największy udział stanowili zatrudnieni w przetwórstwie przemysłowym (ok. 82%), a w następnej kolejności zatrudnieni w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (ok. 12%).

Wyk. 54. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
2010 = 100

W 2014 r. w województwie przeciętne zatrudnienie w przemyśle wyniosło 347,3 tys. osób i było o 2,3% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 3,3% w 2013 r.). W przetwórstwie przemysłowym przeciętne zatrudnienie zwiększyło się o 2,7%, natomiast obniżyło się w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,5%). W kraju w 2014 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle było o 1,1% większe niż w 2013 r.

Wyk. 55. **Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w 2014 r. według sekcji PKD**

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w 2014 r. w województwie mazowieckim była (w cenach stałych) o 2,3% niższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,1% w 2013 r.). W kraju w 2014 r. wydajność pracy w przemyśle była o 2,2% większa niż w 2013 r.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemyśle w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO

W 2014 r. w województwie mazowieckim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w stosunku do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była produkcja budowlano-montażowa. Zwiększyła się wydajność pracy w budownictwie, natomiast zmniejszyło się przeciętne zatrudnienie.

W 2014 r. w województwie mazowieckim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 53768,8 mln zł, tj. o 10,1% wyższym niż w 2013 r. (wobec spadku o 21,6% przed rokiem). W kraju produkcja sprzedana budownictwa była o 7,0% wyższa od notowanej w roku poprzednim (wobec spadku o 11,3% w 2013 r.).

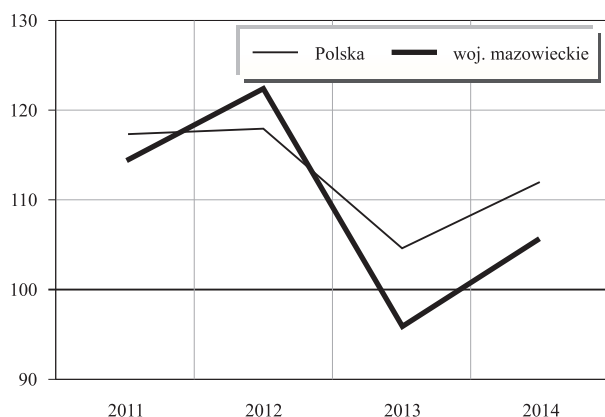
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- *wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty);*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

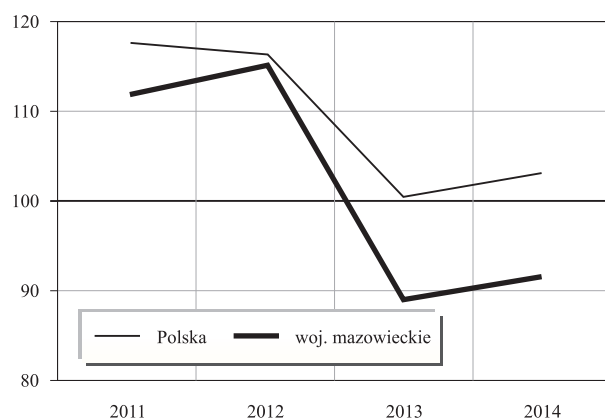
Tabl. 19. **Budownictwo**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	167771,8	179569,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %.....	51,5	49,4	47,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	444,2	409,9
MAZOWIECKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	50996,7	48827,9	53768,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %.....	40,5	37,6	35,1
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	85,5	92,9	85,6
m.st. WARSZAWA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	32862,1	34088,0	37256,6
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %.....	37,0	33,7	31,2
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	50,7	57,6	53,0

Wyk. 56. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)**
2010 = 100

Wyk. 57. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)**
2010 = 100

W województwie produkcja budowlano-montażowa w omawianym okresie wyniosła 18899,7 mln zł (35,1% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w skali roku o 2,8% (wobec spadku o 22,7% w 2013 r.). W kraju produkcja budowlano-montażowa była o 2,6% wyższa niż w 2013 r. (wobec spadku o 13,6% przed rokiem).

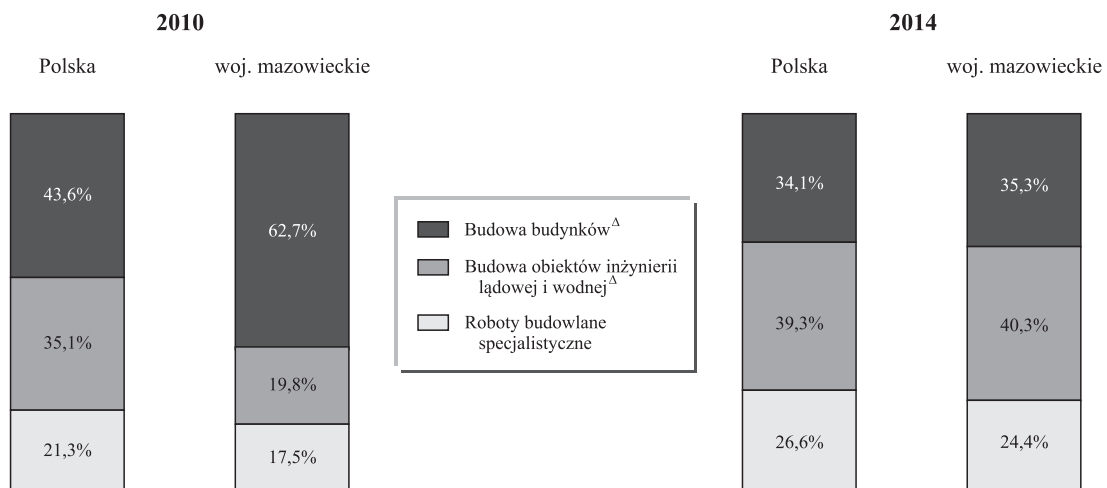
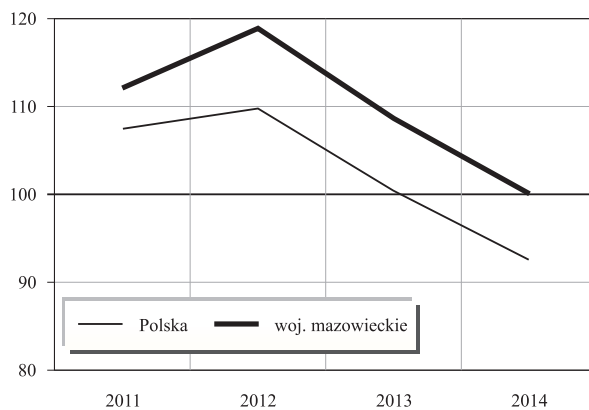
W 2014 r. w województwie wzrost produkcji w skali roku odnotowano jedynie w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 15,8%). Obniżyła się natomiast produkcja w podmiotach zajmujących się głównie budową budynków (o 6,2%), przy czym skala spadku była mniejsza niż w trzech poprzednich latach. Niższa niż przed rokiem była również sprzedaż w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 1,8%).

W 2014 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, w strukturze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zwiększył się udział przedsiębiorstw specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 4,6 p.proc. do 40,3%). Zmniejszył się natomiast udział przedsiębiorstw zajmujących się głównie budową budynków (o 3,4 p.proc. do 35,3%) oraz wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 1,2 p.proc. do 24,4%).

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie mazowieckim (ceny bieżące)**

Działy	2013				2014			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	80,3	70,5	71,6	77,3	113,5	103,3	104,9	102,8
Budowa budynków ^Δ	73,2	60,1	63,5	66,4	111,1	91,6	93,1	93,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	77,7	68,3	66,5	73,7	89,8	107,4	117,5	115,8
Roboty budowlane specjalistyczne	100,5	100,9	104,6	112,8	151,2	115,6	107,5	98,2

Wyk. 58. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)

Wyk. 59. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie
2010 = 100

Zarówno w województwie, jak i w kraju zwiększeniu produkcji sprzedanej budownictwa w omawianym roku towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (odpowiednio o 7,8% i o 7,7%).

W 2014 r. w województwie mazowieckim wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, była o 19,4% wyższa niż przed rokiem (wobec spadku o 14,2% w 2013 r.).

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2014 r. w województwie mazowieckim oddano do użytkowania więcej mieszkań niż rok wcześniej. Zwiększyła się także w porównaniu z rokiem poprzednim liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania była mniejsza niż w 2013 r.

Mieszkania wybudowane w województwie w 2014 r. stanowią 21,4% efektów budownictwa mieszkaniowego w kraju; jest to największy udział odnotowany od 2010 r. Najmniejszy miał miejsce w 2011 r. i wyniósł 19,2%.

W 2014 r. udział mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia ukształtował się na poziomie 22,7%, a mieszkań rozpoczętych – 22,4% (rok wcześniej odpowiednio 19,1% i 18,7%).

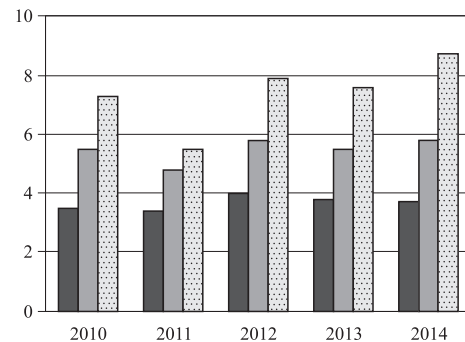
Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Tabl. 21. Budownictwo mieszkaniowe

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności.....	3,5	3,8	3,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	104,6	100,9
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności.....	4,5	3,6	4,1
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,3	3,8
MAZOWIECKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności.....	5,5	5,5	5,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	102,3	98,9	91,6
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności.....	5,9	5,0	6,7
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	6,0	4,5	6,2
m.st. WARSZAWA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności.....	7,3	7,6	8,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	73,8	70,8	66,1
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia na 1000 ludności.....	6,3	6,9	11,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	8,2	6,1	10,6

Wyk. 60. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**
2010 = 100

— Polska — woj. mazowieckie - - - m.st. Warszawa

Wyk. 61. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

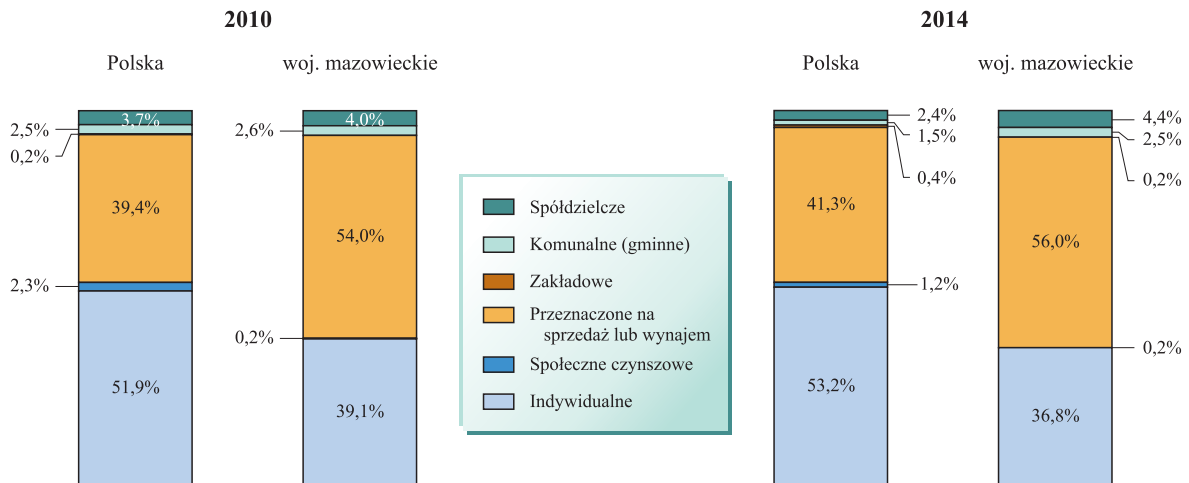
■ Polska ■ woj. mazowieckie ■ m.st. Warszawa

W 2014 r. oddano do użytkowania 30670 mieszkań, tj. o 4,9% więcej niż przed rokiem i o 22,1% więcej niż w 2011 r., kiedy to efekty budownictwa mieszkaniowego były najmniejsze od 2010 r. W 2014 r. większy niż w mazowieckim wzrost liczby wybudowanych mieszkań w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano w pięciu województwach, w siedmiu natomiast przekazano do użytkowania mniej mieszkań niż w 2013 r. (w kraju w tym samym czasie spadek wyniósł 1,4%). W województwie mazowieckim w większości form budownictwa liczba mieszkań oddanych do użytkowania była większa niż rok wcześniej; spadek miał miejsce w budownictwie społecznym czynszowym oraz indywidualnym (odpowiednio o 45,7% i o 10,7%).

Tabl. 22. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie mazowieckim**

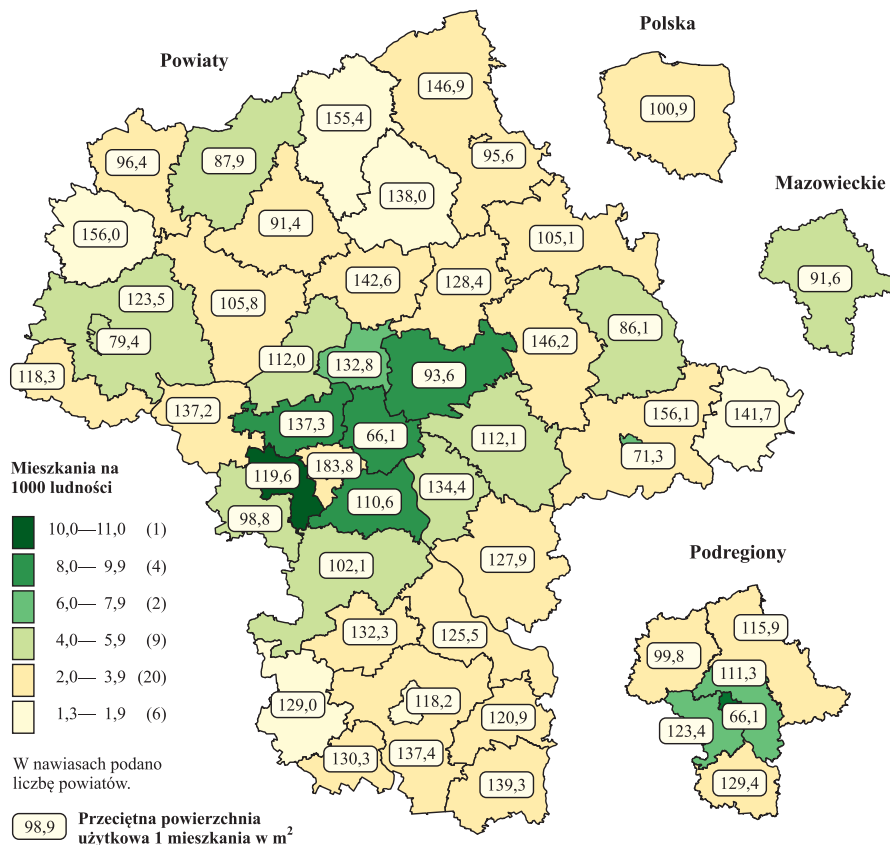
Wyszczególnienie	2013				2014			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2012 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	29233	100,0	95,7	98,9	30670	100,0	104,9	91,6
Spółdzielcze	1006	3,4	69,9	59,9	1345	4,4	133,7	62,5
Komunalne (gminne)	347	1,2	50,2	42,2	759	2,5	218,7	47,9
Zakładowe	5	0,0	6,0	130,4	76	0,2	ok. 15 razy	57,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	15152	51,8	92,1	64,6	17167	56,0	113,3	60,7
Spoleczne czynszowe	94	0,3	76,4	52,1	51	0,2	54,3	73,6
Indywidualne	12629	43,2	107,4	145,0	11272	36,8	89,3	145,3

Wyk. 62. Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa

W 2014 r. w 15 spośród 42 powiatów oddano do użytkowania więcej mieszkań niż przed rokiem. Największy wzrost nastąpił w powiecie sokołowskim – o 169,6%, a największy spadek w powiecie pułtuskim – o 53,1%. Największą liczbą mieszkań oddanych do użytkowania charakteryzuje się m.st. Warszawa; w 2014 r. oddano tu 14964 mieszkania (tj. o 14,0% więcej niż w roku poprzednim). Uzyskane w 2014 r. efekty budownictwa mieszkaniowego w województwie, mierzone liczbą oddanych mieszkań, w 71,5% skoncentrowane były w m.st. Warszawie i siedmiu graniczących z nią powiatach; rok wcześniej wskaźnik ten wyniósł 67,8%.

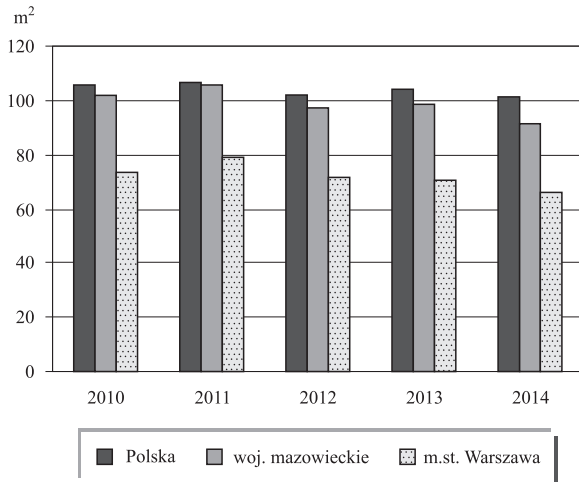
Wyk. 63. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie mazowieckim według podregionów i powiatów w 2014 r.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

W 2014 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania była najmniejsza od 2010 r. i wyniosła 91,6 m². Było to mniej o 7,3 m² niż w 2013 r. i o 14,5 m² w porównaniu z rokiem 2011, kiedy to przyjęła wartość największą w badanym okresie 5 lat.

Wyk. 64. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

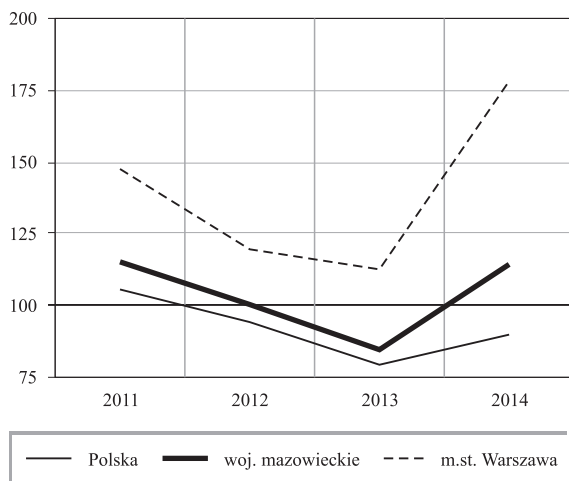

Największe mieszkania budują inwestorzy indywidualni. W 2014 r. mieszkanie w budownictwie indywidualnym miało średnio 145,3 m² i w porównaniu z rokiem poprzednim było nieznacznie (o 0,3 m²) większe. Najmniejsze były mieszkania komunalne – średnia powierzchnia takiego mieszkania wyniosła 47,9 m², tj. o 5,7 m² więcej niż w 2013 r.

Przeciętna powierzchnia mieszkania wybudowanego w 2014 r. w województwie była o 9,3 m² mniejsza niż w kraju. Natomiast mieszkania oddane w dominujących formach budownictwa były większe w województwie mazowieckim niż średnio w kraju: indywidualne o 7,3 m², a przeznaczone na sprzedaż lub wynajem o 1,1 m² (w poprzednim roku odpowiednio o 5,3 m² i o 3,7 m²).

Mieszkania o największej powierzchni użytkowej powstały w powiecie pruszkowskim (183,8 m²) oraz siedleckim (156,1 m²) i sierpeckim (156,0 m²). Najmniejsze, podobnie jak przed rokiem, wybudowano w m.st. Warszawie (66,1 m²) i w m. Siedlcach (71,3 m²).

Wyk. 65. **Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia 2010 = 100**

W ciągu 2014 r. w województwie wydano pozwolenia na budowę 35578 mieszkań. Było to więcej o 34,4% niż rok wcześniej (w kraju w tym samym czasie więcej o 13,0%) i o 1,0% mniej niż w 2011 r., kiedy to liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia była największa w badanym okresie 5 lat.

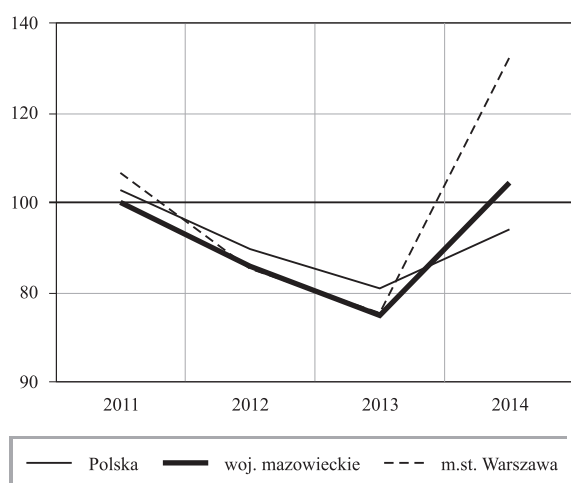
W województwie mazowieckim w 2014 r. najwięcej mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (66,8% ogólnej liczby) oraz indywidualnym (31,1%). Znaczny wzrost w porównaniu z 2013 r. dotyczył mieszkań budowanych przez deweloperów (o 61,9%) oraz niewielki – mieszkań budowanych przez inwestorów indywidualnych (o 2,7%).

Większą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na które wydano pozwolenia odnotowano w 23 powiatach. Największy wzrost wystąpił w powiatach żuromińskim (o 142,2%), legionowskim (o 140,2%) i piaszczyńskim (o 109,3%). Największy spadek stwierdzono w m. Ostrołęce (o 91,5%) i w powiecie makowskim (o 53,0%). W m.st. Warszawie wydano pozwolenia na budowę 18937 mieszkań, co stanowi wzrost o 58,7% w skali roku.

Tabl. 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie mazowieckim

Wyszczególnienie	2013			2014		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2012 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2013 = = 100
O g ó ł e m	26470	100,0	84,5	35578	100,0	134,4
Spółdzielcze	487	1,8	85,7	416	1,2	85,4
Komunalne (gminne)	489	1,8	448,6	330	0,9	67,5
Zakładowe	—	—	x	—	—	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	14685	55,5	81,6	23777	66,8	161,9
Spoleczne czynszowe	48	0,2	x	—	—	x
Indywidualne	10761	40,7	84,9	11055	31,1	102,7

Wyk. 66. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto 2010 = 100

W 2014 r. w województwie mazowieckim rozpoczęto budowę 33 125 mieszkań, tj. najwięcej od 2010 r. Wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim (kiedy to liczba mieszkań rozpoczętych była najmniejsza od 2010 r.) wyniósł 39,1%. W kraju mieszkań rozpoczętych było więcej niż rok wcześniej o 16,3%.

W województwie mazowieckim najwięcej mieszkań rozpoczęli deweloperzy – 22 278 (wzrost w skali roku o 70,7%) oraz inwestorzy indywidualni – 10 554 (wzrost o 2,0%). Jedyne w budownictwie spółdzielczym odnotowano spadek w porównaniu z rokiem poprzednim liczby mieszkań rozpoczętych. W województwie mazowieckim w stosunku do 2013 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto zaobser-

wowano w 23 powiatach; największy – w wołomińskim (o 99,8%), sokołowskim (o 84,8%) i legionowskim (o 82,0%). Największy spadek odnotowano w powiatach piaseczyńskim i makowskim (odpowiednio o 36,3% i o 33,9%). W m.st. Warszawie w 2014 r. rozpoczęto budowę 18 340 mieszkań, tj. więcej o 75,1% niż rok wcześniej.

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie mazowieckim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK WEWNĘTRZNY

W 2014 r. w województwie mazowieckim sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku, po spadku w 2013 r. Wyższa niż przed rokiem była sprzedaż hurtowa, przy czym jej wzrost był mniejszy niż w trzech poprzednich latach.

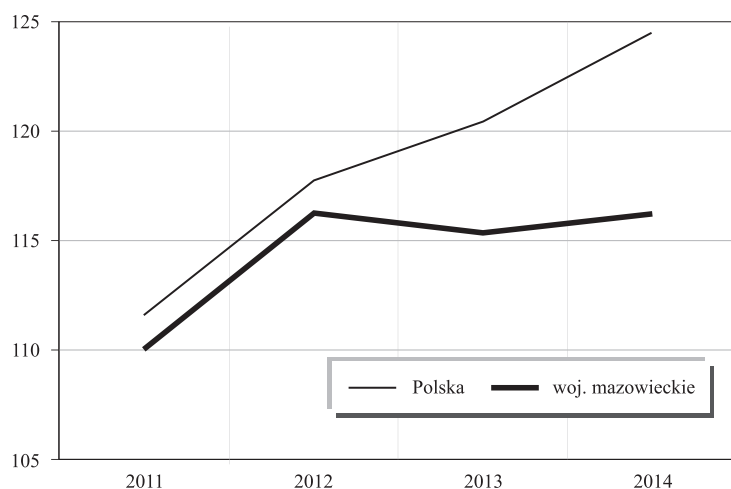
W województwie sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w 2014 r. zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 0,7% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 3,3% wyższym od notowanego w 2013 r.).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	105,5	102,3	103,3
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	110,8	101,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	93,9	95,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	102,6	104,9
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	113,6	109,9	106,1
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	109,7	109,7
Włókno, odzież, obuwie	113,1	107,9	111,9
Meble, RTV, AGD	123,0	105,6	101,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	83,6	100,7	104,4
Pozostałe	95,9	96,8	103,3
MAZOWIECKIE			
O g ó ł e m	100,8	99,2	100,7
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	99,2	110,9	102,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	111,8	93,5	91,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	87,9	97,5	104,9
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	101,2	98,1	96,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	118,6	103,2	108,6
Włókno, odzież, obuwie	118,1	107,3	100,4
Meble, RTV, AGD	151,2	105,5	106,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	67,8	103,8	109,3
Pozostałe	91,2	98,9	104,7

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Wyk. 67. **Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)**
2010 = 100

W województwie, w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2014 r. obserwowano stopniowe spowalnianie tempa wzrostu sprzedaży detalicznej w skali roku. Należy jednak dodać, że w porównaniu z analogicznymi okresami poprzedniego roku dynamika sprzedaży była wyższa. Wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży ogółem wzrost w ujęciu rocznym notowano w przedsiębiorstwach handlujących meblami, RTV, AGD (o 6,5%), żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 4,9%) oraz w jednostkach z grupy „pozostałe” (o 4,7%). Utrzymał się obserwowany przed rokiem spadek sprzeda-

ży w przedsiębiorstwach zajmujących się handlem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (o 8,1%). Wśród pozostałych grup największy wzrost zanotowano w jednostkach prowadzących sprzedaż prasy, książek oraz pozostałą sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 9,3%). Rok 2014 był drugim z kolei, w którym obserwowano spadek sprzedaży w grupie „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 3,4%).

W 2014 r. w województwie w ogólnej wartości sprzedaży detalicznej największy udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się handlem paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi – 29,2% (o 2,8 p.proc. mniej niż przed rokiem), handlujące żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi – 16,1% (odpowiednio o 0,7 p.proc. więcej), przedsiębiorstwa z grupy „meble, RTV, AGD” – 14,4% (o 0,7 p.proc. więcej) oraz z grupy „pozostałe” – 12,5% (o 0,5 p.proc. więcej).

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie mazowieckim (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2013				2014			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	96,8	97,4	99,2	99,2	103,6	102,6	100,7	100,7
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	96,5	104,0	107,5	110,9	118,3	110,7	106,0	102,6
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	95,0	92,9	94,1	93,5	94,4	94,7	92,2	91,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	100,2	98,2	99,3	97,5	100,0	102,4	103,0	104,9
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	96,4	96,8	96,4	98,1	93,6	94,4	96,5	96,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	102,4	102,2	104,3	103,2	107,8	105,8	106,1	108,6
Włókno, odzież, obuwie	99,6	107,7	106,3	107,3	106,4	101,2	100,3	100,4
Meble, RTV, AGD.....	97,6	103,2	104,5	105,5	109,3	106,7	106,7	106,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	96,8	100,5	102,0	103,8	113,8	112,4	109,0	109,3
Pozostałe	93,9	93,3	99,5	98,9	118,3	113,9	106,8	104,7

a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 77.

W województwie mazowieckim w 2014 r. sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych ukształtowała się na poziomie o 2,7% wyższym niż w roku poprzednim, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 2,4% (wobec odpowiednio wzrostu o 4,2% i spadku o 0,9% w 2013 r.). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym roku była o 0,7% wyższa niż 2013 r., a w jednostkach hurtowych – większa o 0,4%. W województwie wśród grup o znaczącym udziale w ogólnej sprzedaży przedsiębiorstw hurtowych największy wzrost w odniesieniu do 2013 r. notowano w grupie „kosmetyki i wyroby farmaceutyczne” (o 10,2%). W grupie „półprodukty i odpady pochodzenia nierolniczego oraz złom” wzrost sprzedaży wyniósł 7,7%, a w grupach „nie-wyspecjalizowane” i „żywność” odpowiednio 2,1% i 1,3%.

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej.
-

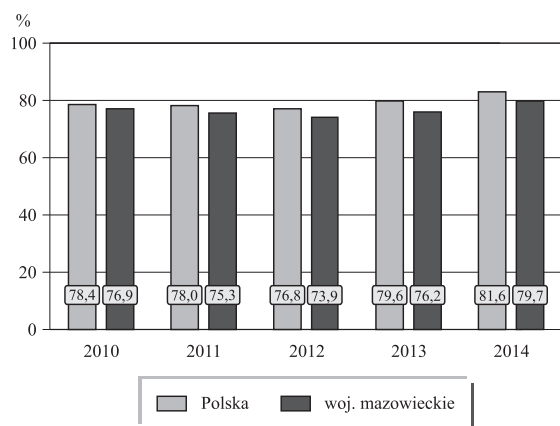
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2014 r. w województwie mazowieckim wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były mniej korzystne niż uzyskane rok wcześniej, z wyjątkiem wyniku na sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Obserwowano niewielki przyrost zysku netto przy jednoczesnym znacznym wzroście straty netto. Niewielkiemu pogorszeniu uległ wskaźnik poziomu kosztów oraz wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto. Odnotowano wyższe niż przed rokiem przychody ze sprzedaży na eksport. Zwiększył się także ich udział w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów.

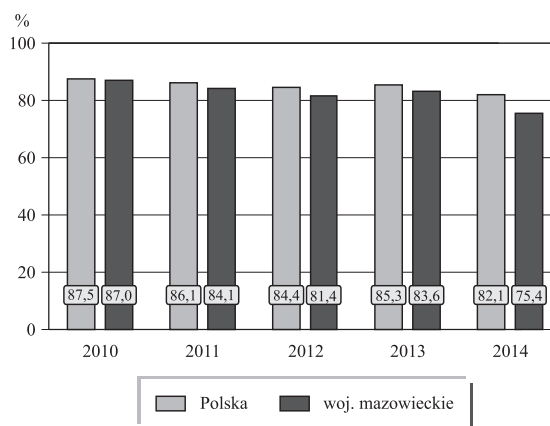
Po niewielkim wzroście w 2013 r., znacząco wzrósł wynik finansowy na sprzedaży produktów, towarów i materiałów uzyskany przez przedsiębiorstwa z województwa mazowieckiego (i to pomimo mniejszej niż przed rokiem liczby jednostek objętych badaniem). Znacznie niższy był natomiast wynik na pozostałej działalności operacyjnej oraz wynik na operacjach finansowych (oba najniższe od 2010 r.). W rezultacie wynik na działalności gospodarczej oraz wyniki finansowe brutto i netto były (w ujęciu wartościowym) nieco niższe niż przed rokiem, ale znacznie mniej korzystne zarówno w odniesieniu do roku 2010, jak i 2011. Pogorszenie sytuacji finansowej obserwuje się również dla ogółu przedsiębiorstw w kraju – wynik na pozostałej działalności operacyjnej, wynik na operacjach finansowych oraz wyniki finansowe brutto i netto były niższe od notowanych w 2013 r.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330).

Wyk. 68. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych

Wyk. 69. Udział przychodów przedsiębiorstw niefinansowych wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2014 r. zysk netto wykazało 79,7% badanych przedsiębiorstw, tj. o 3,5 p.proc. więcej niż przed rokiem i o 5,8 p.proc. więcej niż dwa lata temu. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności osiągnął 75,4% i był mniejszy odpowiednio o 8,2 i o 6,0 p.proc.

Przychody z całokształtu działalności mazowieckich przedsiębiorstw ukształtowały się w 2014 r. na poziomie 836574,2 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były wyższe

o 1,6%, natomiast koszty uzyskania tych przychodów wyniosły 806450,1 mln zł i wzrosły o 1,9%. Niższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów, który w skali roku wzrósł o 0,3 p.proc. do 96,4%. W znacznym stopniu pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 15,2 p.proc. do 88,6%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 3,6 p.proc. do 90,8%). W przetwórstwie przemysłowym omawiany wskaźnik uległ pogorszeniu (o 1,9 p.proc.) i wyniósł 98,6%.

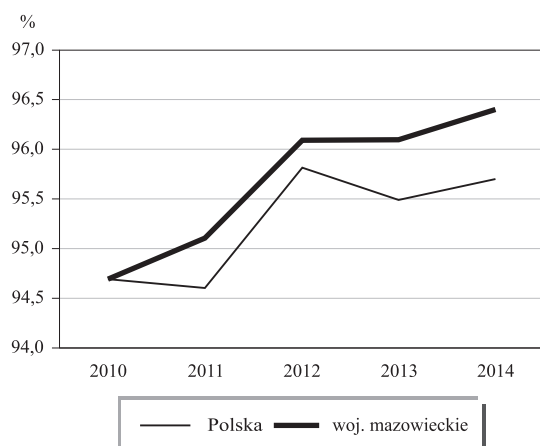
W 2014 r. przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągnęły wartość 800481,4 mln zł i w stosunku do roku poprzedniego wzrosły o 1,1%, natomiast koszty uzyskania tych przychodów wyniosły 768645,9 mln zł i były wyższe o 0,6%. Wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów odnotowano w większości sekcji, przy czym największy wzrost (w ujęciu wartościowym) miał miejsce w budownictwie oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Zwiększył się poziom przychodów ze sprzedaży na eksport (o 2,5%) oraz ich udział w przychodach netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółu podmiotów (z 16,9% do 17,1%).

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 31835,5 mln zł, co w odniesieniu do 2013 r. oznacza wzrost o 16,5%. Pogorszył się natomiast wynik na pozostałej działalności operacyjnej, który obniżył się o 75,2% do 1119,8 mln zł. Znacznie niższy niż przed rokiem był wynik na operacjach finansowych (strata 2831,1 mln zł wobec zysku 162,7 mln zł), co było następstwem szybszego wzrostu kosztów finansowych (o 71,3%) niż przychodów finansowych (o 50,3%). W rezultacie, wynik na działalności gospodarczej ukształtował się na poziomie 30124,2 mln zł i był o 5,9% niższy od zanotowanego w roku poprzednim. Po uwzględnieniu wyniku zdarzeń nadzwyczajnych w kwocie 27,2 mln zł wynik finansowy brutto osiągnął wartość 30151,4 mln zł, tj. o 5,8% mniejszą niż w 2013 r. Obciążenia wyniku finansowego brutto zwiększyły się w skali roku o 6,7% do 5041,5 mln zł. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 25109,9 mln zł i był niższy o 2170,8 mln zł (tj. o 8,0%) od wyniku osiągniętego rok wcześniej; zysk netto zwiększył się o 5,5%, a strata netto – o 53,9%. Pogorszenie wyniku finansowego netto odnotowano m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 69,4%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 66,4%). Z kolei poprawę wyniku finansowego netto zaobserwowano m.in. w budownictwie (12-krotny wzrost), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (wzrost o 68,6%), a także w zakwaterowaniu i gastronomii (o 66,3%).

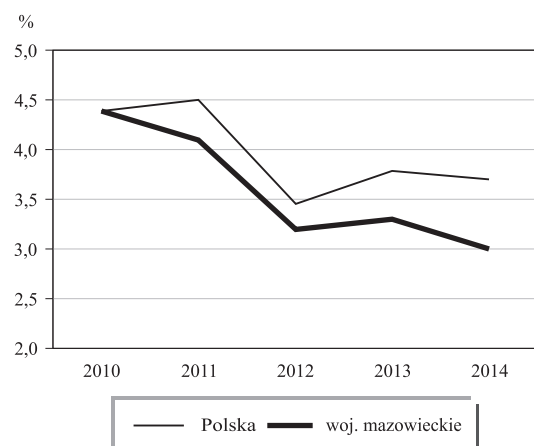
Wyniki finansowe:

- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.*

Wyk. 70. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 71. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W województwie mazowieckim, podobnie jak w kraju, podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe nie odbiegały znacząco od tych sprzed roku, ale były mniej korzystne od uzyskanych przed czterema laty. Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 0,5 p.proc. wyższy niż rok wcześniej, ale o 0,6 p.proc. niższy niż w 2010 r. Wskaźnik rentowności obrotu brutto był niższy odpowiednio o 0,3 i o 1,7 p.proc., a obrotu netto – stosownie o 0,3 i o 1,4 p.proc. Spośród 16 sekcji w 10 miało miejsce pogorszenie wskaźnika rentowności obrotu netto w porównaniu z 2013 r., przy czym jeden z największych spadków dotyczył dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (o 15,8 p.proc.). Mimo to wymieniona sekcja okazała się jednym z najbardziej opłacalnych rodzajów działalności w 2014 r. – wskaźnik rentowności obrotu netto wyniósł 9,0%. Bardziej opłacalne było tylko wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (wskaźnik 12,0%).

W skali roku wzrosły wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio o 6,7 i o 11,6

p.proc.); były nieznacznie wyższe niż uzyskane przed czterema laty (o 0,8 i o 2,4 p.proc.). W kraju w porównaniu z poprzednim rokiem obserwowano podobne tendencje, jednak skala zmian była nieco mniejsza.

W latach 2010–2014 rentowność mazowieckich przedsiębiorstw była na ogół niższa niż średnio w kraju, natomiast płynność finansowa w całym omawianym okresie była wyższa.

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,5	95,7
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,3	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,5	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,8	3,7
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	39,7	35,0	38,9
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	105,5	96,8	102,5
MAZOWIECKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	96,1	96,4
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	4,6	3,5	4,0
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	3,9	3,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,3	3,0
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	50,3	44,4	51,1
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	114,3	105,1	116,7

Relacja zobowiązań z tytułu dostaw i usług do należności z tego tytułu ukształtowała się w końcu 2014 r. na poziomie niższym niż rok wcześniej (97,5% wobec 101,0%). Wartość zobowiązań niższą od wartości należności odnotowano m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji.

Koszty bieżącej działalności poniesione przez badane podmioty w 2014 r. były o 1,4% wyższe niż przed rokiem. W strukturze rodzajowej tych kosztów zwiększył się udział usług obcych (o 0,8 p.proc. do 30,1%), wynagrodzeń brutto (o 0,5 p.proc. do 14,0%) oraz kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń (o 0,1 p.proc. do 3,2%) przy zmniejszeniu udziału zużycia materiałów i energii (o 1,1 p.proc. do 35,8%), podatków i opłat (o 0,2 p.proc. do 6,5%), a także pozostałych kosztów rodzajowych (o 0,1 p.proc. do 4,3%); nie zmienił się udział amortyzacji (6,1%).

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw na koniec 2014 r. wyniosła 265422,1 mln zł i była o 5,5% wyższa niż przed rokiem, przy czym inwestycje krótkoterminowe były wyższe o 12,4%, należności krótkoterminowe – o 5,4%, krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe – o 0,1%, natomiast zapasy były niższe o 2,3%. W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych zwiększył się udział inwestycji krótkoterminowych (z 30,8% do 32,8%), obniżył się zaś udział zapasów (z 23,7% do 22,0%), należności krótkoterminowych (z 42,2% do 42,1%) i krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,2% do 3,1%). W strukturze zapasów wzrósł udział towarów (z 42,3% do 45,3%), zmniejszył się natomiast udział produktów gotowych (z 16,7% do 14,4%), materiałów (z 27,4% do 25,6%) oraz półproduktów i produktów w toku (z 12,0% do 11,6%).

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi, których udział w pokryciu finansowym tych aktywów stanowił 64,2% wobec 69,5% przed rokiem.

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec 2014 r. wyniosły 306722,2 mln zł i były o 6,5% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 44,4% ogółu zobowiązań (wobec 39,3% rok wcześniej). Wartość zobowiązań długoterminowych wyniosła 136244,4 mln zł i była o 20,3% większa niż w grudniu 2013 r. Zobowiązania krótkoterminowe badanych przedsiębiorstw wyniosły 170477,8 mln zł i w skali roku były niższe o 2,4%, przy czym zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń były niższe o 7,6%, a z tytułu dostaw i usług pozostały na zbliżonym poziomie.

W porównaniu z 2013 r. nie odnotowano istotnych zmian w zakresie sprawności działania przedsiębiorstw. Cykl rotacji należności krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług uległ wydłużeniu o 1 dzień (do 42 dni), cykl rotacji zapasów skrócił się o 1 dzień (do 26 dni), natomiast cykl spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług nie uległ zmianie i wyniósł 41 dni.

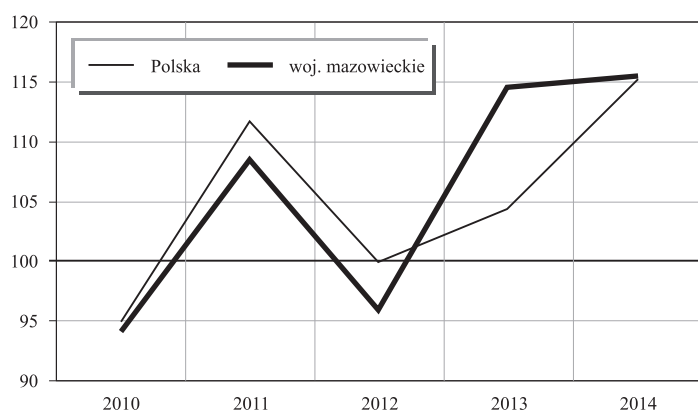
Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

NAKLADY INWESTYCYJNE

Rok 2014 był drugim z kolei, w którym odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych badanych przedsiębiorstw w województwie mazowieckim (po spadku w 2012 r.). W porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły nakłady poniesione na budynki i budowle oraz na zakupy. Zmniejszyła się natomiast wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych, przy czym ich liczba była podobna jak przed rokiem.

Wyk. 72. **Dynamika nakładów inwestycyjnych (ceny bieżące)**
Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2014 r. przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa mazowieckiego, wyniosły 41345,5 mln zł i były (w cenach bieżących) o 15,9% wyższe od zrealizowanych rok wcześniej. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych – licząc w cenach bieżących – wzrosła w skali roku o 15,3%.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2010	2013	2014
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł.....	89236,8	104061,4	119982,2
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle.....	42,1	41,3	40,8
Zakupy	56,8	57,9	57,9
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi.....	45,5	46,6	45,9
środków transportu	11,3	11,3	12,0
MAZOWIECKIE			
O g ó ł e m w mln zł.....	29917,4	35672,4	41345,5
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle.....	47,8	46,5	44,5
Zakupy	51,2	52,6	54,6
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi.....	39,8	38,7	40,1
środków transportu	11,4	13,9	14,5

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabywaniu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

W omawianym roku z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych zrealizowanych przez mazowieckie przedsiębiorstwa na budynki i budowle wydatkowano 18408,9 mln zł (o 10,9% więcej niż w 2013 r.), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 16582,1 mln zł (o 20,0% więcej), a na środki transportu – 6004,9 mln zł (o 20,9% więcej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 22587,0 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim była wyższa o 20,3%; udział zakupów w nakładach ogółem zwiększył się w skali roku o 2,0 p.proc.

W porównaniu z 2013 r. odnotowano wzrost nakładów m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 60,5%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz,

parę wodną i gorącą wodę (o 26,0%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 25,4%). Spadek nakładów miał miejsce m.in. w informacji i komunikacji (o 12,4%).

W 2014 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (na które przypadało 31,2% ogółu poniesionych nakładów), w zakresie przetwórstwa przemysłowego (19,5%) oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (18,0%). W strukturze nakładów według sekcji w porównaniu z poprzednim rokiem najbardziej zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,6 p.proc.), natomiast najbardziej zmniejszył się udział nakładów przedsiębiorstw zajmujących się informacją i komunikacją (o 3,2 p.proc.).

Inwestorzy z województwa mazowieckiego w 2014 r. rozpoczęli realizację 79457 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 19724,7 mln zł; w porównaniu z rokiem poprzednim oznacza to spadek odpowiednio: o 9 zadań (o 0,01%) i o 2510,8 mln zł (o 11,3%). W kraju w omawianym okresie liczba inwestycji rozpoczętych była większa o 2,1%, ale ich wartość kosztorysowa była niższa o 0,9%. W województwie na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 37,9% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji nowo rozpoczętych (rok wcześniej 46,1%). W porównaniu z 2013 r. znacznie zmniejszyła się wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 75,1%), w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 62,3%) oraz w budownictwie (o 30,3%). Wzrost wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych notowano m.in. w informacji i komunikacji (o 14,7%).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie mazowieckim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
 - „Biuletyn statystyczny województwa mazowieckiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).
-

ANEKS
APPENDIX

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Ludność ^{ab} w tys.	5158	5172	5188	5204	5222	5267	5286	5302	5317	5335	Population ^{ab} in thous.
Na 1000 ludności ^b :											Per 1000 population ^b :
małżeństwa zawarte.....	5,40	5,78	6,31	6,55	6,40	5,80	5,22	5,09	4,55	4,68	marriages contracted
urodzenia żywe.....	9,73	10,24	10,66	11,32	11,49	11,56	10,86	10,82	10,44	10,73	live births
zgony	10,07	10,11	10,22	10,26	10,49	10,16	10,06	10,29	10,22	10,05	deaths
przyrost naturalny	-0,34	0,13	0,44	1,05	1,00	1,40	0,79	0,53	0,21	0,68	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	2,94	3,00	2,87	2,21	2,36	2,54	2,72	2,51	2,52	2,46	internal and international net mi- gration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c w tys.....	1145,4	1181,6	1239,5	1299,3	1287,4	1299,1	1327,0	1331,3	1327,0	1335,0	Average paid employment in the enterprise sector ^c in thous.
rok poprzedni = 100.....		103,2	104,9	104,8	99,1	100,9	102,1	100,3	99,7	100,6	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	332,5	285,6	219,9	178,0	224,5	238,3	246,7	271,9	283,2	249,8	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stoпа bezrobocia rejestrowanego ^a w %	13,8	11,8	9,0	7,3	9,0	9,7	9,8	10,7	11,1 ^d	9,8	Registered unemployment rate ^a in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobot- nych ^a w %	86,8	87,0	85,9	82,4	79,3	83,6	83,9	83,4	86,2	86,9	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	162	107	50	64	140	110	119	114	101	62	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^e w %.....	56,1	56,9	57,1	58,9	58,8	58,0	59,5	60,2	59,7	61,5	Activity rate by LFS ^e in %
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^e w %	47,8	49,9	51,9	55,3	55,3	53,7	54,9	55,4	54,9	57,1	Employment rate by LFS ^e in %
Stoпа bezrobocia według BAEL ^e w %	14,8	12,2	9,1	6,0	6,0	7,4	7,9	8,0	8,0	7,2	Unemployment rate by LFS ^e in %

^a Stan w końcu roku. ^b Od 2010 r. dane opracowano na podstawie wyników NSP 2011. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^d Dane zmieniono w stosunku do opu-
blikowanych w poprzedniej edycji Raportu. ^e Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r.

^a As of the end of the year. ^b Since 2010 data was prepared on the basis of the results of NSP 2011. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^d For 2011 data were revised
in relation to previous edition of Report. ^e Annual average; data are not fully comparable with the results from years preceding 2010.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM (cd.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	3 170,04	3 316,11	3 564,93	3 957,99	4 178,86	4 227,93	4 407,27	4 530,27	4 647,18	4 845,32	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a in zł
rok poprzedni = 100	•	104,6	107,5	111,0	105,6	101,2	104,2	102,8	102,6	104,3	previous year = 100
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	•	1 160,8	1 165,7	1 174,1	1 186,9	1 174,5	1 158,0	1 143,1	1 133,1	1 120,0	Average monthly number of retirees and pensioners in thous.
rok poprzedni = 100	•	•	100,4	100,7	101,1	99,0	98,6	98,7	99,1	98,8	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	•	1 240,10	1 280,04	1 402,72	1 533,58	1 637,58	1 719,97	1 813,14	1 915,22	1 991,73	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS in zł
rok poprzedni = 100	•	•	103,2	109,6	109,3	106,8	105,0	105,4	105,6	104,0	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	•	762,19	772,93	820,16	872,87	915,29	946,81	1 014,74	1 082,59	1 106,84	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zł
rok poprzedni = 100	•	•	101,4	106,1	106,4	104,9	103,4	107,2	106,7	102,2	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):											Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,1	101,1	102,2	103,9	103,4	102,4	103,7	103,5	100,8	100,0	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	100,6	104,3	105,7	103,7	102,9	104,7	104,1	101,9	99,1	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	97,2	95,4	94,6	94,1	92,9	98,2	98,6	95,7	94,9	94,8	clothing and footwear
mieszkanie	102,7	103,8	103,3	106,8	107,1	102,2	105,1	105,6	101,4	101,1	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mierszankami zbożowymi) ^b z 1 ha w dt	26,4	20,9	25,4	27,1	27,3	27,4	25,9	28,3	28,4	32,1	Basic cereals (including cereal mixed) yields ^b per 1 ha in dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt.:											Livestock per 100 ha of agricultural land (as of June) ^b in heads:
bydło	44,7	46,1	45,8	48,6	45,2	54,4 ^c	49,7	52,2	57,0	60,8	cattle
trzoda chlewna ^d	94,9	96,8	87,8	73,1	60,8	74,0 ^c	63,6	49,7	50,0	53,3	pigs ^d

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrząc uwagi ogólne, ust. 11 na str. 11. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. ^d W latach 2005–2013 stan w końcu lipca.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b See general notes, item 11 on page 11. ^c Data of the Agricultural Census as of 30 June. ^d In 2005–2013 as of the end of July.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM (cd.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):											Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna ziół ^a (bez siewnego).....	75,1	120,0	158,1	94,8	68,4	125,5	150,8	104,0	88,8	85,8	cereal grain ^a (excluding sowing seed)
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt).....	119,3	97,3	94,7	101,9	111,6	99,8	120,8	115,5	101,5	93,4	cattle for slaughter (excluding calves)
żywca rzeźnego wieprzowego	91,1	92,9	96,3	117,7	113,0	85,5	116,5	118,4	99,9	89,3	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^b 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:											Procurement price ^b per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	13,2	9,5	5,4	6,1	12,0	9,6	6,2	7,4	8,5	8,6	per kg of rye
1 kg jęczmienia	8,9	7,3	4,8	5,2	9,1	7,0	5,2	6,1	6,2	6,0	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^c (rok poprzedni = 100; ceny stałe ^d) .	.	114,6	106,8	103,9	101,3	106,4	103,9	101,3	107,5	100,0	Sold production of industry ^c (previous year = 100; constant prices ^d)
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^c w tys.	295,2	308,5	321,3	335,7	318,6	321,3	328,6	328,5	339,3	347,3	Average paid employment in industry ^c in thous.
rok poprzedni = 100	104,5	104,1	104,5	94,9	100,9	102,2	100,0	103,3	102,3	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^c (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	122,1	127,5	113,0	102,6	103,0	114,3	106,9	78,4	110,1	Sold production of construction ^c (previous year = 100; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^c (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	124,7	126,6	109,4	105,0	99,6	111,9	102,9	77,3	102,8	Construction and assembly production ^c (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^c w tys.	77,5	80,9	88,2	85,8	87,7	85,5	96,0	101,7	92,9	85,6	Average paid employment in construction ^c in thous.
rok poprzedni = 100	104,4	109,0	97,2	102,3	97,5	112,2	106,0	91,3	92,2	previous year = 100

^a Podstawowych łącznie z mieszkankami zbożowymi. ^b Ceny bieżące bez VAT. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^d W latach 2006–2010 – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.), od 2011 r. – ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.).

^a Basic including cereal mixed. ^b Current prices excluding VAT. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^d In 2006–2010 – 2005 constant prices (2005 average current prices), since 2011 – 2010 constant prices (2010 average current prices).

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM (dok.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	SPECIFICATION
Mieszkania oddane do użytkowania ...	28241	27090	30252	38154	38985	28961	25114	30554	29233	30670	Dwellings completed
rok poprzedni = 100	118,4	95,9	111,7	126,1	102,2	74,3	86,7	121,7	95,7	104,9	previous year = 100
na 1000 ludności.....	5,5	5,2	5,8	7,3	7,5	5,5	4,8	5,8	5,5	5,8	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	93,7	95,6	99,2	97,2	95,6	102,3	106,1	97,7	98,9	91,6	average usable floor space per dwelling in m ²
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	•	112,1	118,5	111,8	104,8	100,8	110,0	105,7	99,2	100,7	Retail sale of goods ^a (previous year = 100; current prices)
Podmioty gospodarki narodowej ^{bc}	601721	609601	627277	649354	646696	681012	675099	699212	724997	742172	Entities of the national economy ^{bc}
rok poprzedni = 100	102,8	101,3	102,9	103,5	99,6	105,3	99,1	103,6	103,7	102,4	previous year = 100
w tym spółki handlowe.....	63588	68365	73839	77655	82674	89319	95912	104836	116949	127823	of which commercial companies
rok poprzedni = 100	105,3	107,5	108,0	105,2	106,5	108,0	107,4	109,3	111,6	109,3	previous year = 100
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	19104	20649	22417	23541	24334	25594	26920	28770	30911	33332	of which with foreign capital participation
rok poprzedni = 100	105,9	108,1	108,6	105,0	103,4	105,2	105,2	106,9	107,4	107,8	previous year = 100
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d w %	•	•	93,8	96,2	95,1	94,7	95,1	96,1	96,1	96,4	Cost level indicator in non-financial enterprises ^d in %
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d w %:	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	Turnover profitability rate in non-financial enterprises ^d in %:
brutto.....	•	•	6,2	3,9	4,9	5,3	4,9	3,9	3,9	3,6	gross
netto	•	•	5,0	3,0	4,0	4,4	4,1	3,2	3,3	3,0	net
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^d (ceny bieżące) w mln zł....	20680,3	23216,6	30468,4	32385,8	31803,6	29917,4	32508,0	31135,6	35672,4	41345,5	Investment outlays of enterprises ^d (current prices) in mln zł
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	•	112,3	131,2	106,3	98,2	94,1	108,7	95,8	114,6	115,9	previous year = 100 (current prices)

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. ^c W 2014 r. bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. ^d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the year. ^c In 2014 excluding entities for which the information about the business address does not exist in the REGON register. ^d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM WEDŁUG MIESIĘCY SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2013												
B – 2014												
Ludność ^a w tys.	•	•	5304	•	•	5307	•	•	5313	•	•	5317
Population ^a in thous.	•	•	5320	•	•	5325	•	•	5331	•	•	5335
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	A 1317,0	1316,6	1312,7	1304,8	1304,2	1308,7	1319,7	1321,4	1321,9	1328,6	1329,6	1326,8
Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.	B 1328,0	1326,7	1327,4	1325,8	1327,7	1331,4	1336,4	1336,7	1337,7	1340,8	1345,3	1346,5
poprzedni miesiąc = 100	A 100,2	100,0	99,7	99,4	100,0	100,3	100,8	100,1	100,0	100,5	100,1	99,8
previous month = 100	B 100,1	99,9	100,1	99,9	100,1	100,3	100,4	100,0	100,1	100,2	100,3	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 98,7	98,8	98,8	98,5	98,6	98,8	99,6	99,8	100,1	100,7	100,8	101,0
corresponding month of previous year = 100	B 100,8	100,8	101,1	101,6	101,8	101,7	101,3	101,2	101,2	100,9	101,2	101,5
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A 290,1	296,6	296,8	293,6	287,5	281,8	281,8	282,0	281,0	278,4	280,9	283,2
Registered unemployed persons ^a in thous.	B 295,3	295,4	287,4	276,8	268,3	261,7	259,6	258,0	254,6	248,6	248,6	249,8
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A 11,3	11,5	11,5	11,4	11,2	11,0	11,0	11,0	11,0	10,9	11,0	11,1 ^c
Registered unemployment rate ^a in %	B 11,5	11,5	11,2	10,8	10,5	10,3	10,2	10,1	10,0	9,8	9,8	9,8
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A 7291	9424	9761	9039	8492	7946	8113	7847	8380	8763	6923	5393
Job offers declared during a month	B 9970	12768	12655	12920	12325	9485	10548	9993	12937	11725	8507	7062
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A 72	54	68	69	65	64	55	55	51	55	63	101
Registered unemployed persons per job offer ^a	B 54	41	39	35	36	34	32	36	29	32	44	62
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w zł	A 4510,78	4529,75	4777,81	4746,78	4496,60	4593,31	4607,40	4576,96	4536,73	4728,42	4638,44	4889,19
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in zł	B 4655,22	4743,85	5107,18	4887,10	4798,29	4762,79	4817,70	4707,48	4686,69	4883,44	4788,89	5033,20
poprzedni miesiąc = 100	A 94,9	100,4	105,5	99,4	94,7	102,2	100,3	99,3	99,1	104,2	98,1	105,4
previous month = 100	B 95,2	101,9	107,7	95,7	98,2	99,3	101,2	97,7	99,6	104,2	98,1	105,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 100,3	101,3	101,9	102,7	102,4	101,3	102,5	102,6	102,1	102,2	102,2	102,8
corresponding month of previous year = 100	B 103,2	104,7	106,9	103,0	106,7	103,7	104,6	102,9	103,3	103,3	103,3	102,9

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.
a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Data were revised in relation to previous edition of Report.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2013												
B – 2014												
Wskaźnik cen: Price indices of:												
towarów i usług konsumpcyjnych consumer goods and services												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	A	•	101,4 ^a	•	•	100,6 ^b	•	•	100,8 ^c	•	•	100,5 ^d
skupu ziarna zbóż ^e : procurement of cereal grain ^e :	B	•	100,4 ^a	•	•	100,2 ^b	•	•	99,9 ^c	•	•	99,4 ^d
poprzedni miesiąc = 100	A	102,7	98,2	93,4	102,4	93,9	83,8	87,4	104,6	102,5	107,7	103,2
poprzedni miesiąc = 100	B	101,2	94,4	105,3	100,9	94,8	85,7	102,8	98,4	96,8	101,3	107,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	122,6	119,7	109,1	100,6	93,1	82,9	72,0	75,1	75,0	80,5	77,8
skupu żywca tęcznego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):	B	76,6	73,6	82,9	81,7	82,7	84,6	99,4	93,5	88,3	83,1	86,5
poprzedni miesiąc = 100	A	100,6	102,1	94,6	101,8	99,7	96,5	101,1	103,1	98,4	99,5	99,8
poprzedni miesiąc = 100	B	101,0	99,4	97,6	103,2	100,0	96,4	103,3	100,6	90,6	100,1	96,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	101,5	103,6	100,2	104,3	99,7	97,3	94,0	95,3	97,0	95,7	94,0
skupu żywca tęcznego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:	B	94,3	91,8	94,7	96,1	96,4	96,3	98,4	96,1	88,4	88,9	86,2
poprzedni miesiąc = 100	A	94,8	101,7	102,1	99,8	108,6	103,7	102,1	100,7	96,3	98,9	94,2
poprzedni miesiąc = 100	B	94,3	91,7	104,0	105,3	105,4	100,2	97,1	95,6	93,5	96,8	92,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A	97,8	96,2	101,9	99,9	97,2	102,6	103,1	99,6	95,5	98,1	98,1
	B	97,6	87,9	89,6	94,5	95,7	92,5	88,0	83,5	81,2	79,5	78,1

a-d Dane dotyczą okresów (miesiący): a – I–III, b – IV–VI, c – VII–IX, d – X–XII, e Podstawowych łącznie z mieszankami zbożowymi (bez ziarna siewnego).

a-d Data concern periods (months): a – I–III, b – IV–VI, c – VII–IX, d – X–XII, e Basic including cereal mixed (excluding sowing seed).

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2013	7,4	7,4	7,6	7,7	7,3	8,4	8,6	11,0	10,5	9,9	9,8	9,0
B – 2014	8,5	7,7	8,4	8,5	8,5	9,2	9,2	9,8	9,7	8,9	8,8	7,8
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wicprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta <i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	A											
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>												
poprzedni miesiąc = 100	A	102,1	109,1	96,6	97,0	101,8	104,0	100,6	105,7	108,3	94,9	95,1
poprzedni miesiąc = 100	B	100,2	108,7	94,1	95,4	101,3	100,9	98,0	108,8	107,8	94,8	101,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	106,8	102,4	100,5	105,2	105,8	114,3	108,0	110,0	107,2	104,0	108,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	B	106,8	106,9	106,6	103,9	101,7	98,7	96,2	98,9	98,5	98,4	105,3
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>												
poprzedni miesiąc = 100	A	57,8	82,9	141,2	109,8	116,2	102,2	103,4	93,2	131,3	97,6	79,8
poprzedni miesiąc = 100	B	49,1	138,0	120,4	92,5	119,3	118,9	80,2	119,3	120,9	78,0	108,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	78,3	78,7	79,7	72,9	69,3	71,1	75,8	70,3	81,1	100,0	97,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	B	82,6	137,5	117,3	98,9	100,5	116,9	90,7	116,1	107,0	85,5	116,0
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) <i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	A	2840	4782	8045	9711	11026	15761	17737	19761	23288	25689	29233
	B	2615	5204	6922	9962	12245	17428	19279	22272	25503	27667	30670
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	126,1 ^c	105,3 ^c	109,2 ^c	95,6 ^c	92,3 ^c	96,0 ^c	92,2 ^c	90,2 ^c	92,3 ^c	92,2 ^c	95,7 ^c
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	B	92,1	108,8	86,0	102,6	111,1	110,6	108,7	112,7	109,5	107,7	104,9

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *c* Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.
a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *c* Data were revised in relation to previous edition of Report.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)
SELECTED DATA ON MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2013												
B – 2014												
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): Retail sale of goods ^a (current prices):												
poprzedni miesiąc = 100	75,8	95,3	114,6	101,3	100,4	102,5	103,8	98,2	101,3	101,8	95,3	117,6
previous month = 100	75,7	97,6	113,6	101,6	100,6	97,5	104,0	100,0	98,0	104,6	93,2	120,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	101,9	96,5	95,5	96,7	95,1	99,8	102,2	100,7	101,4	97,4	101,2	101,7
corresponding month of previous year = 100	101,5	104,0	103,1	103,4	103,6	98,5	98,7	100,5	97,3	99,9	97,8	100,0
Podmioty gospodarki narodowej ^{bc}	698956	701010	703551	704929	707492	710469	713362	716060	718858	720629	723170	724997
Entities of the national economy ^{bc}	725828	727390	729186	728316	729831	731269	731704	732657	735412	737685	740098	742172
w tym spółki handlowe	105671	106483	107314	108259	109136	109975	111090	111973	113119	114564	115875	116949
of which commercial companies	117820	118646	119602	120428	121363	122144	122919	123699	124676	125732	126673	127823
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	28953	29106	29315	29455	29624	29775	29963	30115	30336	30550	30704	30911
of which with foreign capital participation	31083	31252	31476	31697	31880	32090	32290	32485	32704	32988	33156	33332
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d : Profitability rate of turnover in non-financial enter- prises ^d :												
brutto w %			3,1			3,9			4,1			3,9
gross in %			3,6			2,9			4,0			3,6
netto w %			2,4			3,3			3,5			3,3
net in %			2,8			2,2			3,3			3,0
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^d (ceny bieżące) w mln zł			5159,4			13578,6			22816,3			35672,4
Investment outlays of enterprises ^d (current prices) in mln zł			6085,7			15660,1			25663,2			41345,5
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)			107,2			109,0			113,9			114,6
corresponding period of previous year = 100 (current prices)			118,0			115,3			112,5			115,9

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. ^c W 2014 r. bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. ^d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of the end of the period. ^c In 2014 excluding entities for which the information about the business address does not exist in the REGON register. ^d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.